

په‌ند وه‌رگه له ۵۰ به‌سه‌رهاتی قوربانیانی شه‌یتان

منتدی إقرأ الثقافی

www.iqra.ahlamontada.com

محمد حه‌سه‌ن سه‌رگه‌ینیلی

چاپی دووهم

هه‌ولیر ۲۰۱۳

www.iqra.ahlamontada.com

لتحميل انواع الكتب راجع: (مُنْتَدَى إِقْرَأِ النَّقَافِي)

پدای داتلود کتابهای مختلف مراجعه: (مُنْتَدَى إِقْرَأِ النَّقَافِي)

بۆدابهزاندهی جوهرها کتیب:سەردانی: (مُنْتَدَى إِقْرَأِ النَّقَافِي)

www.iqra.ahlamontada.com

www.iqra.ahlamontada.com

للكتيب (كوردی , عربي , فارسي)

www.iqra.ahlamontada.com

ناسنامه‌ی

ناوی کتیب: پەند وەرگرە ئە (٥٠) بەسەرھاتی

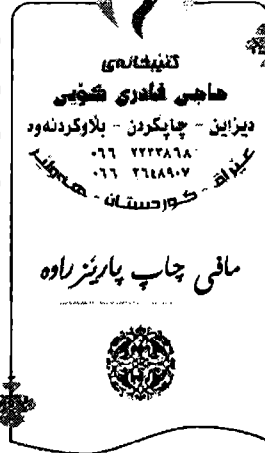
قوربانیانی خوشەویستی

بابەت : ئایینی

ئامادەکار : محمد حەسەن سەرگەینیلی

کۆمپیوتەر : نوسینگە ی هیوا

چاپی : دووھ/ ٢٠١٣

کتیباخانە

هاجی قادری شۆبی

دیزاین - چاپکردن - بلاوکردنەو

٠٦٦ ٧٢٢٣٨٦٨

٠٦٦ ٢٦٨٨٩٠٧

عێراق - کوردستان - هەولێر

مافی چاپ پارێزراوە

ئە بەرزیوەبەرایەتی گشتی کتیباخانە گشتیەکان ژمارە ی سپاردنی (٥٣٢) ی سالی (٢٠٠٩) ی پێندراوە.

... ٥٠٠ ٥٠٠ ٥٠٠

07504671394

hawler.chap@gmail.com

پہند وەرگره له (٥٠) به سه رهاتی قوربانیانی شهیتان

ئاماده کار: محمد حه سه ن سه رگه ینێلی

چاپی دووهم

٢٠١٣

ههولێر

پیشہ کی

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿ أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴾ (یس: ۶۰).

تہمہ می لہم کتیبہ دا دہ یوینینہ وہ کو مہ لہ پرو داویکی راستہ قینہ می
کو مہ لایہ تی کو ن و تازہ ن سہ بارہ ت بہ کو مہ لہ کہ سانیک کہ دہ بنہ
قوربانی داوی شہیتان و وہ سوہ سہ کانی تہو لہ خشتہ یان دہ بات،
لہ تا کامدا توشی نازارو تہ شکہ نخہ و دہ ردو بہ لا دہ بن۔ تہمہ ش لہ
کاتیکدا پودہ دات، کہ تہو بہ نانہ می لہ سروشتدا لہ گہل خودا
بہ ستویانہ، لہ یادی دہ کھن و دہیشکینن، کہ دوژمنی سہرہ کی تہوان
لہ دنیا شہیتانہ و بہ دوژمنی بڑان و، خو یان لہ وہ سوہ سہو -----
بہ دہ کانی پیاریژن، تہ گہرنا گورہ یان دہ کات، لہ خشتہ تان دہ بات۔
تہمہ ش دہ بیتہ ہو ی سزای خواب و نازاری داد گہری ناسمانی، کہ لہ
دینا و پہ سلاندا گرفتاری دہ بن۔ بہو ہیوایہ یین، تہوانہ می بونہ تہ
قوربانی شہیتان، بو خوابہ رستی و پہوشتہ جوانہ کان بگہرینہ وہ، کہ
کہ سایہ تیہ کی بہرزو سہرکہ تو بہ مرؤڈ دہ بہ خشن، تہوانہ ش کہ

تووشی نەھاتون، زیاتر سەنگەر لە شەیتان بگرن و بەپروا و تەقوا و کارە
جوانەکان و ڕەوشتە بەرزەکان و خۆیان پێ چەکتەر بکەن پەند لەو
چیرۆکانە وەر بگرن، چونکە هەرچی بکەوێتە داوی شەیتان زوویان
درەنگ مسۆگەر زەرەر دەکات،!

﴿لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ﴾ (یونس: ۱۱۱).

(محمد حسن) چێوەی سەرێ ۲۸/۸/۲۰۰۸ ز.

چەرۆکی یەكەم

قابیل^(۱)

یەكەم قوربانی دەستی شەیتان لەزەویدا قابیل، ئەمەش لە کاتی دابوو، کە وەسەسەیی بۆ کرد ھابیلی براکەمی بکوژیت، خوا دەفەرمی:

(^۱) بە پیتی کیتابی موقدەس (التکوین/۲/۱۵-۱۰) بەهەشتی ئادەم (الجنة) یان ئەم باغچەییە لە ئێوان رووباری فیشون و جیحون و حیددا قل و فوراتدا بوو. (ه. ا. رایت) لە کتیی (اثر العصر الجلیدي البلا ستوینی) دا ئاماژە دەکات چەرخێی بلا ستۆسینی کە ژانی تیدا دروست بوو ناوچەیی ھەلگوردی جودی و رووباری رواندز و جیلوداغ بوو. لای (ابن عباس) و (ابن یحیی) وەکو لە (قصص الانبياء/ ابن کثیر) داھاتوو ئەم (الجنة) ی ئادەم باغچەییەك بوو لەزەویدا بە پیتی تابلۆ دێرینەکانی نوح -س- کە لە ساڵی (۱۹۲۰) ئینگلیزە کوردستاندا دۆزینەو، گوشاری ھایدپارک و رۆژنامەیی عەرەب (۲۸-۲۹-۳۰/۵/۱۹۹۰) بڵاوی کردووە لەسەر لیکۆلینە وەکانی شوینە و ارزان (ھی عابد) شوینی ئادەم (دار السلام) بوو لە رواندز و گوپری ھابیل لای قەسرێیە و یەبابە گەرەناسراوە و خەلکی سەردانی دەکەن و نازانن کتییە! شایانی باسە ئەم تابلۆیە دێرینە جوانایە بە زمانی کوردی سۆرائی نووسراوەو، کە کورد لێیاننێ ناگایە دیسان (القرطبي) (ابن عباس) دەلێ (کاتی ئەم باغچەییە دابەزی بۆ زەوی پیتی فەرموو بچۆ کەعبە بۆمن بنیات بنێ و تەواف بکە) (تفسير القرطبي / ۲/ ج: ۱/ ۱۲۰/ ۷۰۰). بەم پیتیە لە ناوچەیی دۆزێووە چوووە تە حیزاج کەعبەیی بنیات ناو ژانی تیدا داناو وەکو (القرطبي) لە (۷۰۰) داباسی کردوو لە (عگار) موو: کەعبەیی لە تارێو بەردی چپای چراو سینا و لوبنان و جودی دروست کردوو (جارەکی تریش ئیبراھیم کاتی لە (فدان ئارام) یان دۆل ئاران لای بیتوین کۆچ دەکات کەعبە بنیات دەنێت وە (عبدالوهاب النجار) لە (قصص الانبياء) دا دەلێ (ئیبراھیم) وەکو لە تەوراتدا ھاتوو لە (فدان ئارام) لە دایک بوو لە عیراقتا بە و پیتیە شا تۆی قابیل و ھابیل لە کوردستاندا رویداو وە داستانیش نوحیس ھەر لە کوردستاندا بوو: (واستون علی الجودی) ئامادەکار

﴿وَأْتِلْ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ابْنَيْ آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَلْ مِنَ الْآخَرِ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ﴾.
﴿المائدة﴾ ۲۷.

واته: هه والي کوراني ناده ميان به راسته قينه بو بخوښه وه، کاتيک
هر دوو کيان قورباڼيان کرد، نينجا له يه کيکيان ودرگير او له نه وه ي
تريان ودرنه گير، نه ویش وتی: من بى دوو دلي ده تکوژم وتی: خودا
ته نيا له ته قواکاراني گيرا ده کات.

قورتوبی ده لي: شهيديان يه که م که س بوو ياسای بى باوهری دانا،
قابيل يه که م که س بوو ری و شويني کوشتنی داناو، هوکاري هه موو
نه وانه ش نيره يی بوو.

(ابن کثير) له (تفسير) ه کهيدا ده لي: (خودا و نه د له بهر ناچاري
ريگای به ناده م دا بوو، کچه کاني له کوره کاني ماره بپریت، به لام
گو تراوه حه و له هر سکه و چکيکی ده بوو، هر جاره و کوړيک و
کچيکی ده بوو، مييه ي نه م سکه ي له کوړي سکه که ي ترماره
ده بري (ده به خشی).

خوشکی هابيل دزيوو ناشيرين بوو، هرچی خوشکی قابيل بموو
زور شوخ و شهنګ ده بی، نه و یستی نه و خوشکه ي بو خو ی بیت،
به لام ناده م ريگای نه دا تا قورباڼي نه که ن، نه وه بوو قورباڼي هابيل

وەرگیراو هی قابیل پەسەند نەکرا، ئەمەدیه خۆی گەورە بە داستان بۆمانی گێراوەتەو.

(ابن عباس) و (ابن مسعود) دەڵێن: (هەر دووکیان قوربانی یان کرد، ناخۆ کامیان شایانی ئەم کچە جوانەن، هابیل کاوڕیکی قەلەوی کردە قوربانی، هەرچی قابیل بوو گوزرە گولە گەمەکی کردە قوربانی، لەکاتی کدا گولە گەمەکی قەلەوی تیدا دەبینی، پری دەداتی و دەبخوات. بۆیە کاتی ناگریک لە غەیبەو هات قوربانی و بەشە خێری هابیلى خواردو بەشە خێری قابیل لی گەرا، بۆیە توپە بوو وتی: (من دەتکوژم، تا خوشکی من ماره نەبڕیت، هابیل وتی: (خوا لە تەقواکارانی وەرەگریت).

(ابن بەریر) گێراویەتیەو. پاشان خۆی گەورە لە گێرانەو بەردەوام دەبیت ﴿لَئِنْ بَسَطْتَ إِلَيَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَنِي مَا أَنَا بِبَاسٍ يَدِي إِلَيْكَ لَأَقْتُلَنَّكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ﴾. ﴿المائدة/ ٢٨﴾. لێرەدا بڕایەکی ئەو، کە پیاو چاکیکە خوا قوربانی ئەوی وەرگرتووە، چونکە تەقواکار بوو، دواى ئەوی بڕایەکی هەرەشەى کوشتنی لی دەکات، بێ ئەوی تاوانیکی کردبێ پیتی و دەلی: (گەر تۆ دەستم بۆ درێژ بکەى تا بتکوژم، من دەستت بۆ درێژ ناکەم). واتە: لەبەرەمبەر خراپەى تۆدا منیش خراپە ناکەم، گەرنا جیاوازی لە نیتوان من و تۆدا

چييه. ﴿إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ﴾. (واته له خواى پدروهردگارى جيهانيان ده ترسم). واته تو چى ده كهى بيكهى، من له بهرام بهر نه وده دا نارام ده گرم.

﴿إِنِّي أُرِيدُ أَنْ تَبُوءَ بِإِيمِي وَإِيْمِكَ فَتَكُونَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ﴾. (المائدة/ ۲۹). واته: من ده مهوى تاوانى من و هى تو ش بكه وېته ملت (نه ستوت)، به مه بيه كه سيك له يارانى دوزه خ بى، نه وهيه سزاي سته مكاران. (ابن عباس و مجاهد) ده لين: واته: به هوى تاوانى كوشتنى من و تاوانى پيشوت. (ابن عباس) ده لى: ليړه دا به ناگرى دوزه خى ده ترسيڼى، به لام ده ست هه لئاگرىت.

﴿فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ فَأَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾. (المائدة/ ۳۰). واته: ده روى نه م كارى له بهر چاو شيرين كړدو كوشتى، به م كاره بوو به كه سى له وانهى زيانيان لى ده كه وېت. نينجا به ثاسنيك كه به ده ستييه وه بوو، كوشتى. (سه ددى) وتويه تى: قابيل سو راخى كړد بو كوشتنى، كاتى هابيل به نيازى بوو، پرواته سهر لوتكهى چيايه كان مېړه كان بله وه پيښى، پروژيكيان خوى گهيانده نه وى، بينى خه وتووه، له و كاته دا تاو پيكي به رز كړدووه و سهرى قه لاشته وه و گورج كوشتى. نه نجا له ده شتايى به جى ي هيشت (ابن

جریر) گێڕاویەووە.

﴿فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُورِي سَوْءَ أَخِيهِ قَالَ يَا وَيْلَتَا أَعَجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَذَا الْغُرَابِ فَأُوَارِيَ سَوْءَ أَخِي فَأَصْبَحَ مِنَ النَّادِمِينَ﴾. ﴿المائدة/٣١﴾. (سەددی) دەلی:
کاتی ھابیل مرد، لە دەشتایی بەجیی ھێشت، سەراسیمە بوو،
نەیزانی چی لەبراکی بکات و چۆن بشاریتەو، بۆیە خودا دوو
قەلەرەشی ناردن، کە برای یەکتری بوون، کەوتنە شەر لەگەڵ یەکتەیدا
یەکیکیان ئەوی تری کوشت، ئیجا چوو زەوی بۆ ھەڵکەندو قەلەر
مردووەکی تێدا ناشت، کاتی بینی وتی: (ھاوار بە خۆم من چۆن لەو
قەلەرەشەییە بۆ دەسلالت ترم، کەتەرمی براکەم بنیژم؟) ﴿فَأَصْبَحَ مِنَ
النَّادِمِينَ﴾. پەشیمان بوو، بەلام بۆ لە دەستدانی، نەک لەبەر تاوانی
کوشتنی. بەم شیوەیە بوو بەکەسی لە قوربانیانی شەیتان.

چیرۆکی دووھەم:

فیرعەھون

ئەو دکتاتۆرە خۆبەزلزانە، کە ملی بۆ شەیتان کەچ کردوو، ھەرچی پێی و ت بەقسەکانی کرد، ئەو بوو برۆی بە خوا نەکردو سستم و زۆرداری لە زەوی داکرد وتی: ﴿أَنَا رَبُّكُمْ الْأَعْلَى﴾. واتە: من پەرورەدگاری بالا دەستی نیوھەم. وتی: ﴿يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرِي﴾. ﴿القصص/٣٨﴾. واتە: ئەو خەڵکینە جگە لەخۆم بە بەخوای ترم نەزانیوھ. ئەو بوو جینۆسایدی گەلی ئیسرائیلی کرد و کورانی دەکوشتن و کچەکانی دەھێشتەوھ بۆ خراپەکاری و کەنیزەیی و دووبەرەکی خستبو ناویانەوھ، ئەو خاوەن میخ و ئەھرام بوو، بەلێ فیرعەھون یاخی بوو و سستمی کرد، ئەنجا خوداوەند موسا و ھارون پیغەمبەری - دڤ - ڕەوانە کردنەلا، کە بەنەرمی لەگەڵیدا شایەد بیر بکاتەوھ، یان بترسی: ﴿اذْهَبَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ قَوْلًا لَهُ قَوْلًا لِّنَا لَعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَىٰ﴾. ﴿طه/٤٣-٤٤﴾.

بەلام فیرعەھون پتر لەسەر فیزو خۆبەزلزانی خۆی و زۆرداریەکە پێ داگرتوو بوو، بۆیە خودا لەدیناو پەسلاندا سزای بۆ بریەوھ:

﴿هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى
اذْهَبْ إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى فَقُلْ هَلْ لَّكَ إِلَى أَنْ تَزَكَّى وَأَهْدِيكَ
إِلَى رَبِّكَ فَتَخْشَى فَأَرَاهُ الْآيَةَ الْكُبْرَى فَكَذَّبَ وَعَصَى ثُمَّ أَدْبَرَ يَسْعَى
فَحَشَرَ فَنَادَى فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَى فَأَخَذَهُ اللَّهُ نَكَالَ الْآخِرَةِ
وَالْأُولَى إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَنْ يَخْشَى﴾ (النازعات). واتە: ئایا
هەوایی موسات پێ گەشتوو. کاتی پەرەردگاری بانگی کرد لە
دۆلی پیروزی توپادا. (پێ ی فەرموو): بپۆلای فیرعەون ئەو یاخی
بوو. پێ ی بلێ ئایا دەتەوی پاکژبیبەو. پێنماییت بکەم بۆ لای
پەرەردگارت و بترسیت. ئینجا بەلگەی گەورەی پیشاندان.

ئەویش بەدرۆی خستنهووە سەریبچیی کرد. پاشان پشتی هەڵکردو
هەول دەدات. ئەنجا خەلکی کۆکردووە و جاری دا.
وتی: من پەرەردگاری هەرە بالاتانم. دوایی خوا لەپەسلان و
جیهاندا سزای دا. لەوەشدا پەندو ئامۆژگاری هەیە بۆ کەسی
بترسیت.

کاتی موسا پەیامی خۆی بە فیرعەون ڕاگەیاند، ئەک هەر باوەری
نەهیتا، بەلکو هەرەشەشی لێ کرد، بۆیە خودا فەرمانی دا بە موسا
نەوێ ئیسرائیل لەگەڵ خۆیدا ببات و بە ئاراستەی دەریادا بپۆن،
کاتی خەلکە کە کەوتەپێ فیرعەون بەمە ی زانی، بۆیە بۆ ڕاوەدونانیان

و دەست گیرکردن، سوپای خۆی کۆکردەو. کاتی فیرعهون گەیشته ئەو شوێنەی موسا و ئەوێ ئیسرائیلیەکانی پێدا پەڕینەو، پێگایەکی لە دەریاکە دا کەوتە بەرچاو، کە هەموارە، بۆیە چاوی تی بڕی، کە خۆی و لەشکرەکە پێدارەت بن. ئینجا دەستوری دایە لەشکرەکە پێدا بپەڕیتەو. لەکاتی دا فیرعهون و لەشکرەکە گەیشتنە ناوەرەستی رێگا، تەواوی ئەوێ ئیسرائیلیەکان گەیشتنە کەناری دوو، پاشان فەرمانی خوا هات، کە گەڕانەوێ نییە، لەزەوێ و ئاسماندا ئاوی دەریاکە گەمارۆی فیرعهون و لەشکرەکەیدا، ئینجا بەسەریاندا کەوت ، هەر هەموویان نقوم بوون و هیچیان دەربازیان نەبوو، ساتی نقوم بونەکە زۆر بۆ فیرعهون تال بوو، ئەنجا هاواری کرد:

﴿آمَنْتُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا الَّذِي آمَنْتُ بِهِ بَنُو إِسْرَائِيلَ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ﴾. ﴿یونس/ ٩٠﴾. واتە: باوەڕم هێنا بەو خودایە، کە ئەوێ ئیسرائیل باوەڕی پێ هێناوە، من یەکیانم لە موسلمانان^(٢).

بەلام خودا تۆبەی وەرنەگرت، چونکە ئەو کاتە گیانی گەیشتبوووە گەرو، لەشی کەوتەسەر کەنار دەریا، ئەنجا خواي گەورەي فەرمووی:

(٢) چونکە کاتی تۆبەي کرد کە گیانی گەیشتبۆ گەرو، دیارە بەپێی فەرموودەي (صحیح) ئەو کاتە تۆبە گیراناییت.

﴿فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ خَلَقَ آيَةً وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ
عَنِ آيَاتِنَا لَغَافِلُونَ﴾. ﴿يونس/۹۲﴾. واتە: ئىمىرۆ لاشەكەت رزگار
دەكەين، تابىيە موعجىزەيەك بۆ كەسانى دواى خۆت، وە زۆر كەس
لە موعجىزەكانى ئىمە بى ناگان.

بەللى لەسە دەى بىستەمدا تەرمى فىرەون لەيەكى لەھەرەمەكانى
مىسردا دۆزرايەو، بى ئەوەى تىك چوبى يان گۆرانىكى بەسەردا
ھاتبى، ئەمەش ئەو راستىيە بوو، قورئان پىششىنى كردبوو جىھان
بەچاوى خۆى بىنى!

چىرۆكى سېھەم:

راسپاردەى منار

منار كىچىكە دوچارى ئايدىز بوو، راسپاردەى خۆى بۆ ھەموو كچە
موسلمانەكى دەنوسى، كە لەسەر رېڭگى ئەون، شايدە بەم چەند
وشانە رىزگاربان بىكات، بۆيە ھەررەك خۆى بۆتان دەگوزمەو، بەلكو
بەم وشانە نامەى كىچىكى گەپاوە بە ھەموو ئەو كچانە بگەيىنم،
كەساختەيى خۆشەويستى و ئارەزۈەكان و ۋەسۋەسەى شەيتان سەرنجى
پاكىشاۋن.

بۆ گۆفارى (شەر الفتيات). بۆ ستافى ئەم گۆفارە جوانە...
پىتت واپى لە كۆيۈە دەست پى بىكەم و چۆن دوايى بەقسەكانم بىنم.
لەچەند ساتىكى تالدا دەژىم... لەوى دا خۆشى و ناخۆشىم
لەناخدا دەستە ملانى يەكترى دەبن. لە دژوارترىن قۇناغەكانى ژيانم
دا دەژىم، گەر نامەى مىنتان خويىندەو ۋە ئەو كات كۆلۆيەكانى مىن تى
دەگەن.

دەمامك لەسەر قەلەمم لاداۋە و ھىزى خۆم گرد كىردۆتەو، تاۋەكو
تراژىدىاۋ ئاھ و فرمىسكەكانم بنوسم.

دوای ئەوەی بابەتیکم لە گۆڤاری ئێسە (ژ: ۵) دا خویندەووە بە ناوونیشانی (لەعەرەبەستانی سعودی و ھۆو راستییەکانی).

بابەتەکە زۆر خامۆشی کردم، ھەتا کاتیەک ئەو ناوونیشانەم لەسەر بەرگی گۆڤارە کەدا خویندەووە وام دەزانی مەبەستان لە منە. بەلێ دەزانم، بێ ئەوەی ھەستی پێ بکەم چوار دانەم لەو گۆڤارە ھەلگرت و کرپنم، ڕەنگە بۆ ئەوەم بووبێ تابزانم ناوی منیشی تێدا یە! ... پێتان سەیر نەبێ... بەلێ من توشی ئایدز بووم، لە کاتی دا ئەم قسەیە دەکەم، کە لە دوو ساتەکانی تەمەن دام ، نەدەخۆم و نەدەخۆمەووە و تەنیا ھەست بە چێژی نزیك بونەووە لە خوا دەکەم. تەنیا لە کاتی نوێژ کردندا ھۆشم لەسەر خۆمەو، داوا لە خوا دەکەم بمخاتە بە ھەشتەو، تا لەویدا ژیاڵی داھاتوو بدۆزمەووە ئەو کامەرانیە بە دەست بێنم، کە بە دوای دا دەگەرێم. بەلێ من توشی ئایدز بووم. شاھید ئەمە بۆ من تاقی کردنەوێ خوا بێ تا بۆ سەر شەقامی راستەپێ بگەریمەو، بەلام پێتان نالێم چۆن توشی ھاتووم، چونکە ئەو گەنجی ئافرەتی موسوڵمان شەرم دەکەم. بەرەولای پەرورەدگارتان بگەرێنەو، چاک بزان ھیچ شتێ نامێنێ، و، پێویستە کچانی لاو لە چێژە ھەرێمەکان خۆیان دور بخەنەو، نەکەن گۆڕا یەلێ خودا نەکەن.

بەلێ داواتان لێ دەکەم، ئاوڕێک لە ناوین و خزم و کەستان بدەنەو،

ھەركەس لەبەر خوا ۋاز لەشتىك بىنى، خوا بە چاكە بۆى قەرەبوو
دەكاتهو، ئەى گەنجانى ئىسلام.

ورىابن... ئاين و دەست پىۋەگرتنى تاكە رىڭاى راستەقىنەيە بۆ
پزگارى ئىۋە.

نزام بۆ بىكەن. داۋاى بەزەيى و لى خوش بوونم بۆ بىكەن.
خوشكى ئامۆزگارتان منار.

چیرۆکی چوارەم:

کچە کەت دوگیانە

ئەمە قوربانیەکی تری ئەم خۆشەویستییه، ئەمە ژنە گەنجیکە لە ھەرپەتی لاوی دایە، مێردی بەنامۆزای خۆی کردووە، بەلام ئەو کۆرە زۆردار و خۆپەرست و دلەق و بێ وێژدان بوو، دواي ھەموو ئەوانەش مەي خۆر بوو، کاتێ داوای تەلّاقی لێ دەکات، دەست بەلێدانی دەکات. ئەوێ گرنگە تەلّاق درا. دواي ھەوت مانگ جیاپونەو، لەکاتیک دا دوگیان بوو، دواي ماوہیەک لە جیاپونەو، سەر سەختەو کۆلێ خێزانیەکی، کە مامەلەي پەقی لەگەڵدا دەکرد بەختەوەر یەکی زیاتر لێ تێک چوو، لەبۆیە ئەو پەيوندی بەھاوڕێیەکیەو کرد، تاهەندی دلخۆشی بداتەو کەمێ لەخەمەکانی پرەویتیئەو، بەلام یەکەم جار نەھات پەيوندی خۆی بەخوداوە بکات.

لەکاتی پەيوندی کردندا بێ ئەوێ ناگای لێ بیت پەيوندی بەژمارەکی ھەلە دەکات، لەو کاتەدا گەنجیک وەلامی دەداتەو، ئەویش پرسیاری ھاوڕێ یە کچەکی لێ دەکات، پەنگە ھەستی بە

ئاھوزاری ناخی کردبێ، ئەویش بە ژنە گەنجە کە دەلی:

پەییوەندییە کەت ھەلە.

لە کاتی گەڕانی بە شوین ژمارە ی دەستە خوشکە کە ی، ئەو گەنجە نابوتە ئەو بە ھەل دەزانی تا پەییوەندی پێوە بکاتەو، بۆیە لە گەلی دەست بە قسە ی شیرین دەکات، ئەمە رێککەوت بوو، بەلام لە ھەزار ژوان و دیدار باشتربوو، دلەکان یە کتریان بینێو دەیداری یە کتریان کردوو..... پۆژی دوو ھەم پەییوەندی پێوە کردوو، ئینجا پەییوەندییە کانی لە گەل دا زیاتر کردو دەستی بە گێڕانەو ی بەسەرھاتی درۆ کرد، سەبارەت بە ھەندی لەو ناخۆشیانە ی لە ژانی دا بەسەری داھاتون، بەتایبەتی ئەو ئیستا ژنی خۆی تەلاقداو، لەژێکی تر دەگەڕێ، کە بەختەو ھەری بکات.

ئای لەو کارەساتە گەورە یە.. کارەساتی ئەویش ھاوشتیو ی کارەساتی ئەو، بەلکوکت و مەت وەکو یەکن.. کچە کە دلی بۆی نەرم بوو، قسە کانی خۆش بوون لە گەلی دا، لە گەل بەردەوامی پەییوەندی پێوە کردنە کە دا، زیاتر تراژیدیای کانی خۆی بۆ دەگێڕایەو، گریان و تازاری خۆی تیدا پیشان دەدان.

پۆژان دەپۆن و ناخاوتن بەردەوام دەبێت، ئەو و شانە، کە لەسەر پەخشی خەم و ئاھو نالە دامەزرا بوون، بۆ چەند وشە یەکی

خۆشەویستی و ئەوین و عشق و شەیدایی گۆرپان. بەرووی داھینا، کە دەیهووی بیگاتە ھاوسەری ژیاانی خۆی، چونکە ئەو ئەو کچەیه لەمێژە بەدوای دا دەگەریت، داوای دەکات چاوی پێ بکەوێ، ئەمەشیان بۆ چووہسەر، تا ئەم پەیوەندییە وای لێ ھات، ئەو ژنە ھەندێ لە زیرەکانی خۆشی بۆ قەرزدانەوہ بەکۆرەکە ببەخشیت.

ئەو ژنە ھەر داواکارییەکی دەھات لەبەر ئەو کۆرە شەیتانە رەتی دەکردەوہ، بەو ھیوايە ئەو بۆ داخواری بکات، ھەتا ئەو کۆرە پەیدای دەبێ بەناوی ئەوہوہ، کە (عەشیق) ە ناودەنیت. دواي ماوہیەک پێ لەسەر ئەوہدا، دەگرێ، دواي پەیوەندی پێوەکردنی، کە دێ بۆ خوازیینی کردنی، دواي ئەوہی، کە ئەو مارەیی داہین کردوہ، ئەنجا داوای لێ دەکات ییبینی تاپیکەوہ سەردانی بازار بکەن و جلی بوکینی و ئەموستیلە بۆ بکری، ئەویش گۆرج رازی دەبیت.

ھەردوکیان چونە بازارو جەلەکە بوکینی نشان داو، پاشان چونە شوقە نیشتەجی بوون، کە چونە شوقە کە داوای لێ کرد جەلەکە تاقی بکاتەوہ. دیارە لەژێر فشاری پیکەوہ بوئیکی ھەرام و تەماشای کردنەکی ناردەوای شەیتانی دا، بە مەبەستی بێ ئابرووی، کە شەیتان سێیەم کەسیان دەبێ، دەبێ چی لەوانە چاوەروان بکری، رۆبەدات؟ لەکاتی پروادارناوہ و سەرپێچی خودا کراوہ... ییگومان داوین پیسی

له گهل نه م نافرته داوین پاکه و نهو نافرته بی ناگیه دا کردو، داوین
پاکی و شهره فی لی سه ندو به ناگری سزا سوتا... له کاتی وا خه وی
بی ناگیی بی دار بؤوه هاواری کردو قیژاندی و گریا، به لام سودی
نییه...

نهینجا له گهل دهستی کرده وه به پیوه ندی کردن، به لام نهو
همیشه خوی لی دوردو گرت، تا جاریکیان به قسه یه کی توندو توره
وه لامی دایه وه وپی ی وت: نافرته به راستی گوی له من بگره، من
نافرته کی وه کو توم قهت ناوی، چونکه هرگیز بروت پی ناکه م،
تکایه نه مه ناخر پیوه ندیت بی، پاشان ته له فؤنه کی داخست.

گر گوی ی له م قسانه بوو به لادا هات وکوت، به راستی
ده مامکه که کهوت و پهرده که هلدرایه وه... نهی کوان وشه کانی
شیرینی خوشه ویستی؟ کوا گریانی کوره که بؤ نهو؟ کوا سؤزه که ی، که
له کاتی قسه له گهل کردنی پیشانی ددها؟ کوا کراسی بوکینی، که
به لینی دابوو بوی بکریت. مانگ و نیوی له سهر جیگا کهوت، چونکه
هلویسته که بؤ نهو شله ژان و خورپه یه کی گه وره بوو، وای لی هات
رقی له ژیان و خودی مه لوتکه که شی بیته وه، چونکه نهو
سته مکاره ی یاد ده خسته وه، کاتی چاک بؤوه وهستی به پشودان
کرد، رۆژه کی تریش به لادا هاتوو بورایه وه که فی هلددا. نینجا باوکی

بؤ نه خوځځانه ي برد ، دواي پشکنيڼي پزيشکي نوژداره که به
باوکه که ي وت: مژده بي کچه که ت دوگيانه ، ثم قسه يه بؤ نه و وکو
هاتني تر يشقه يي بوو به سهر ي دا .

کاتي دنيا له بهر چاوي باوکی دا تاريک داهات بير کردنه ووي
شپزه بوو ، هپه سان زمانې گرت ، نه يزانې چي ده لي و چوڼ هه لس
و کهوت ده کات... چوڼ کچه ي من دوگيان بووه و ميړديشي نييه ،
به لام داني به خويدا گرت و داواي له نوژداره که کرد ثم هه والته
به کچه که نه دات . هه رکه باوکه که گه يشته وه ماله وه ، که ناگري
له دلدا هه لگرتبو بردييه ژوره کي به ته نيایي و نه وه هه والته پاسپارد ،
که دلته که ي نه ي تواني چهند خوله کي به رگه ي بگريت ، کچه به و
هه والته ي باوکی کهوت و په رکه کاني له سهر ي دا تيکه ل و پيکه ل بوون و
له زمان کهوت و خوین خزايه سهرو ده ستي شين و گريانه کي تالي
کرد ، له کاتي دا له هپه سان و تاسان بيدار بووه ، که باوکی لي ي
داو به سهر ي دا قيژاندي بي نا بروو چوڼ دوگيان سووي ؟ بي شه رپه ف
چوڼ دوگيان بووي ت ؟ به سهرهاتي نه وه م به ته وواي بؤ بگيره وه چوڼ
سکت پر بووه ؟

کچه کهش له سهره تاوه روداوه که و په يوه ندي خو ي له گه ل پياوه که بؤ
گيړا يه وه و بؤ له بني کوله که دا ، به لام باوک له کاتي بي ستنې نه و

قسەو ڕوداوەی کچەکە، کە ناموس و ئابروی خۆی بە شەیتان
 فرۆشتوو خۆی بۆ ناگیری و، دەکەوتتە لێدانی بە مشتەکۆڵە و شەق،
 ھەرچی کچەکە یە ھاوار دەکات و دەگری و تکای لێ دەکات لێ ی
 بپوری، ئەو ھەو ھەو لە دەستی باوک ھاتە دەرو بەزەو دەرگا ڕای کرد، تا
 لە دەستی ڕابکات، باوک بە مەشیت تر بوو، تاوی دایە پارچە
 ئاسەوارێکی ناسن، کە لە تەکیەو ھەو گرتیە کچەکە و بە پستی
 سەری دادا گورج کەواندی بە زەویداو بوراندیەو. جۆگەلە ی خوین
 لە سەری ھەلبەسترا، ھەر لەو کاتەشدا بڕایە کە ی گەشتە سەریان،
 بینێ خوشکی بەزەو ی داکەوتوو ھەو خوین لە سەری جۆگەلە ی بەستوو،
 ئەویش بە خێرای گەیانیدیە نەخۆشخانە، سەرەتا چەند پشکنینەکی
 پزیشکی سەرەتایی بۆکرا، پاشان پێشانی پزیشکەکی ئافرەتی پەسپۆر
 درا، لەو کاتەدا وەلامەکی کت و پەر سەراسیماکەر ھات، کە
 دەمارەکانی بینینی، کەوا بەستەن بە چەقی بینینەو لە مێشکدا لەناو
 چوون و بەتەواوی چاوی لە دەست داو، ھەرچی کۆرپەلە ی بەزەبەرەکی
 باوکی لە سکدا مردوو. (۱۰) ڕۆژی ڕێک لە نەخۆشخانە کەوت،
 پاشان بە کوێری ھاتە دەرو ھێچی نە دەبینی، دار وە کازەکی پی بوو
 لە ڕینگادا دەیکوتا. لە مەلەو دا وەکو لاشە یەکی بێ گیان لە سەر جێ
 و سەرینی کەوتبوو، لە ھەموو لایەک خەم و خەفەتی بە سەردادا

دەبەزئ.

هەموو شتیکی لە دەستدا، باوکی لە دەستدا و مرد، منداڵە کەمی
لە دەستدا، کەلە هەناوەکانی دا دەجولاً، منداڵی رابردوشی هەر
بەروداوی مرد، زیاتر سکی دەسوتا، کە هەمیشە ئەم یادو
بیرە وەریدی باوکی دەهاتەوێ یاد، کە پێی ی وتبوو: (خوایە دەستم بەدی
بە دەستی خۆم لە گۆری بنیتم، تا ئەم بێ نابروییە لە گەڵدا بنیژم).
براکەمی بەختی دەکرد، بەلام رۆژ بەرۆژ هەلس و کەوتی لە گەڵدا
خراپ دەبوو، بۆیە داوای لە براکەمی کرد بیباتە تەمبەلخانە، تالەوێ
بەختی بکەن و تەمەنی داھاتوی لەوێ دا بەسەرببات. برادەرە کەمی،
کە ئەو داستانەمی ئەو بۆمن گێڕایەو، وتی: هەمیشە داوی
نوێژەکان لە خوا دەپارایەوێ خواوە تۆ ئەم بۆ لەو تاوانبارە وەرگیرەو،
ناویشی دەدا، ئەمی خودای زیندوی بە دەسەلات!

چیرۆکی پینجه م:

کچیکه به رووتی دهمری له (البال توك) دا

به خوا نازام له کوپوه دهست پی بکه م، چون دهست پی بکه م،
زه وی له بهر چاو سوراند م و له شم تاي گرت، نه خوشی زیاتر دایگرتم،
له خه م و خه فته تان لاری کردمه وه، نه مهش دواي بیستنی نه م پوداوه
بوو، که نه گهر به سهر چیا به کدا خوینرا بیا به وه هه لی ده ته کاندو، گهر
خرابیه ناویکی ساز گاره وه، لیلی ده کرد، گهر که سیکی بهر له
خومان بیستبوای ته مه نی دوا ته مه نی له کوپنوش بردندا به سه ری
ده بردوو، له و چاره نوسه خراپه ده ترسا و له خوا ده پارا به وه بیپاریزی و
داهاتوی به خیر بگیژی.

نه م پوداوه له به رواری (۱۷/۱۱/۱۴۲۴ک) دا کات ژمی ر (۳) ی
شو له ۳/۱ ی کۆتایی شه ودا قهوما، له شاری (الریاض) دا. کچیکی
ته مه ن (۲۰) ساله به ناوی (س. ح) نه م پوداوه ی به سه ردا هات، که
مرۆفی دل ره ق و که پر نه رم ده کات. نه م کچه جل و بهرگه کانی فریدا
خوی پازانده وه له به رده م کامیرای شاشه ی کۆمپیوته ری تایبه تی
به خوی، لارو له نجه ی ده کرد، وردو درشتی پارچه کانی له شی خوی

پیشان ده‌دات، دورله به‌رگ و شهرم و پره‌وشت داده‌نیشی، هه‌موو ئه‌و کارانه‌ش له‌به‌رامبه‌ر پره‌ پارهی‌ه‌کی که‌مدا، نه‌نجام ده‌دات، له‌به‌ر ده‌م کۆمه‌له‌ لاوه‌کی هه‌رچی و په‌رچی دا، یان کۆمه‌له‌ گورگیکی مروّیی دا، یان کۆمه‌له‌ که‌سیکی نه‌فس نزم و به‌دکاردا، که‌ چاکه‌و خراپه‌ نازانن و له‌یه‌کی له‌که‌شتیی به‌نگه‌نه‌کانی (بال توك) دا ژییانی به‌سه‌ر برد .

له‌ناکاو له‌بێ ئاگاییه‌کی ته‌واو دا له‌به‌ر چاوی هه‌مووان که‌چه‌که‌ به‌ زه‌وی داو که‌وت پاکشا، چیرۆکیکی کۆتایی ده‌ستی پێ کرد .

فریشته‌ی مردن، که‌ ئه‌م ئه‌رکه‌ی پێ سپێراوه‌ دابه‌زیه‌ سه‌ری، که‌ له‌کاتی‌دا بوو جوانی و شهرمگه‌ی خۆی والا کردبوو، به‌شه‌پایی شه‌یتان مه‌ست بووبوو، ته‌نیا له‌کاتی مردنی دا بیدار بۆوه . ئیستا ئه‌و مردووه‌ بێ هی‌زو توانایه‌ . مردو به‌س . بووه‌ له‌شیکی بێ گیان ، له‌گیانی پتر هه‌موو له‌شی له‌جوله‌ که‌وت، ئه‌ویش به‌ره‌و خوی گه‌وره‌ به‌رز بۆوه‌ له‌ویش دا نازانین سزای چییه‌؟!

ئه‌مه‌ ساتیکی ترسناکی مالتاواپی کردنه‌ . سه‌ره‌نجی مال ئاواپی نه‌دایه‌ باوانی، که‌ بانگیان بکات وه‌کو چاکه‌یی له‌ئاقار نه‌واندا، سه‌ره‌نجی مال ئاواپی نه‌دایه‌ قورئان، مال ئاواپی یه‌که‌ی له‌یادو چاکه‌و بانگ کردن دانه‌بوو، بریا مردنه‌کی کتو پر بوایه‌، وه‌کو زۆربه‌ی

خەلكى پىيى دەمرن. بريا بەرووداوى ئۆتۆمبىل، يان خنكان، يان سوتان يان بەھۆي داروخانى شتى بەسەرى دا مردبوايه. خۆزگە ئاوا بوايه، ئەو كاتە كارەكە ئاسان دەبوو. بەلام ئەو لەساتى تاونکردندا مرد، خۆزگە گەر تاوانىشى دەکرد، ھەر خۆي گرتبايه و لەگۆشەي تەنيابىي مالى دابوايه، بەلام ئەو لەكاتى دا مرد، كە لەبەر دەم خەلكى دايە خراپە و رابواردن ئەنجام دەدات و ولاوانى بەيىنىنى شۆخىەكەي مەست كىردووه و ئارەزوه ماتەكانى بىدار كىردونەووه و ئاگرى لى بەرز كىردونەووه. بەداخووه پاشان مرد، بەلى مرد.....

چېرۆكى شەشەم:

سەرھاتا داوین پاكيم لەنە خوشخانەدا لەدەستدا

بەر لەوێ بەسەرھاتەكەم بنوسم، لەشەرمى ئەوێ ئەم كارەم
كردوو تەرىق بوونەوێم لە نەزانی و گەوجی و شوین كەوتنى
ئارەزەكانى خۆم زۆر دوو دل بووم بینوسمەو، بەلام ئیستا خۆم گورج
دەكەم داستانى خۆم لەگەل ژياندا دەگێرمەو، تاوێكو هەموو ئەو
كچانە بیخویننەو، كە دەسوێسەكانى دلیان هانیان دەدات
خراپەكارى بكەن.

من كچىكى تەمەن (۲۲) سالتە بووم، ئەم بەسەرھاتەم نزیكەى
سالتیکە بەسەرمدا هاتوو، خۆزگە مردبام ئەوێم لى نەقەوماپوایە،
خۆزگە هەر نەهاتبامە سەر دنیاوێ نەژیبامە، سالتیکە بەسەر ئەم
مەسەلەیه دا رابردوو، هەر پۆژەكى بیدار دەبەوێ خەم و پەژارەكەم و
ئەوێ بە خۆم كردوو بەكۆلەم دا داوێ، لەگەل سەركۆنە كردن و سەر
زنشتەى خۆمدا ماندو بووم.

پۆژىكیان داكیم نەخۆش كەوت و بردمە نەخۆشخانە، نەم دەزانى

بۆ ئەوەی چووم خۆم لەناو بەرم، چوینە ژووری فریاکەوتن (الطواریء) و بالا پۆشی تەواوی خۆم کرد بوو بەرم، هیچ دیاردە یەکی وام نەبوو سەرنج پراکیش بێ، لەهینکرا گەنجیکم بەرچاو کەوت لە چاوەروانی دانیشتبوو، زۆرم لێ نەپوانی.

ئەوەی گەنگ بێ لەگەڵ دایکەدا مامەوێ پشکنینەکانم بۆ کرد، چونکە بەشە کە تاییەت بەژنانەوێ بوو، دەمامکم لەسەر چاوەکانم لا دا. لەناکاو کە ئێمە لەچاوەرێ کردنی پشکنینەکان دابوین دەرگا کە کرایەوێ، لەو کاتەدا چاوم بەو گەنجە کەوتەوێ، نەم دەتوانی دەمامک لەسەر چاوم لابەدەم، یان چارۆکە لەسەر سەرم لابەم، بەلام بە دڵگەرمی یەکی زۆرەوێ لەگەنجەکم دەپوانی، گەنجە زۆر جوان بوو، ئەویش لەمنی دەپوانی، ئەوێ بوو تەوانیم دایکم هەندێ سەرقال بەکم لەبەجی هێشتنیدا، ژمارە ی تەلەفۆنەکم وەرگرت.

لێرەوێ گەشتە کورتە کە دەست پێ دەکات، بەلام گەشتی بۆ دۆزەخ، لەیەکم ناخاوتن داوای لێ کردم مێردی پێ بەکم. وتم: جا چۆن ئەمە دەبێ، خۆتۆ هیچ شتی لەبارە ی منەوێ نازانیت؟ وەلامی دایەوێ: ئەم خۆدایۆشینەو دەمامکە ی تۆ سەرنجی پراکیشاوم، وێ چاوەکانی تۆم زۆر بەلاوێ دڵگیرن.

من نەم دەزانی پراست دەکات، یان درۆم لەگەڵدا دەکات؟ قسەکانی

زۆربە دڵمادا چوو، پێم خۆش بوون. پەیوەندییە کاغان بەردەوام بوون، تا داواوی لێ کردم لەگەڵی داپرۆم، من چەند ساتی لەم پۆیشتنەم دا درۆژنگ نەبووم، چونکە متمانەیەکی تەواو کوێرانەم پێی دا، بوو، بێگومان چەند جارێک پیاسەمان کرد، جارێکیان ماله وەیان بەسەفەر چوو بوون چومە مالتیان، وە جارێکیان مالتی خوشکی ئەوم بەسەر کردەو، جارێکی تر شوقەییەکی سەلتەکانی بەکری گرت، من بۆ ئەمە جلی پیاوانم دەکرده بەر، بێ ئەوێ کەس هەستم پێ بکات. دزداشەو عەگالم دەپۆشی.

پۆژێکیان هەواو هەودس لەکەللەیی دام و بەوپەڕی سپۆرتی و شوخی دابەزیم، لەگەڵیدا داچومە مالتی خوشکی، نەمدەزانی هەموو شتی لە دەست دەدەم و دەست خەرۆ دەبم... ژیانم، شەڕەف و ناموسم و ئابرووم، کە جەوهەری هەموو ئەو کچانەیە شانازی بە ئابروو داوین، پاکی خۆیەو دەکات. بەلام زۆر بە ئاسانی دەستم لەهەر هەموویان کردەو.

هەر چەند لاوەکە بەرپرستیاری هەلگرتبوو، منیش لەو پتر بەرپرستیاری هەلگرتبوو، چونکە ئەو نەیدەویست مەسەلەکە بگاتە ئەو پاددەییە، بەلام فریوم داو شەیتان ئەو کارەیی بۆ جوانکردین، تاوامان لێ هات توشی ئەو گوناھە گەورە ببین، کەزینایە.

دوای نهوه سهرزنشتهی خۆم کردو په شیمان بوومه وه و تم: خوايه چيم به خۆم کرد وچی بکه م؟ چی به خزم و مال وه م بلیم؟ زور پرسیار له می شکمدا دروست بوو، تاوام هست ده کرد چیا به کی گه وره م له سهر سهره، به خۆم دهوت: تو چنده هیچ وپوچیت. ههفته یه کی نه برد نه م گه نجه هاته خوازی نیم، زورم دلخو ش بوو بروام نه ده کرد. به لام کاره ساته که له وه دا بوو خزمانم رازی نه بوون، هه رچه نه ده گریام و پارامه وه به توندی ره تیان کرده وه.

نه م گه نجه ناو می دنه بوو، دوسی جاری تر داخوازی کردم، به لام خزمانم په سندیان نه کردو به توندی ره تیان کرده وه، تا براگه ودره که م هه رده شی له و کوړه کرد، که نه کا جاره کی تر بیته وه.

گه نجه که له می شکم دا نه ما، به لام نابرو چونم هه رمایه وه، به لام تاکه ی؟

نیستا سهرگه ردانم نازانم چی بکه م؟ زور که س داخوازی کردم په تم کردنه وه، به لام به رده وام ناتوانم هه می شه وایم نه وه، پیویسته رازی بیم، به لام نازانم نه و کاته چی بکه م؟ داستانه که م نه پراو ته وه. به هه ر حال (۸) مانگ به سهرگه ردانی مامه وه، جاره کی تر که و ته داوی لاویکی تره وه، دوای نه وه ی به سهرهاتی خۆم بو گپراهه وه، نه و هه والی پی دام نه و ده توانی یارمه تیم بدات، منیش زورم دلخو ش بوو، بروام

وابوو، کە جارەکی تر دەگەرێمەوێ بە باری ئاسایی و شەرەفم بۆ دەگەرێتەوێ، نەمزانی ئەو لاوە گورگە بۆم لە بۆسەدایە!

جارێک پێی و تم: دەتەمەلای پزیشکی لەخەستەخانەدا دەتوانی بە نەشتەر گەرییەکی سادەیی نیوکات ژمیتری بۆ دۆخی جارانی بتگێرێتەو.

بروام کرد، لەجیاتیی ئەو بەرۆمە کۆلیژ لەگەڵ ئەودا رویشتم تا بچا بۆ لای نوژدارەکە، من لەم شارەدا شارەزابووم، بردم بۆ سەر رینگەیی شار، ئەو کاتە زانییم گورگەکی درێندەییە راو دەکات، نەمزانی چی بکەم؟

هاوارم کردو زۆر گریام و پارامەوێ داوام لێ کرد وازم لێ بێنێ، بەلام ئەو سوربوو، منیش تەنیا بەرگری لەخۆ کردم بەدەستەوێ مایەوێ، بەتوندی بەرگریم لە خۆم کردو، ئەویش لێی دام و جەکانی دراندم، کەزانی ناتوانی دەستم لێ بدات وازی هێناو بۆ مالی گێرامەوێ، ئەو پۆژە وەکو مردوان بووم.

لەکۆتایی دا زانییم دوا چارەم پەشیمان بوونەوێ و تۆبەییەکی یە کجارییەو لەخو پارانەوێ، دواي خوا داوام لە خوشکەکەم کرد لەو بەلایەدا یارمەتیم بدات، خوا دەزانی سەرم بەچی دەگات.. خوشکۆڵەکانم ئەمە نامۆژگاری یەکە لە خوشکی خۆتانەوێ

جەوھەر و ناموسی خۆتان بپاریزن و بەهەموو گەنجینهی دنیای مەفرۆشن.

لەهەمووی خراپتر چەند جاری و یستم خۆم بکوژم، بەتایبەتی کاتی سەیری دایکم دەکرد وەک داوین پاکێ سەیری کچەکەیی خۆی دەکرد و نەیدەزانی ناپاکیم بە خزمانم کردووە لەراست متمانە بەمن بوونیان کاتێک من شوین ئارەزوو و چێژی درۆکانم کەوتووم ئیستاش من و ناموس شکانە کەم پێکەووە لەمالی خزانمدا، بەلام تاکەیی؟ خوا دەزانی.

خوشکەتان (تایبە - تۆبە کار).

چیرۆکی جەوتەم:

بیۆهژنەکه

بانگه‌وازی کاریک بەسەرھاتی بیۆهژنیکی (۳۶) سالی بۆ گێڕامه‌وه، که (۳) کۆری هه‌بوون، به‌هۆی ئاره‌زوێکی زۆره‌فته‌نییه‌وه (۳) مانگ زیندانی ده‌کری، ئه‌ویش، به‌ تاوانی داوین پیسییه‌وه، که دڵ شکاوی دروست ده‌کات و فرمیسک له‌قولاوی چاو ده‌پرژینی، چون ئه‌ء، ئه‌و دایکی سی کورانه! گه‌وره‌که‌یان (۱۹) سالانه‌یه، ئه‌و بیۆژنه، ژنی کابرایه‌کی ده‌وله‌مه‌ند بووه، پیاوه‌که‌ی به‌هۆی روداوی ئۆتۆمبیل مردووه، وه‌کو خۆی ده‌گێڕیته‌وه، هه‌رگیز ئه‌و می‌رده بۆ هیچ داوا کارییه‌ک ده‌ستی به‌پویه‌وه نه‌ناوه، دواي مردنیشی پاره‌ی زۆرو خانوبه‌ره‌و زه‌وی وزاری زۆری بۆ به‌جیه‌شتون.

ئه‌و دایکه‌ چهند مانگ و سالی به‌سه‌ردا بردو به‌به‌رژه‌وه‌ندی و په‌روه‌رده‌کردنی منداڵه‌کانییه‌وه هه‌لسا، له‌ژێر چهند قاتی به‌ر پرسیاوی دا، کۆره‌ گه‌وره‌که‌شی کاروباری ماله‌وه‌ی له‌گه‌ڵدا هه‌ڵده‌سوړاند، سامان و داراییش له‌ژێر چاودێری مامی دابوو. به‌لام دواي چهند سالتیک ئه‌و دایکه‌ زیاد له‌پیتووست، به‌بۆنه‌یه‌که‌وه یان بی

ھاتبوو، دیارە تاوانەکی گەورەییە و خواش خۆی ئاگاداری ئەوێ. کاتی ئەو پیاوێ ئابرووی شکاند، کە لەچلە پۆپەیی ئابرومەندی و پرووسپیت دابوو، مافی مێردو منداڵەکانیشی پشت گۆی نەخستبوو، چۆن ئەو پونادات؟! ئەو پیاوێ زۆر قسەیی درۆ بەلێنی ساختەیی پێ دابوو، کەبە بەنج کردنی مەعنەوی و دیمەنی سینکسی کوشتەو بەسەرھاتی پوتی لەناو بەر کۆتایی دیت.

ئەوێ گەنگە خودا مۆلەتی دایە، بەلام پشتگۆیی نەخست، دایکە کە بەکەلەپچە کراوی پەوانەیی زیندان کرا، بەپێی دەقە شەریعی یەکانی سزای کردەوێکانی خۆی چیژت، سزای ئازارو خەمەکانی خۆی نۆشی، مامی منداڵەکانیشی نەھات ئەم تاوانەیی ئاشکرا بکات و بەھانەیی بۆ ھۆیەکانی زیندانی بوونی بۆ منداڵەکانی ژنە کە دەھێنایەو، چونکە ئاشکرا کردنی ئەم تاوانە زانی ھەیی نەك سود، فرمیسك دادەبارینی نەك دڵخۆشی کەری و، ناکۆکی پەیدا دەکات، نەك تەبایی و پێکی، ئابرو دەبات نەك دایدەپۆشی. ئەو دایکە بەسۆزە چی بە منداڵەکانی بلێت؟ ئەوان چی بکەن؟ چی دایکیان خستۆتە قوژنی زیندانەو؟ ئایا دایکمان تاوانێکی وای کردووە شایانی بەندیخانە بیت؟

بەئى ئىئو ئەوپرسيارانە سەرassiماكەرن، وەلامىكى تەواو
لەدەرروونى مندالەكانى دانەبينى كە قەناعەتيان پى بكات.
ئەوانە وەكو ئاھو ئالە و پەشيمانى لەوسەردانە يەك بە دوايەكەى
هەفتانەياندا دەرەكەوت، كە مندالەكانى نەجميان دەدات،
لەكاتىكدا ئەويش لەسوچى زىندانى دايع.

بەلام لەگەل ئىئو هەموو خەمانەشدا، پروخۆشى بەدەم وچاوى ئىئو
بىتەرئە ئىئو دايكە گەراو و تۆ بەكارەو دەبينرا، كە نەينىيەكەى
پاراستوو، كە سەرانى رەش سەپى دەكات، كەسانى وەكو ئىئو بەرگەى
ناگرن.

ئىئو دايكە زىندانىيە كاتژمىرو خولەك و چركەى دەژمارد بۆ
سەردانى مندالەكانى، زۆر لەوەش دەترسا ھۆكارى زىندانى بوونى
ناشكرا بىت.

سەربارى ئەوەش مندالەكان زۆر تامەزروى بينىنى دايكيان بوون،
چونكە بە دورى و لەدەست دانى ئىئو سام گرتبوونى، بى دايك ژيان،
كە ژيانەكى پر لەكۆسپ و تەگەرەو خەميان بەسەر برد كاتى ناويان
ھەر لەسەردەم بو دەيان وتەو و ئىئو مائە فراوانەيان لىك وەتەنگ
ھاتبوو، گولى مالا سىس بوو بوو، تەنيا بۆنى رىحانەكەى مابۆو
وەكو يادگارى، واتاى خۆشەويستى لەدلى مندالەكانى دا لەناو چوو

بوو، لەخەندەكانى تەنيا فرميسكى گەرم و گورو ئەو پرسىارە مابۆو!
بۆچى دايكىمان بەند كراو؟ تاوانى چييه؟ كەى لەزىندان دیتە دەرەو؟
كەى بۆلامان دەگەریتەو؟ برىا زوبايە، چونكە دايكىكى باش
بوو، دەريايىك بوو لە خۆشەويستى با ھەلەيەكىشى كردبى،
رووبارەكى لەبن نەھاتووى سۆز بوو، باساتەيەكىش كردبى، تاڭگەيى
بوو لەبەزەيەكى نەپراو، بەھەلەو لەخستە چونىك وشك نايیت.

چىرۆكى ھەشتەم:

خۆشەويستى ساختە

ئەم كچەيەش دەكەۋىتە داۋى گەنجىكەۋە لە كۆتايى دا بۆ شىروان
پىسى پادەكىشى، پاشان ناموس و ئابروي لەكەدار دەكات.
دەكەۋىتە سۇراغ و گەپان بەشۋىنىدا، داۋى دۆزىيەۋە. تۆلە سەندەۋە
بوۋە بەشىكى گەۋرە لەژيانى ئەو، چۆن تۆلە لەكەسى بىكاتەۋە
شەپەفى بردوۋە، لەكچىنى كردوۋە، درۆى لەگەلدا كردوۋە، پاشان
ۋىلى كچىكى تر بوۋە، ۋەك ھىچ پوينەدايىت و مېشىشى ميانى
نەبوۋىت.

ئەو كچەيە دەستى كرد بە فريودانى ئەو كۆرەيە گوايە خۇشى
دەۋى و ھەزىبە ژوانى ئەو دەكات، پاشان لەو شوققەيەدا ژوانى يەك
دەكەن، كە ئەو تاوانەى تىدا كرابو، لەۋىدا شەۋە شوم وپەشەكەى
سەرى ھەلداۋە ئەمەش گەرى تۆلە كەردەۋە لىنى زياتر كرد، داۋى لى
كرد ئەو شەۋغونىيە بە شەپاب و مەى پازاۋە تەبەكەن، كاتى كۆرەكە
بەتەۋاۋى مەست و سەرخۆش بوو، چوۋە چىشتخانەكە چەقۆيەكى
ھىنا چەند چەقۆيەكى لىدا تا ئاگرى دلى دامركىنىتەۋە.

کاتی مرد بردییه سەربان بەنزینی پێدا کردو ئاگری پێدا کرد،
بۆیەش سوتاندی تا بەتەواوی لەبەر چاوی بزر بیت.

پاشان گێراو راپیچی زیندانی کرا، لە پشت شیشەکانی زیندانەوه
دواي چيژتني تالێ ئەوی، دەیهوی بە ھەموو ئەو کچانە بلێ،
کەتوشی ئەو خۆشەویستییه قەلبەو ساختەیه بوون و گرفتاری ئەو
تراژیدیایە ترسناکە ھاتوون، ئەو بەسەرھاتی منەو کۆتایی تاریکی
منەو، نوسیومە، تا ببی بەپەند بۆ ئەو کچانەی نەزان و بەشوین
کامەرانی دا ویلن، سۆراغی میژدو ئارامی خێزان و ئارامی دەرونی
دەکەن، ئەمەش لە ڕیگای موبایل و ڕۆیشتنی کوێرانەی بازارو تیکەڵ
بوون بە پیاوان و تۆری ئەتەرنیئەو، من بەو خوشکانە دەئیم:
خوشکم ئەو ڕیگایەت ھەلەیه وازی لی بینی، تاکات ماوە
وشیاربەو، بەر لەوێش ناموس و ئابروو ئایندهو لاوی و خێزانت
لە دەست بەدەیت.. ئاگاداربە لە گورگانی خۆشەویستی، نەکە
قوربانی داھاتوو بی، بەختەوەر کەسیکە پەند لە کەسانی تر
وەردەگرت...

چیرۆکی نۆیەم:

بوچی خۆی سوتاند؟

یەکیکیان نوسیویەتی و دەلی: من بەسەرھاتیکیان بو باس دەکەم،
کە برادەرێکم، پۆژتیکیان وەکو جارێ بەلێن بەبرادەرەکیان دەدەن
شەوئوئوئو بکەن بو پابواردن، برا دەرەکی دەلی. من ئەو شەو
نیچیرێکم گرتوو، نیشەو لای من ژنیکی زۆر شوخ و شەنگ
پیشکەش دەکری، کە هەرگیز لێی وەپس نابێ، شەو بەلێنەکی
بردەسەر، بەلام ئەو برادەرە نازانی ژنە کە کێیە؟ ئەو ژنە یە لەیەکی
لەشوقەکاندا لەگەڵ برادەرەکی دا نامادە دەبی و، پێی دەلی: بچۆ
چایینەو خۆمان بو جوان بکە، برادەرەکی لە هۆلی شوقەدا
دانیشتوو و سەیری تەلەفزیۆن دەکات. دوا چەند ساتی ژنە کە
بەچاوە دیتە ژور، ئای لەو کارەساتە، کاتی برادەرە کە دەکویتە بەر
چاوی سام دەیگری و زمانی لال دەبی، برادەرەکی تیبینی
حەپەسانەکی کردو سەری سورما!

بەلام ئەو ژنە کە بی؟ ئەبی پاستی ناشکراپی! ئەو بو برادەرەکی
شوقەکی بەجی هیشت و لەبەر دەگا کە وتی: تۆ هەرسی تەلاقت

كەوتىت ئەو كاتە برادەرەكەى زانى ئەمە ژنى ھاورپكەى بوو .
ژنەكە دەستى بە گریان كرد ، بەلام لەو ھەلۆستەدا گریان دادى چى
دەدات ، ئەو گریانە جوانە ، كە بەرلە تاوانكردن ئەنجام دەدرى ، ئەو ھى
گرنگ بى ئەم تاوانەى بە تاوانەكى ترچاك كردهو ، ئەو ھەبوو خۆى
سوتاند — خوا پەنامان بدات — دواى خۆكوشتنى مرد . خوايە ئیمەو
خیزانمان و وەچەكانمان و پرواداران لەھەموو خراپەيەك چەپالە بدەيت
(يا ارحم الراحمين) .

چېزۇكى دەيەم:

شۈيئىكى بەرەلایى

ئەم چېزۇكەوانە دەگىرپتەو: برادەرىكى زۆر خوشەويستم ھەبوو،
وھكو برايهكى من وابوو، ھەفتەى پابردوو لەپوداوى ھاتوو چۆدا
گيانى بەخوا سپاردو، خوا پوھى پى بكاو ئارام بەخزم و كەسانى
ببەخشى. ئەو برادەرە كۆمەلە پۆستىكى بەرەلایى و وینەى پوتى
لابوو، خوا پەنامان بدات، شۈيئىكى بەرەلایى ھەبوو، لەوینەى
سىكىسى پىك دەھات. كارەساتەكە لەوئى دابوو ھىماى نھىنى ئەو
شۈيئانەمان نەدەزانى رەشيان بکەينەو، بۆيە نەمان توانى، ئەى خىر
خوازن ئەو پياوھ لەسەر دارەمەيت دانرابوو . وینەى سىكىسى پەوانە
دەکرد ﴿حسبنا الله ونعم الوكيل﴾.

دايكى لەخەونى دا دەيىنى مندالان بەسەر كۆپى دارەت دەبن و
مىزى بەسەردا دەكەن. ئەو بەستەزمانە ھەستى بەو كارە شاراوانە
نەكردبوو!!

بەخوداى ئەو مندالانەى مىزيان بە گۆرياندا كرددو، ئەو ئەوانەن
كە ئەو وینانە بۆ جىنگاى ئەو پەوانە دەكەن لەسەر ئەنتەرنىت!

لەم بارەوہ لەگەڵ ئەو کۆمپانیایە قسەمان کرد، کە ئەو وینانە
 ڕەوانەیی شوێنە کە دەکات، ئەوانیش وتیان ئێمە هیچمان لە توانادا
 نییە!!

ئەو خەڵکینە کابراکە مردوو، ئاسەوارەکانی خوێن لە دلەمان
 دینی، تاکەیی ئەو دۆخە دەوام بکات؟ ئەو جیگایە پێسە خراپەیی
 دەرحەق دەکات، ئەمەش بەشیکە لە وەسوەسەکانی مرۆڤ و جنۆکە،
 خوا پەنامان بدات لەو جیگایانە!

تکام وایە ئەم نامەیە پەخش بکەن بە خەڵکی زەوی بگەییستن
 تاکاتیان لە دەستدا ماو، ئەوانەیی شوینی (سیکس) یان لەسەر
 ئەنتەرنێت هەیهیان کۆمەڵەیی پۆستی بەرەلایی یان هەیه، یان
 بەشدارییان لە گەڵدا هەیه، پێیان دەئێم بەخودا ئەوانە دادت نادەن،
 کاتێ ئەو خراپکارانە لەرۆژی دوا (زیندوونەو) تەنیا پەشیمانی
 و ناخ و داخ پێ دەبەخشن، ئەو کاتەش پەشیمانی سودی نابێت.
 ﴿وحسبي الله ونعم الوكيل﴾.

چیرۆکی یازدەھەم:

کچیک لەرەمەزاند

ئەم ڕوداوێ پراستە لە غەزەیی فەلەستیندا ڕوودەدات.

کچیکی مۆدە دەبی، زۆر شۆخ و بەرچاو دەبی، لەنیوێ پیرۆزی مانگی ڕەمەزانی ڕابردوودا سواری تاکسییەکی بەکری دەبی، ئەم مۆدەییە بەرچاوو سەرنج ڕاکێش دەبی، ئەم وێنەییە سەرەنجی شوفیری ئۆتۆمبیلەکی ڕادەکێشیت، بۆیە بەقسەیی شیرین دەیدوینیت، کە خۆی داپۆشی و لەخوا بترسی، بەتایبەتی لەو ڕەمەزانە پیرۆزەدا، کە گوناھباران تییدا ڕوو لە خوا دەکەن.

بزانە کچەکە وەلامی چی دەبی! ئەو بەو دەستەواژەییە وەلامی دەداتووە ها ئەم موبایلە بگرە قسە لەگەڵ خۆی خۆت بکە با جیگایەک لە دۆزەخدا بۆ من دەست نیشان بکات و جیگایەک بۆت لەبەهەشت دا دیاری بکات.

وەلامی خوداش خێرا بوو، وەلامی نزاکەیی دایەو، گۆرج گیانی کێشاو لەناو ئۆتۆمبیلەکییدا مرد. دەست بەجی شوفیرەکی بەرەونەخۆشخانەیی برد، کچەکەیان بۆ بەفرگەری نەخۆشخانە برد،

كاتى خزمەكانى تەرمەكەيان دۆزىيەو، ھاتن مردوۋەكە بېنەو،
 لەبەفر گرەى خەستەخانەى (الشفاء) يان دەرھيئا، بىنيان دەم و چاو
 و پىشتى رەش ھەلگەپاۋە (خوا پەنامان بدات). ھەتا نەيانتوانى
 موبايىلەكەى لەدەست دەريئىنن، تا ببى بەشاھىد بەسەرئەو
 لەپەسلاندا (خوا دوا پۆژمان بەخىر بگىرئىت - يا ارحم الراحمين).

چيرۍوکی دوانز ههم:

پيره ميرديکی پيس و نه گريس و منداليکی بي تاوان

زور به سهرهات و داستان دهیستين دلّمان دهه ژينی، زور داستان هیه کاریگړه و هزر له بهرامبر نه غامده رانی نه م کارانه دا کاس ده کات، به لکو مرؤفی هوشیار له بهرامبر بکړه کانی نه م کارانه دا ده که ویتته گومانه وه، که نایا چوّن ده بی نه وانه ناده می بن؟ چونکه هلویتته که زور گه ورهیه و لهش ده له رزینی و مندالان له راست نه م کاره ساته دا پير ده کات. هرچی نه م به سهرهاتیه له هه موو به سهر هاته کانی تر جیاوازه، خوینهر وه کو نه ندیشه یه کی هزری برپای پی ده کات، رودانی نه م کاره ساته به سهر هیچ دلّیکدا نایه ت که مرؤف بی و ناوه پړوکی خیرو شه پری ژیان تی بگات. به لام داستان که راسته قینه یه و له بهر چاو و گوپی زور کهس پویداوه، نه مهش پوخته ی به سهرهات که یه:

هرچه نده نه م منداله، که هیشتا (۷) ساله ی نه بری بوو، له گه ل هاورپکانی دا یاری ده کرد، نه وانه گه مه یان ده کردو بیری مندالیان له ته معای کلوله کان و قورغ کردنی گورگه مرؤبی یه کان، بی ناگا

بەو، کە گۆشتی ھەژاران و دامان بێ سۆزو بەزەیی لێک ھەلەدەوێن. کاتی منداڵە کە دورلە ھاوڕێیانی بەتەنیا ملی ڕێگا دەگرێتەبەر دەست بەوتنی گۆزانی خۆش دەکات. بێ باکە لەخەلکی دەورووبەری و متمانەی تەواوی پێ یانە، بەتایبەتی دراوسی و خزم و خەلکی گەرەکەکی. لەپەر پیاویکی تەمەن (۵۷) سالی بە ئۆتۆمبیلەو دیتە پیش منداڵە کەو بۆی رادەگری و دەلی: سواربە، منداڵە کەش سەیری ئەو پیاو دەم بەخەندەبە دەکات و دلی بەیینینی دەگەشیتەو، چونکە دراوسی یەکی خۆشەویستی ئەوانەو چاکە خوازو خەلکی ئەو گەرەکەبە وەکو باپەرەشی نەبێ لەشوینی باوکی ئەو. ئەو گرنگە منداڵە کە سواری ئۆتۆمبیلە کە دەبێ وۆر کامەران و شادە وێ ترس ویاکە، بێ ناگایە لەنیازی گلاوی ئەو پیاو ناپاک و سێلەبە، دل مرداربوو، بەلکو هیچ دەستەواژەبە کە دەست ناکەوێ گوزارشی پێ لەو خراپکارە بکەم.

منداڵە کە بەو پەری کەیف خۆشی سواری ئۆتۆمبیلە کە دەبێ، چۆن

نا!

ئەو کابرایەیی خۆش دەوێ و دراوسی یەتی و ھاوڕێ ی باوکیبەتی، پاشان پیاو راست و چەپی خۆی دەروانی تابزانی کەس چاوی لێیانە، کەزانی کەس دیارنیبە پێی بەئۆتۆمبیلە کەو نا کەئەو منداڵە

نیازپاکەو ئەو پیاوێ پێس و چەپەلێ پێکەوێ کۆکردەوێ.

ئۆتۆمبیلە کە دورلە چاوی خەلکی لێ دەخوێ دەبیاتە دارستانیکی گەورە، کە بەناسانی خراپکاری و کاری نەفس نزمی تیدا ئەنجام بدرێ. ئۆتۆمبیلە کە رادەگرێ و ئەم خراپکارە دادەبەزی و داوای لە منداڵە کەش دەکات دابەزی. ئەنجا منداڵە کە دادەبەزی و دەپرسی من لە کوێم؟ ئەم جیگایە نامۆیە کوێیە؟ بۆچی ئەم پیاوێ منی بۆتێرە هێناو؟ زۆر پرسیاری تر مێشکی منداڵە کەسەرقال کردبوو! بەلام هیچ سەری لە مەبەستی ئەم خراپکارە دەرنەکرد. منداڵە کە هەر لەو خەیاڵانە دابوو، کە پیاوێ کە وەک هەور گرماندی و زەوی دەههژاندو منداڵە کەشی لە شادمانییەوێ خەمبارکرد و بێ باکیە کە لێ گۆری بەترس، دەنگی بوو پێس ترین و پێستێرین و شەیان هەلگرتبوو، پێی دەلی: جەلە کانت دابکەنە. منداڵە کە دەلی: بۆچی مامە؟ پیاوێ کە: کورە زوکی کات مەرپووتنە. ئەو کاتە منداڵە کە هەستی بە نیازی خراپی کابراکە کرد، بۆیە دەستی بە پارانەوێ کرد دەلی، توخوا مامە مەبەوێ لای دایکە ئێستا زۆر نیگەرانی منە. پیاوێ کە وتی: کورە دەمەت داخەو کاتی قسەکردن نییە، زوو جەلە کانی بەرت دابنی. منداڵە هاوار دەکات فریام کەون، بەلام کەس نییە بێتە فریارەسی. پیاوێ کەش دەست دەکات بە لێدانی

مندالە کەو ھەموو جلەکانی لەبەردا دادەپرنی، پیاوھ کە مندالە کە دەخات بەپشتاو، مندالەش نازانی لەترسان و نەلەبەر ئازار ھاواربکات، کەشیش نییە بەزەیی پێدا بیتەوھ.

مندالە کە ھەر لەھاوارو پارانەوھ دابوو مامە توخوا بەسە ببەوھ مائەوھ، مامە توخوا ببەوھ مائەوھ لای دایکم. بەلام ئەم پیاوھ گوی ی بۆشل ناکات و بەردەوام دەبی لە تاوانە قێزەونەکە، کاتی پیاوھ کە لەسەری ھەلەدەستی، کە گەرمایی خوین وەکو جۆگا لەبەر کۆمی مندالە کە دەپوات و توشی خوین بەربوونی دەکات، پیاوھ سەرسام دەبی، باشە چی بکات، مندالە کە دەرمان دەکات شاھید خوینی بوەستی، بەلام خوین ھاتنە کە زۆرلەوھ زیاترە کە ئەو ھەولێ راگرتنی بدات. ئەو چی بکات تا تاوانە کە بشاریتەوھ و ئاشکرا نەبی، ھیچ رێگایەکی نەدۆزییەوھ تەنیا کوشتنی مندالە کە نەبی، بۆیە تاوێرەکی دەست دایەو سەری مندالە کە قەلاشتەوھ و کوشتی، بەم شیوێ شەیتان وەسوەسە ی بۆی کرد. ئەم گیانەش بۆلای کردگاری گەرایەوھ و مندالە کە بەدزیوترین شیوھ مرد، کە مەروفاھەتی بینوویەتی، مندالە کە بەکەوتویی لەو گۆرە ی لەدارستاکە فەڕی دەدری، بێ کەس و یاوەر دەمینیتەوھ، پیاوھ کەش دیتەوھ مائەوھ وەك بلی ی ھیچ پوی نەدابیت. ئێوارە دایکە کە زیاتر ترس فشاری بۆ دینی و ھاوار دەکاتە میژدە کە کوا کۆرە کەم پڕۆ بەشوینی دا بگەڕی، باوکە سەر گەردان

و تاساوەو ھاوار دەکات کوا کۆرەکەم بۆ کۆی چووه؟
 بێ وەلامە: جوابە! باوکە بەتاساوی لەمال دەرواتە دەرو نازانی
 چی بکات، لەکۆی لەمندالەکە ی بگەڕی؟ لەکۆی بپرسی؟ توشی پیاو
 خراپکارە کە دەبی ولی ی دەپرسی: ھادەبینم پەشوکاروی چی پویداوہ؟
 باوک:

بەلێ! مندالەکە مان دواکەوتووہو پەریشمام.
 پیاوہ خراپەکە: ئایا ھیچ ئاوا درەنگ ھاتۆتەوہ؟
 باوک: نەخێر یەکەمجار یەتی بۆیە دوودلی کردووم.
 پیاوہ خراپەکە: ڕەنگە لای خزمینکی بیت؟ باوک: دوورینیە!
 پیاوہ خراپکارە: بۆیە نۆتۆمبیلی من بەدوای دا نەگەڕین؟
 باوک: ناخر ئازارت دەدەم!
 پیاوہ خراپکارەکە: تۆچی دەلێ ی ئیمە کۆری یەک گەڕەکین و برای
 یەکتەین.

باوک سواری ماشینەکە دەبی پێکەوہ سوڤاغی مندالەکە دەکەن و
 دەڕۆنە ئیرو ئەوی، بەلام بێ ئاکام دەبیت!
 دوای ناوێد بوونی باوک، خراپکارەکە دەلێ: بۆ بەپیاوانی
 ئاسایش نەلین؟

باوک: کاریکی باشە. ئەوہ بوو دووبە دوو چوونە مەتبەندی ئاسایش
 و وون بوونی مندالەکیان ڕاگەیاندا. پیاوانی ئاسایش دەکەونە گەڕان

و زۆر نابات منداڵە دەدۆزنەووە و نقومی خۆینی خۆی بوووە و مردوووە. ئەو پیاوێ خراپکارە پرسەیی منداڵە کە دەکات و لە گەڵ جەنازە کەیدا دەپروات و خواردنی تازییە کە دەخاتە سەر شانی خۆی، تاوێ کو تاوانە کە لە خۆی دور بخاتەووە کەس هەستی بۆ نەپروات. بەلام خوای گەورە جلەوشل دەکات، بەلام پشتگۆیی ناخات، زۆری نەبرد شانە کە لەسەر ئەودا شکا، گەواهی لەسەر درا، کە دوا جار لە گەڵ ئەم پیاوێدا بێنراوێ و، کە سێک بەچاوی سەر بێنیویەتی سواری ئۆتۆمبیلی ئەو بوو، ئەمەش لەدوای گەرانیوێ دابوو، لەیاری لە گەڵ برادرانی دا. (الم يعلم بأن الله يرى - نازانی خودا دەبینیت؟)

دوای فشارخستنی سەر پیاوێ کەو زۆر پێداچون لە گەڵ دا دانێ بەو تاوانە دزیوێ نا، تابێگەینیتە ژێر پەتی سێدارە و دزیوترین تاوان، کە مرۆڤایەتی بێنیویەتی لەدوای خۆیوێ بەجێ بێلێت. پێویستە لێردا ئەو بێلێن: هۆکاری تاوانەکانی ئێمە یە کەم شت بۆ ئەو دەگەرێتەوێ کە کاربە دەستان نەرم کێشی دەکەن لەپاست خراپکاریەکاندا و لەکاتی تاوانکردنی ئەو تاوانبارە ناپرسێتەوێ، تاوێ کو ئەنجامی نەدات، نازان بێ دەنگی کردن لەتاوان بۆ خۆی تاوانە.

دووێ: کە مەترخەمی باوانەکان لە پەرورەدەیی منداڵەکانیان، بەشیوێی منداڵ لە مالا دەپرواتە دەرو لێی ناپرسێتەوێ.

چەرۆکی سیازدەھەم:

نەکوۆی کردن لە مافەکانی خەڵکی

(تورکی موحەممەد) دەگێڕێتەو: بێ (۲۰۰) ملیۆن پیاڵم لە پیاوی وەرگرت تاییە کێک لە پرۆژەکانم تەواو بکەم، دواي کۆتایی هاتنی ماوهی قەرزه کەم خاوەن ماله کە هات بپە پارە کەمی بدەمەو، بەلام من دەرم کردوو خۆم لێ نەناسکرد، کە ئەو هیچ قەرزی بە من دابی نینجا ئەو هیچ بەلگەو شاهیدەکی لە من نەگرتبوو.

نەمەدەزانی بەم ستمە چیم بەسەر دادی، دواي سێ مانگ لەسەودایە ک بەبێ نیو ملیۆن پیاڵ زیانم لیکەوت، هەر لەوکاتەو هەر زیانم دەکرد، هاوسەرە کەم نامۆژگاری کردم کە قەرزه کە بدەمەو خاوەنە کەمی، چونکە لەسەر خۆبەزلزانی و گوی نەدان بەچاودێری خوایی سووربووم، تاوام لێهات خۆشەویستێن نازایانم لەدەست دا، ئەو بوو سێ کورم لەپێگا دەگەرانەو بەرووداوی ئۆتۆمبیل مردن.

دواي ئەو روداوێ ترسناکە بێ دوودلی مافە کەم بۆ خاوەنە کەمی گێرایەو، داواي لێ بوردنم لێ کردو، داوام لێ کرد بۆم لە خواپارێتەو لە ژنە کەم و کورە حەوت سالە کەم بێ بەش نەکات، دواي خوای گەورەم ئەوانم بۆ ماوەتەو.

چىرۆكى چواردهەم:

تاوانبار کردنیکی ناراست

(نوره عبدالله) ئافره تیکی مامۆستایه و دوو جار ته لاقدراره، شهو ده لێ: بەسرەهاتی من له گەل ستهمدا بەرله (۷) سال پڕویداوه، دواى ته لاقدانى یهكهم بپارم دا شوبه خزمهكى خۆم بکه مهوه، که ژيانهكى بهخته وهرى له گەل ژنه كهى و مندائه كانى دابه سهر ده برد. له گەل كوپى پلكمدا پێك كه وتم كه مێرد بهو پیاوه بکه م، كه شهو هەزى له ژنه كهى ده كرد. وه بپارم دا مێردى پێ بکه م چونكه ناپاكى به هاوسهره كهى دهكات، تا شهو ژنهى ته لاق بدات و كوپى پور (پلك) م مارهى بكاتهوه، پاشان خۆم مێرد بهو پیاوه بکه مهوه. دهستمان كرد به بلاو كردنه وهى پڕو پاگهندهى درۆ و بوختان به ناو خزماندا، دواى ماوه یێ پلانه كه مان سهرى گرت و ژيانى هاوسه رییان ئالۆزى تێ كهوت، تاسهرى كێشا بۆ ته لاقدان. شهو بهو جیا بون شهو ته واو بوو. ئینجا هه لۆیسته دهكات و فرمێسك به چاوه كانیه وه دینه خوار، تابلی: دواى سالتێك ژنى شهو پیاوه مێردى به پیاوه كى پایه بهرز كرده وهو شهو پیاوهش كه ژنم پێى به ته لاقداندا ژنیكى تری هینا.

بەھەر حال خۆم و كۆرە پورم بە ئامانچمان نەگەشتىن، بەلكو بە
ئاكامى ستمەمە كەمان گەشتىن، خۆم توشى شىرپەنجەى خوين بووم و
كۆپى پوريشم لەگەڵ گەواھىدى دووهم دا لەناو شوققەى خۆيدا بەھۆى
كارەبا گرتن سوتان و بوونە خەلۆز، ئەمەش دواى ئەوەى سى سالى
بەسەر بابەتەكە دا تى پەرى .

چیرۆکی یازدەھەم:

وێران بوونی کێلگە کەم (المرعة)

(سەعد سالم) دەڵێ: کێلگە کەم تەبەتی خۆم ھەبوو پارچە زەویە کێ کشتوکالیشی بە تەنیشتەو توخب بوو، زۆر لە گەل خارەنە کە دا ھەڵدا دەستی لێ بکاتەو بە ئۆم، بە لۆم وازی لێ نەھێنا.

لە ئاکامدا ھەولمدا گەریە زۆری و ھێزیش بێ پارچە زەویە کە لێ بستیتم، بە تەبەتی دەشمانی ھێچ بە لۆگە نامە کە وەرە قەیی نییە بیسەلمێنی لە باوکییەو بە میراتی گرتوو. بۆیە چووم دوو شاھیدو گەواھیدەری ساختم بە پەری (٦٠٠٠٠) دینار بۆ ھەر یەکیکیان بە کەری گرت، کە لە بەردەم دادگادا گەواھیم بۆ بدەن، کە خواوەن شەری و یاسایی ئەم زەویە منم. ئەو بوو دوا چەند دانیشتیکی داھگایی زەویە کە بووبە مائی من.

پاش ئەو زۆر ھەولمدا ئەو زەویە بکەمە کشتوکال بە لۆم بێ سود بوو، ھەرچەند شارەزایان بە منیان راگەیاندا، کە خاکە کێ بۆ کشتوکال بەبێتە ھەرچی زەویە کە خۆم بوو، وادە درونەو ھاواتوو،

بەربوومە کەمی دەردە میرووی بۆ هات ماله کی زۆرم لە دەستدا،
 سەرباری روداوی تر، کە خەریک بوو سەرم بخوات.
 لە کۆتایی دا زەوییه کەم دایهوه خاوه نه کەمی، پەنگە پروانه کەمی
 گەربلێم، ئەو خاکە بێ پیتە زۆرله خاکی من بە پیت تر بەرھەمی
 هیناو، دواي ئەو میروە کانی زەوی من بزربوون، سوپاس بۆ خودا کە
 حالی کردم ئەم زەوییه زەوت کراوه بە دەمەوہ دەستی خاوه نه کەمی،
 نامۆژگاری ھەموو کەسیک دە کەم چاوی لە زەوت کردنی خاکی
 کەسانی تر نہییت سود لە من وەر بگری، ستەمکردن سەرەنجامە کی
 خراپی دە ییت.

چېرۋكى شازدەھەم:

بى ئابرويى قوتابى يەك

(حمد بدر) دەللى: بەر لەھەشت سالان كاتى لە قۇناغى ناوھندى دا قوتابى بووم، لەنيوان من و قوتابىەكى زيرەك دا شەپرو مشتومپىك رويدا، بۆيە بپىارم دا بەھۆى ئەو شەپرو ھەرايەو ە كارى وابكەم داھاتوى لەناوبىەم.

ئەورۆژە پەشەم لەياد ناچىتەو، كە پۆژىكيان شەيتان خوت خوتى بۆ كەلگەلەم كردم، كاتى بەياني چوومە قوتابخانە كۆمەللى سىگارى ەشىشم پىچابونەو، كە بەيەكتريمان دەدا، ھاتم خستىنمە ناو جانتاي ئەو قوتابىيەو، ئىنجا قوتابىەكم ئاگادار كىردەو، كە بەپۇلىس رابگەيەننى قوتابخانە ماددەى ھۆشبەرى تى دا رەواج دەدرى و كەسانى بەم كارە ھەلدەستى. ئەم پلانى شەيتانى يە سەرى گرت، ئىمەش ئەو گەواھىدەرە بووين كە ماددە ھۆشبەرەكانان بەكاردەھىنا.

ھەر لەو پۆژەو دەبى باجى ستەمەكانم بدەمەو. من بووم تۆمەتم بۆ ھەلبەستبوو، بەرلە دوو سال توشى پروداوى ئۆتۆمبىل بووم و دەستى راستم لەدەستدا. دواى پروداو كە سەرم پى بردو چومە مالى

داوای لیّ بوردنی لیّ بکەم، بەلام بەتوندی ڕەتی کردەو، چونکە من لەناو خزمانی دا ئابروم برد، بەهۆی ستمی منەووە خەڵکی پەراویزی کردبوو، ئەو پیی ڕاگەیاندەم شەوانە نزای شەرت لیّ دەکەم، چونکە بەهۆی ئەو ئابرو چوونە هەموو شتیکی لەدەست کرد بوو.

ئینجا بەهۆی ڕوداوی تر گۆج و ئیفلیج بووم و بەکۆرسی پاسکیل نەبی ناتوانم بچۆلیمەو. ئیمڕۆ ژیانیکی کلۆم هەیە، ئەوێ لەهەموویان زیاتر لیّ دەترسم، مردنە، چونکە لەسزاو لیّ پرسینەوێ خوا دەترسم، داواکارم لەخوا لیم خوشبی و دلی ئەو کابرایەشم بۆ ڕازی بکات، چا و پۆشیم لیّ بکات.

چېرۆكى ھەقدە ھەم:

لە زانكۆدا

لەيەكى لەكۆلپەكانى دەولەتەكى عەرەبى دا، قوتابىيىكى دورلە
 ئاين، لەكاتژمىر خۆى پادەمىنى و ھاوار دەكات: (گەر راست دەكەن
 خودا ھەيە، باپاش كاتژمىرەكى تر بمرىنىت. بىگومان ئەمە
 دىمەنىكى موعجىزەى بوو ھەشامەتىكى زۆر لە قوتابيان و
 مامۇستايان بەچاوى خۆيان بىنيان، بە پەلە خولەكەكان تى دەپەرىن،
 قوتابىيەكە بە لەخۆبايى بوونەو ھەلساو ملبەملانەى كردو بە
 ھاوړپىيانى وت. بىنيتان گەر خودا ھەبوو منى دەمراند، قوتابىيەكان
 رۆيشتن، ھەبوو لەو قوتابىيانە شەيتان وەسەسەى بۆ كردو، ھەبوو وتى
 خودا بۆ كارزانى يەك مۆلەتى داىە، ھەبو گالتهى پى ھات و سەرى
 بۆ بادەدا!!

بەھەرھال لاوھەكە بەدەلخۆشى وسنگ دەپەرىپوى گەراپەو ھەمەو،
 وەك بلى ى بەبەلگەى ھزرى سەلماندىيەتى، كە خوانىيەو كەس بەرلەو
 گومانى بۆ ئەو ھەنە چوو، وە مەژۆبى ھودە دروست كراو، خودا و
 لى پرسىنەو ھى نىە. چوو ھەمەو دايكى خواردنى بۆ نامادە كردبوو،

دایکی شوینی دانیشتنی سەرخوانی بۆ بەجی هێشتبوو، لەوکاتەدا
 لاوەکە بەپەلە پادەکاتە ئاودەست و دەرواته ناوی و نایەتە دەرەو،
 زۆر چاوەڕێ بوون نەهاتەو، بۆیە دایکی چوو لەدەرگای پیشاوەکە
 داو بانگی کرد کۆرەکەم بۆ دواکەوتی؟ وەلامی نەبوو، ئەنجا باوکە
 بەپەلە چوو دەرگاکی کردەو، دیمەنیکی بینی قەت بەرجاوی
 نەکەوتی، بینینی وا کۆرەکە لەتەک دەست شۆر کەوتوو و مردوو.
 نوژدار لەراپۆرتەکیدە دەنوسی: ھۆی مردنی ئەو بوو ئا چووەتە
 ناو گۆیچکەییەو. نایا ئەمە جیگای پەندورەگرتن نیە!؟

چيرؤكى ههژدههم:

ئاخاوتنيكى ته له فونى شيتانى

دهستى كرد به گهمه كردن به ژماره كاني موباييل و ته له فونه كهي،
له پېر ژماره يه كي لي ددهات، له وكاته دا مندالي قسه ي له گهل دا
دهكات.

وه لامد ره وه: (هه له و ... هه له و ...)

مندال: هه له و چؤنى، توكي ي؟

نه ناسراو: ته مه نت چه نده؟

مندال: (۶) سالانه م.

نه ناسراو: ماشالا به خوا پياوي، كه ست له لايه؟

مندال: نه خير، توكي ي؟

نه ناسراو: من مامي توم.

مندال: به خوښي يه وه: تايا مامه (ته للى) مني له سعودييه؟

نه ناسراو: به دهن گه كي پر له خه م: به لي من مام نه للى توم

له سعودييه، نه ي كوا خوشكه كانت؟

مندال: من خوشكم نيه!

نه ناسراو: باشه ئه ى كى له ماله وه تانه؟

مندال: بهس خزمه تكاره كه مان.

نه ناسراو: جوانه؟

مندال: نه خيږ جوان نييه؟

نه ناسراو: ئه ى دايكت له كوټيه؟

مندال: له گهر ماودا مه له ده كات و خوى ده شوات.

نه ناسراو: باشه خودا حافيز، نه غا موبايله كه داده خات. دواى

چهند خوله كى موباييل ده كاته وه:...

نه ناسراو: هه له و هه له و...

مندال: چوڼى مامه؟

نه ناسراو: كوا دايكت؟

مندال: چووه ته ژوورى نوستن

نه ناسراو: چى له بهر دايه؟

مندال: كراسيكي جوان و سور، هه مووى ناوه

نه ناسراو: نه لا، خوات له گه ل.

جاره كى تر موباييله كه داده خاته وه... دواى چهند خوله كى...

نه ناسراو: هه له و هه له و....

نه و جار باوكى منداله كه وه لام ده داته وه: نه لزو كى له گه لمدايه؟

نەناسراو: بەقسەى گالتەو: بەستەزمان پى دەچى تۆ ئىستا لە دەوام گەپابىهوه؟

باوکی منداڵ: پىم بلێ تۆکى ی چیت دەوى؟

نەناسراو: تورەمەبە، بەس وىستم راشکاوانە پىت بلیم تۆژنەکی جوانت ھەبە، بەپراستی بەستەزمان زانیوتە ھەلێ بژیریت، دەمەوى بلیم بەر لەکەمى من لەگەڵ ژنەکەتدا نوستبووم، تاخۆم داوام لى کرد جلی سور بپۆشى، ئینجا موبایلەکەى داخستەو.

باوکی منداڵ: ئەى لەوبى ئابروو بى شەرمە. موبایلەکە فری دەدات دەرواته قاتى سەرەو دەچیتە ژورى نوستنەو، دەبینى ژنەکە بەرگەکی سورى کردۆتە بەرو قژى تەرەو لەبەر دەم توالیت دانىشتووە خۆى جوان بکات، ئەویش لەدەستى دەفرینى و سەرى بەئاوینەکەدا دەکیشیت، پاشان دەیداتە بەر شەق ولیدانەك گشت گیانى دەشکینیت و، پى ی دەلى داوین پيس لەمالى من برۆدەرەو، تۆ لەبنەمالەىەکی بەرێزیت...

ھەرچى ژنەکەى بەستەزمانە ئاگای لەھیچ نییەو هیچ لەخۆیدا شک نابات، بۆیە زۆریە ھەپەساوى یەو لەمێردەکەى دەروانى، نازانى چى پى بلێ و چى وەلام بداتەو...

بۆیە بەپەلە کەل و پەلى خۆى ھەمووى کۆدەکاتەو تەبۆ مالى

باوکی بچیتەو.

باوکی منداڵە کە بەسەر اسامی و تورەییەو دادەنیشی، نازانی چى
 بکات، چى لى قەوماوە، نازانی چى بکات و سکالا بۆ کوی بەریت.
 بەهەر حال دوو پوژ پشوی نەداو چاوی لەسەر یە کتری دانەنان...
 بەلام لادەرە کە خودا پشت گوی ی نەخست، خەوی نەما و
 ھەمیشە بیدار بوو بەچەند کاتژمێر لەسەر جیگا پادەما،
 سەردەمانیک ناوا مایەو تا وای لى ھات لەپو لاواز بوو، پەنگی
 زەردبوو، دنیای لى وەتەنگ ھات، دەیویست گەر بۆ چەند ساتی بی
 بچەوی، بەلام نەیدەتوانی، بەدریژیی شەو بیری لەوژنە بی تاوانە
 دەکردەو، کەبە موبایلەکی شەیتانی لەگەڵ میردو مالى دا لیکی
 داپین.

ئەوێ گەنگ بی پرسی بەپیاو چاکى کردو بەسەرھاتی خۆی بۆ
 گێراپەو.

پیاو چاکە وتی: بەخودا چارت تەنیا ئەوێ کە لای ژن و میردە کە
 دان بە گوناھتدا بینیت، شایەت لیت خۆش بن و پشوبدە و
 بگەرێنەو دۆخی ناسایت.

دژیار: من نامادەم، ئەوێ گەنگ دەمەوێ بچەوم و دەمارە کانم
 تەقین.

پیاوچاکە کە: کەواتە بچۆ پەیوەندی بەباوکی منداڵە کەو بەکو
شوینی دیداری لی وەرگەرە، من خۆم لەگەڵتدا دیم.
ئەو بو چاویان بەیەکتەری کەوت و پیاو کە بەگەرمی پێشوازی لی
کردن.

پیاوچاکە کە زەمینە یۆ قسەکان خۆشکردو باسی ھەندێ لەو
ئایەتە قورئانیانە ی کرد، کە داوا دەکەن لەخەڵکی ببورن، ئەنجا
پاداشتەکانی چاوپۆشی کردنی باس کرد. پاشان داوای لەو دژیارە کرد
راستو پەوان بۆ پیاو کە قسە کە بکات و بەکوردی لەبنی کولە کە ی
بدات، ئەو ی لەبنی بەرەدایە بیھێنیتە سەر بەرە.

ئەو بوو دژیارە کە دەستی کرد بەقسە کردن و میژدە کەش گوی ی
بۆ شل کردبوو، داوای تەواوکردنی قسەکانی والابونی راستییە کە بۆ
ئەو میژدە، ھەلسا یە ک تێ ھەڵدانی چاکی لی داو خوینی لی دەھاتە
خوار، پیاوچاکە کەش ناوێی دەکرد، ئەنجا داوای ئەو ی چاکی دارکاری
کرد ھێور بۆو. پیاو چاکە کە وتی:

سوپاس بۆ خودا راستییە کە ئاشکرا بوو، مەروفی لی بوردە بەرێژەو
ژنە کەشت داوێن پاکە ولەشیری پاکترە، خوا لیت پازی بی لی ی
ببۆرە.

میژدە کە: بەلی، لەبەرماندویان ھانکە ھانکی گرتەو،

بەو مەرجهی لەبەر دەم ژنە کەمدا ئەم تاوانبارە دان بەتاوانی خۆی
دابێنێ، تا هەلۆیستی من تێ بگات و بێ تاوان بێم لەبەر دەمی
داو بگەرێتەو.

دژیار: بەسرەچاو بەس من بچەوم.

ئەو بوو چوینە مائی باوکی ژنە کەو لەوێ دانیشترین، براکانی
ژنە کەش لەوێ دەبن، پاشان مێرد داوا لە ژنە کە دەکات تاگۆی
لە قسەکانی ئەو دژیارو پیاو چاکە بگرن، دواي ئەوێ دژیارە کە
سەرگۆشتە کە ی گێرایەو، براکان هەموویان هەلیان کوتایە سەر و تیرو
پریان لێدا خەریک بوو ببورێتەو، پیاو چاکە کە هەلسا چەند
نایە تێکی قورئانی پیروزی خویندەو و لەکۆلی کردنەو. ژنە کە
لەوکاتەدا هەلسا لێدانە کە نەماو چاوەرێ ی ئەوێان کرد چی دەلێ!
وتی: یاشیخ سوپاس بۆ خوا راستی یەکان ناشکرا بوون.

بەلام شیاونی یە بگەرێتەو لای مێردم، ناگەرێتەو لای پیاوی
لێم بدات و هەرەشە ی تەلاقم لێ بکات تەنیا لەبەر چەند قسە یەکی
گەوجانە، واتە: یاشیخ بروامان لەنێواندا نییەو، ناشتوانم لەگەڵ
کەسێکدا بژیم متمانە ی پێم نەبێ، و دلی لێم پیس بێ پاشان
دانیشتی ئەوانی بەجێ هیشت، بۆ براکانیشی دوپات کردەو، ئەو
دوا وەلامی منە.

منیش وتم: خوا راستی فەرمووه:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا أَن تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصْحَبُوا عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ﴾. ﴿الحجرات/۶﴾.

واته: ئەي ئەوانەي پڕواتان هێناوه گەر فاسقی هەوالەکی هێنا
پرونی بکەنەوه، نەوه کا هەندیکیان بە هۆی نەزانی توشی بەلایەك ببن
و، پاشان بەهۆی کردنی ئەو کاره پەشیمان ببنەوه.

چىرۆكى نۆزدەھەم:

سەر شۆرى و ئابرو چوون

ئەو ئافرەتە لەپاست خۆپرا دەلى: من لەقوتابخانە پام کرد، چونکە ژوانم لەگەل گەنجىکدا دیارى کردبوو، پام کرد نەم دەزانى چى چاۋەرۋانیم دەکات.

لاۋەكە ھات و لەگەلیدا سواری ئۆتۆمبیل بووم، پیکەۋە لەۋپەپرى شادى دا كەوتىنە پىگا، چونکە شەيتان ئەو ویتەيەى بۆ شیرین کردبوین... چەند خولەكىكى نەبرد ئەو خۆشییە گۆرا بەشین، روداۋىكمان ھاتە پىش و بەساغى بۆى دەرچوۋىن، چەند خولەكىكى نەبرد پۆلىس گەيشتە ئەۋى، ھاورپىكەشم سەرقالى ھۆكارى رودانى كارەساتەكە بوو، لەۋە ترسا ئاشكرا بېى چونکە من خوشك و خزمى ئەو نەبووم. بىنىم پەيۋەندى بە برادەرىكى خۆيەۋە کرد، كە ئەۋىش ھاورپى ى رابواردن و داۋىن پىسى ئەو بوو، پىى وت: ۋەرە بۆ شوۋىنى روداۋەكە ئەم كچە بۆ شوقە ببە - كە شوۋىنى داۋىن پىسى يە، چونکە من سەرقالى روداۋەكەم.

چەند خولەكىكى برد گەنجەكە ھاتە ئەۋى، منىش لەكاتى

دەرچوڭدا پەچەكەم دانائو لەگەڵ ھاوڕێكەى دا چومە ناو ئۆتۆمبیلەود،
كە سەیرم كرد ئەوەى بینیم تۆقاندەمى، چونكە ئەو برادەرەى
برادەرەكەم پەيوەندى پتوہ كردبوو براى حەقى خۆم بوو، بەم دیمەنە
واقم ورمائو قەت چارپۆى ئەوہم نەدەكرد (تەواو).

شافیعى راستى وتوود: (عفوا تعفوا نساءكم في المحرم وتجنبوا
مالايلق بمسلم).

واتە: داوین پاك بن ژنانى ئیوہ داوین پاك دەبن، خۆتان لەو
گوناھانە بپاریزن كە شایانى بە موسلمان نییە^(۳).

(۳) بیگومان كاتى (ئوقیانوسىك لەتاوان)ى (خەندان محمد جەزا) دەخوێنەوہ تیگەى
زۆرەى گوناھەكانى لەش فرۆشى و داوین پىسى بۆ بنەمالەى خراپ و میژدى
داوین پىسو براى داوین پىسو برا دەرى داوین پىس دەگەڕێتەوہ، بۆئە پێقەمبەر
(ﷺ) فەرموویەتى (عفوا عن نساء الناس تعفوا نساءكم).

چیرۆکی بیستەھەم:

بەگام تاوانە کوژرا ؟!

ئەم چیرۆکە نەقیب (سامی بن خالد الحمود) ئەندامی بەرپۆڵەبەردنی کاروباری ئایینی قەلاچوو کردنی ھۆشبەرەکاندا لە ئاسایشی گشتی و لەپراپردوودا دەگیرێتەوە:

جیهانی ھۆشبەرەکان (المخدرات) جیهانەکی سەپرو پەر لە پروداوو ھەلۆیستی کاریگەرە، کە زمان و خامە لەوەسفی دا دەستەووەستان و لالەن.

ئەمە لاپەرەیه کە لەلاپەرەکانی جیهان، بەسەردانی تراژیدیای کلۆلی یەک دەگیرێتەوە، کە خێزانیکی بێ تاوان بەھۆی باوکیکی ستەمکار گرفتار دەبێ، کە دلی ھۆگری بازرگانێ بەماددە ھۆشبەرەکانی کردبوو، گۆتی لەپراست ئاھی کچ و کۆرەکانی کەر کردوو.

پۆژیکیان لەکاتی کارکردندا لە یەکی لە بەرپۆڵەبەردنەکانی نەھیتشتنی ماددە ھۆشبەرەکاندا، ئەرکی دەست گیرکردن و کەسیکم پێ سپێردرا کە بازرگانێ پتو دەکرد، کە مرۆفە نەگریسەکانی بیانی ھەلیان دەسوراندو کردبوویان بەچەکوچ بۆ ئەوێ ئەو وڵاتە پاکە پێ

بروخىنن.

شريتى روداوه كانى دۆزەكە بەخترايى گوزەرى دەکرد، بۆ جىبەجى
کردنى كارەكە ئامادەكارىەكان سازكران، پاشان كاتژمىرى سفر بۆ
ئەغامدانى رۆلەكە ديارى كرا، سوپاس بۆ خواى گەورە ئەو پياوھ
دەست بەسەر كراو ھەندى حەبى ھۆشبەريشى پى بوو.
زنجىردى روداوه كان نەبراىەوھ، بەلكو چەند ساتەكى تىدامايەوھ
ھەرگىز لەياد ناچنەوھ.

ئەو پياوھ شوئىنىكى لى ئاشكرابوو، بۆ شارەندەوھى ماددە
ھۆشبەرەكانى دەست نىشان كردبوو، كەبرەو و رەواجى پى دەدا، ئەم
ھەلۆئىستەيە پىويستى دەكات برى ئەو رىژەيە بزائرى، بەپىي ئەو
جىبەجى كردنە ئاسايشى يە بۆ پاراستنى كۆمەلگا لە مەترسى
يەكانى ئەو ژەھرە كوشندەيە.

تىپەكە لەگەل تاوانباردا دەچنە مائەكەوھ، لەو كاتەدا ھەموويان
لەبەردەم دەرگادا دەوەستن، بى دەنگى ھەموو لايەكى گرتبۆوھ، وەك
بلىي ى ھىورىەكە پىش گەردەلولەكە كەوتبى، تاوانبارەكە دەرواتە
بەردەرگاوى لى دەدات، لەو كاتەدا دەنگى خۆشى لەپشت دەرگاوه
دى و دەم وليوى ئەو خونچە بى تاوانەنە پر دەكات: ھەي باوكمان
ھاتەوھ، ھەي باوكمان ھاتەوھ، كچە بچكۆلەيەكيان بەھەموو سۆزو

ئەوینیکیگە گەمەو شوخی لەگەڵ باوکی دا دەکات: باوکە دەرگات لی ناکەمەو، هیشتا بەستەزمانە نەیدەزانی لەدوای ئەم دەرگایەو چ باس و خوارسی هەیه.

بەلام دیمەنەکە لەدەرەو ئەزارو خەم دەخاتە سەر پوی ئامادەبوانەو بەچاری ئاخ و کەسەرەو لەیه کتری دەپوان.

بەلام هەندیکی تر راست و چەپ چاویان دەگیرا، تا لەدوایی دا لەبەر توندی ئەو هەلۆستەیه لەسەر سنگیان وەستا، زۆری نەبرد منداڵەکان دەرگایان کردەو، وایان دەزانی ئەو باوکە خۆشەویستە یاری و بووکە شووشە یان شیرینی، یان بزەیه کی بۆ هەلگرتن، بەلام لەهیکرا دەبینن تاوانباریکە پیاوانی ئاسایش دەوریان داو، ئەو سەدایانە گورج بۆچەند ئاهێ گۆپان و شایان لی بوو بەشین و، ئاواتەکانیان بوون بە ئازار، گەر دەتبینی چۆن یەکیکیان دەجۆو بەو هشی باوکیەو ئەو یتریان خۆی بەجلەکانی دا هەلۆاسی بوو، یەکیکی تریشیان تازە تۆغیانی بوو سەرەنجی دەداو نەیدزانی مەسەلە کە چیه.

گەر تۆ چاوت بەم دیمەنە کەوتبایە خۆت بۆ را نەدەگیرا و زۆر دەگریا و ناگری لەدەلت بەردەدا.

دوای ئەو پیاوانی ئاسایش ئەرکەکی تریان ئەنجامداو دیمەنیکی تری کۆلۆی و تراژیدیا دەرکەوت، وینەیه کی کالی مائیکی هەزارو

کەساس دەخاتە پروو، کەپروی مالهەکی داگرتبوو. دەچنە ناو ژووری
 نوستنەوێ تەنیا کەل و پەلی کۆنە شکاوو و پرایەخ و پەرت و بلای
 لیروڵەوێ ی لێیە، ژوری نان خواردنیش زبڵدانەکی پیسیەکانەو،
 نازوقەو رۆزیشیان پاشاوەی دانەوێڵەو چەند قتووەمەنی
 (المعلبات)یەکە، کە مەژۆ پێ ی تیرنا خوات و ناگای سکی ناکات.
 ژیانەکی کلۆل و کۆلەمەرگییە، کەچی باوک لەبێ ناگییدا پروو
 چووێ مائی پشت گوێیان خستووێ.

لەکۆتایی دا هەندێ کەرەستەیی هۆشبەر لەمالهەکی دا دۆزرایەوێ.
 پەردەیی شانۆکە بە چۆل کردنی مالهەکی دادرایەوێ، لەناوەندیکی پێ
 لەگریان و بابەرۆی بێ تاوانەکان دا، کەلەبەر دەرگاکی وەستا بوون،
 خودا حافیزیان لەکەسیک دەکرد، لەمالی ئەودا گەورە بوون و بۆ
 باوەشی ئەو پرایان کردووێ، بەباوکە ناسراوێ.

لەو دیمەنە پێ لەگریانەو نازارە داخە لەو تاوانبارە هەلسا و پێم وت:
 لەخوا ناترسی، ئایا بیرت لەو چارەنوسە نەدەکردەوێ؟ باوک ئاوا جگەر
 گۆشەکانی بەخێو دەکات؟ تاوانی ئەو بێ گوناھانە لەپراست ئەودا چی
 یە؟ بۆ دەبێ ئەو نازارە هەلبگرێ؟ روبەرۆ چومەپێشی و لێم پرسی تا
 وەلام بەداتەوێ!

بەلام تەنیا بە قولپەیی گریاو ئەوەندەیی وەلامدا یەوێ: من هۆکاری
 ئەوەبووم.....

چېرۆكى بىست ويەك:

ئەي مېردەكەم سەرت تيا چواندىن

ئافرەتتىكى خەفەتبارەو لەبەر ناسۆرەو خەمەكانى پۆژگار سەرى
سپى بووەو لەبەر نازار و ئەشكەنجەكان دەم و چاوى وەكو كەساسى
بەدىار دەكەوى، تراژىدىيەكانى خۆى لەگەل مېردى مودمىن و خوگرى
بە سەرخۆشكەرەكانەو دەگىرپتەو و گرىان و قسەى پرلەخەمى
ئاويزانى يەكترى دەبن... گەر خۆشم لەسەر ئەم داستانە ھەلويستەم
نە كەردبايەو لەگەواھىدەرەكە قسەكەم ھەلنەگرتبايەو، پەنگە
بەخەياللىك، يان بەزىادەوييەك سەيرىم كەردبايە، دەلى:

مېردەم لەكۆمپانىيەكى بەرزدا كارى دەكەرد، منى خۆشەويست و
نازى دەكىشام و سۆزو بەزەيى لەگەل من و مندالەكانى دا دەنەند،
وام دەزانى بەختەو ەرتىن خىزانم لەجىھاندا. دواى ماوہيەك ئەم
خۆشەيە بە پەلە بەرەو دۆزدەخ دەگۆرا، بەگۆرانى كەت وپرى مېردەكەم،
رووداوە تالەكان دەستيان پى كەرد، بارى دەرونيەكەى گۆرا، مىزاجى
ئاوہژو بۆو، لەكەمترىن شتدا تورەدەبوو، جار ھەبوو ئەوئەند، لىي
دەدام دەم وچاومى دەئاوساند، كە دەھاتەو مائەو بۆنىكى ناخۆشى
لى دەھات. پۆژىكيان جەل و بەرگەكانىم بىردن بىانئەشۆم، پارچە

حەشیشەکی ھۆشبەرم بەردەست کەوت. بەلایە کەم دۆزییەو، زانیم
مێردە کەم ھۆگری ماددە ھۆشبەرەکان بوو.

ھەولم دا ئامۆژگاری بکەم، بەلام ھەموو جاری بێ سود دەبوو.
داوام لەباوانم کرد بێن ئامۆژگاری بکەن، بەلام خۆزگە ھەرنەھاتبان،
چونکە ھەرکە سەری باسەکیان کردو، جێیوی پێدان و لەمەلەو
دەری کردن.. حالی مێردە کەم ھەر خراپتر دەبوو، تاوای لی ھات
لەرپەفتارم بکەوێتە گومانەو.

من ، لەبەر خاتری خێزان و منداڵەکانم لەبەرامبەر ئەو تۆمەتانەدا
خۆم پادەگرت.

رەنگە باوەرپنە کەن تا لەرپەفتاری کچی (۷) سالتەشم کەوتبۆ
گومانەو!!

جاریکیان لەدەرگای دا، کچە بەستەزمانە کە چوو دەرگا بکاتەو،
بەلام ئەو سەرخۆش بوو، ئەو کاتە وای دەزانی ئەو کچە منداڵە
لەگەڵ پیاواندا دانیشتووە!!

چۆن نازانم! کەوتە لێدانی، لەبەر ئەوە رایکردو ئەویش شوینی
کەوت، تا خۆی لە ژووری مندا حەشاردا، دواي ئەو چەند شوشە
عەتریکی تی گرت، باسکی شکاند، منیش لە تاوان ھاوارم کرد،
پەییوەندیم بەبرا کەمەو کردو پیکەو بۆ نەخۆشخانەمان برد، ھەندێ
ورده شوشەي چوو بوو ناو ھەردوو چاوە بێ گوناھەکانیەو. ھەر

بەوێندەش نەگیرسایەو، پۆژێکی تر وەکو هاری کچە بچوکه کە ی گرتو بەشە قامیداداو سەری شکاند، بەلام خوا کردی خەسوم لەمال بوو پێکەوێ گەیاندمانە نەخۆشخانە.

کاتی میێردم ئەو ژەهری دەخوارد بۆ گیاندارەکی تر دەگۆرا، دەبوو بە دەرپەندەییەکی بێ بەزەیی و لاشەییەکی بێ ھزر.

جاریکی تر ھاتەوێ سەرمان مەست بوو و چای گەرمی گرتە کچە بچوکه کەم و سوتاندی، تا ئەو رادەیە ھەلۆستی ناشیرینی دەنواند. بەلام بەلای گەورە بۆ کورە گەورە کەم بوو، کە ئەو کاتە (١٢) سالانە بوو، ئەو کورە دوا ھیوام بوو، تازە لە میێردم ناویمید بوو بووم. ئەو ھیواکانی منی کوشتبوو ھەموو واتا جوانەکانی ناودەلمی تێک شکاندبوو...

شەوێکیان میێردم لەگەڵ ئەو ھاوڕێیە خراپانەیدا دانیشتبوو، لەناکامی ئەو دانیشتنە شەیتانییە دەترسام، ئەوێ گرنگە منداڵەکانم بێرە ژورو قفلەم دا، دواي چەند کاتژمێرێک منداڵەکان نوستن و تەنیا خۆم مامەوێ چاوم نەنایە سەریەک، چۆن لەوشەوێ ترسناکەدا بچەوم، لەگەڵ میێردیکدا ھەموو واتاکانی بەزەیی لەدەستداوێ. شەوێ زەنگ بوو لای کات سی دەبوو، دەنگی دەرگا ھات، میێردم ھاواری دەکرد دەرگا کە بکەوێ، منیش ھاوارم کرد نایکە مەوێ، لەوکاتەدا منداڵەکان بیداریونەوێ، بەلام بێ سی و دوو

دەرگاکی شکاند، میژدە کەم ھاتە ژوردەو پەلاماری من و مندالەکانی دا، کەوتە لێدانیان تا جل و بەرگی بەرمی تیتوبە تیتو کرد، دەستی دایە گۆچان لەسەری کۆرە کەمی شکاند، دواپی وەکو شیتان راست وچەپ ئاوەری دەدایەو.

تەنیا تاوڵەکی بینی، بەرزی کردەووە بەسەری کۆرە کەمیدادا، سەری شکاندو خۆین وەکو جۆگەلە لەبەری دەپۆیی، ھاوارم کردە دراوسێکمان، بەلام کەس فریام نەکەوت.

پام کرد بۆ بەفرگەرە کە تا پارچە سەھۆلیک بێنمە دەرو بیخەمە سەری کۆرە کەم تا خۆینی بوەستی، بەلام نەگیرسایەو، بەپەلە بی ئاگاو بی پیللو وبی پۆشتە پام کردە دەری لە مال و لەدەرگای مالی دراوسێکە کاغدا، پوداوە کەم بۆ باس کردن، ئەوانیش ھاتنە مالممانو منیش گەرامەووە منیش چووم بینیان پۆلە کەم لەخۆینی خۆیدا دەگەوزی یە کسەر رەوانە ی نەخۆشخانە مان کرد، لەوی دا خرایە ژێر چاودێریەکی چرو پرەو، تا (٣) ھەفتە مایەو. کارەساتە کە لەو دەدا بوو کۆرە کەم بەو زەبرە مێشکی تێک چوو، دوا ی دوومانگ کۆرە کەم لە نەخۆشخانە دەرچوو، بوو بار بەسەری منەو، نەک بێتە یارمەتی دەرم و گریئەکم لەبەرۆک بکاتەو.

بپوا بکەن خۆزگەم دەخواست بمردبووایە. ئەو خۆزگەشم لەمەر میژدە کەمەو، بوو، لەخوا پارامەو راپیچی بەندیخانە ی بکەن، نزام

گیرا بوو، دواى هەفتەیهك ئاسایش گرتى، بۆ دوو سال زیندانی -کرا،
بەلام لەمە هەفتەیه گرتى تەرم بۆ پەیدا بوو، منالەکان بەردەوام
دەیانپرسی کوانى باوکمان، بۆچی گیراوه؟ بۆ لەزیندانی دایه؟

زۆرم سەردان دەکرد، چەند رۆژى دواى دوورکەوتنەوهى لە هاورى
بەدەکانى، زۆرگۆرا بوو نوێژى دەکرد، زۆر باش بووبوو.

بەلام جارەکی تر، کەچاوەرپم نەدەکرد هاورپیکانى پابردووی لى
کۆبونەوه، تا بۆ هۆگر بوون بەمادده هۆشبەرەکان رایکیشنەوه،
جارەکی تر بەهۆى ئەو خووه بارى دارایمان خراپ بووه، تا وای لى
هات کەل و پەلى ناو مال و ژووری چیشت لى ناغان هەمووی
فروشت، ئەو هەموو داراییه بەشى چلیسی خواردنی هۆشبەرەکانى
ئەوى نەدەکرد.

ئەجارە هەلسا پارەیهکی زۆر زیاتری خەرج کرد، ئایا دەزانى
پارەى چى بوو؟

کچە بچکۆله (١١) سالەکەمى دایه پیاوهرى شیت و نەخۆش
لەبەرامبەر مارەییەکی (٥٠٠٠٠) پایلی دا تا بۆ ئەو ژەهرەى
خەرجى بکات.

دلم بەشیوهدی تەنگ بووه ناتوانم کارەکانى ماله کەم بکەم، تەنیا
کاتى دیتەوه لامان کەپارەى بەدەستەوه نامینى و، دى ئەو پارەیهى
خیرخوايان دەماندەنى بەزۆرى لەدەستمان دەردینى و پاشان دەپروات.

بىرم لەپۆژانى پابردووم دەكردهوه، خەريك بوو لەپاست داخ وئەمان
بىرم، بەلام خۆشەويستان دواى ئەو تەمەنە درىژەش باوەپم بەخودا
قايەو هيوام بەرنەداوەو لەخانا ئومىدئەبووم، شەوو پۆژ لەخوام
داوايە ميتردم بۆ بگيريتتەوهو مندالەكانم چاك بكاتەوه، پۆژانى
بەختەوهرىم بۆ بگيريتتەوه، كە خۆرو ئەستىرەكانى لى ئاوابوووه،
بەهيواى جارەكى تر بەرەبەيانەكى نويم لى داييتتەوه.

بەسەرھاتى بىست و دوو:

سەرگۈشتە كەم لەگەل كچۆلە كەمدا

يەككى لەو كەسانەى خودا پاكى دەكاتەو و شىفای دەدات (ب.م)،
كە خاوەن ھاوسەرەو حەوت مندالى لى ھەيە وتى: ژيانى
ھۆشبەرەكان سەرشۆپى و ئابرو چوونە، ئەو كەسەى ھۆگرى دەبى
ھەموو شتى قبول دەكات و بۆ بەدەست ھىتانى ئەو ماددانە
بەھەموو شتى پازى دەبىت. تا بەشويىن ھاوپى خراپەكاندا سۇراغى
تەواو دەكەيت بياندۆزىيەو، چونكە ئەوان رېڭگات بۆ خۆش دەكەن
لەكوپو ئەو ژەھرانە بەدەست بىنيت.

بەراستى ئەو ژيانەكى كەساس و كلۆلە، سەرەتا سۇراغ كردن بوو،
بەلام ئيمرۆ (۲۰) سالە لەناو ئەو ودا دەژىم و ھەموو ھۆيەكانى
سەرشۆپى و رېسوايىم تىدا بەسەربرد، چونكە ھۆگرىكى ترسناكم لى
دەرچوو.

سەرەتاي ئەو رېڭايە بۆ ئەو جىھانە تاريكە، ھاوپىيەكى خراپ
بوو، كەپىتى لەسەر ئەو داگرت بەكارى بىنم، چونكە بەگوپىرەى
قسەكانى ئەو خۆشى وچالاكى بەخشى بەھەموو لەش دەدات!

منیش پەسەندەم کردو، خۆزگە بەقسەم نەکردبایە، لەوکاتەدا ئاخى
هەڵدەکێشا، وتی: پاشان نازانم چۆن ئەم ڕینگایەم گرتەبەر، چونکە
پەیتا پەیتا ڕات دەکێشی، تا دەکەویە تۆرەو، کە خۆت ناتەوێ لى
ی دەربازبى، چۆن نا؟ ئیمە کەس ناوی خوامان نەدەبردوو، نوێژ کە
کۆڵەگەى ئایینە هەر ناشناوەتیمان لەگەڵی دانەبوو.

بەلام لەپاست ژن و مندالمەو، زۆرم لەژنەکم و مندالمەکانم
دەدا، هەر بەداواکاریکی کم، گەرکەمیش بوايە دارکاریم دەکردن،
سەربارى ئەوێش لەگەڵ ئەو ڕەقیەمدا ئەوان دەهاتنە باوەشم. بەلام
من گویم پێیان نەدەدا، ھۆیە کەش ماددە ھۆشبەرەکان بوو.

لەیادمە جارێکیان لەمەڵەو دانیشتبوم کچە بچکۆلانەکم،
کەشەش سالانە بوو، بى تاوانی بەدەم و چاویەو دیار بوو ڕوی سپی
بوو بەمنى وت:

باوکە بۆ کم دەتبینن؟ بۆچی لەگەڵماندا پێناکەنى؟ بۆچی یاری
مندالان و حەچچە حەچچى لەگەڵمدا ناکەى سواری پشتت بم...؟ هتد.
بەلام من خامۆش بووم ئەو سۆزە پەپولەییەى ئەوم گوی پى نەدا،
چونکە لەکاتی سەرخۆشیدا ھەستم بەسۆز نەدەکرد، دواى ئەوێ
لەگەڵمدا لەگەمەکردندا بوو پێى وتم: باوکە وەکو ھاوڕێکەم
لەخویندنگادا یاری مندالانم بۆ بکەرە، لەوکاتەدا کە شەو بوو دنیام

لێ وەتەنگ هات، هەڵسەم لێدانه کی وام لێ دا، لەشم شکاندو، ئینجا دەستم گرت کردمە دەرەو، بەرەلای جادەم کردو، دەرگام لێ داخست، بیستم هاواری دەکرد باوکە تۆبە جاریکی تر داوای شت ناکەمەو، دواي ئەوێ دایکی هاتە ناو مەسەلەکەو، دەرگام لێ ی کردەو. ماوەیەکی بێ دەنگ بوو، پاشان وتی: بیربکەو لەکچی خۆم دەدەم و بەهۆی یاریەکەو ئاوارە شەقامەکانی دەکەم!! ئەمە ماددە ھۆشبەرەکانە، ئەمەشی بەدەنگەکی بەرز و تەوێ شایەد ئەو وشانە بەگوێی ھەموو ھۆگریک بگات و لەحەقیقەتی خۆی سەر دەرەبکات ، پاشان وتی: زۆرەیی ژبانی خۆم لەسەر شوێی دابەسەر برد، من تەنیا لەمال و پۆل دەگەرێم، تا ئەو خراپە کاری وتیک دانە پێ بکەم.

رۆژنیکیان پیاویکی گەرەکەمان لەکاتی رۆشتنمدا بەسەر شەقامدا ئۆتۆمبیلەکە لەپێش مندا پارگرت، ئەو کاتەش لەبەر خەمباری چوو بوومە دەرەو، زۆر بەگەرمی سەلامی لێ کردم و پێی وتم: دەمەوێ لەبارە مەسەلەکی تایبەتیەو قسەت لەگەڵدا بکەم، دواي سووربوونی زۆر، لەگەڵیدا سواری ئۆتۆمبیلەکە بووم، خۆلەکی بەناو شەقامەکانی شاردا پێ کردم، خوا سەربرەزی بکات، خۆای خستەوێ یاد ووتی: نابینم بێیە مزگەوت بۆ نوێژ، تاکە ی لەو بارو دۆخدا دەمێنەو؟ خوا ویستی رێنومام بکات، قسەکانی

ئەو بەر لە هەزرم چوونە ناو دلمەو، سەرباری ئەوێش لەشیوازی
قسەکردنی دا لەگەڵمداو کارزان و لێزان بوو چۆنیەتی کارتێ کردن
و پراکێشاغدا، خوا پاداشتی چاکێ بداتەو.

دوای تەواو کردنی گفتوگۆیەکی پێکەوه پێک کەوتین، کەمبەتە
مەلەبەندی گونجاندنی دەرونی (مركز التأهيل النفسي)، کە بەویستی
خوا دەبیته هۆی چاک بونەو دەم و پێنومام، لەو خراپە کاری و مال
و ئێرانکەرە. هیواکەم دەست خەرۆ نەبوو، سوپاس بۆ خوا چاک بومەو،
ئێستا زۆر سەر بلێندم و زۆر لەگەڵ خێزانمدا باشم، تا ئەو کچە
بچوکە لێم دا بوو مژدەبێ لەجیاتێ یەک یاری منداڵانە دودانم بۆ
کریو. لەوکاتەشدا پێ دەکەنی!

چیرۆکی بیست و سی:

مردو کورنۆشیکی بۆ خودا نەبرد

بەسەرھاتیکی راستەقینەییە، لە گەڵ شیخ (ابراھیم عبدالعزیز) دا
ڕویداوه (تۆری ئەھلی سوننەو جەماعە):

دەلی: کەسێک پێی و تم: ئەی شیخ ئەو پیرەمێردەت بینێو؟

شیخ: بەلی چییەتی؟

وتی: ئەو نوێژ ناکات.

شیخ: (سبحان الله!) چی دەلیی نوێژ ناکات؟

بەلی نوێژ ناکات.

شیخ: دڵنیایت؟

بەلی: دڵنیام.

شیخ: بەو تەمەنەو نوێژ ناکات!!

گەنجە کە وتی: یاشیخ برۆ لای بیدوینە شاھەد رازی بکەیت نوێژ
بکات.

شیخ: بەلی کورم تەمە نەرکی منە. ئەوە سوو روم لەپیرەمێردە کە

کرد

وو تم: (السلام علیکم).

پیرەمیژد: (وعليكم السلام ورحمة الله وبركاته).

شیخ: بارو دۆخت چۆنە؟

پیرەمیژد: باشە سوپاس بۆ خودا.

شیخ: ئایا ئەوە راستە کە وتومانە؟

پیرەمیژد: چییان لە راست مندا وتوو؟

شیخ: دەوتری تۆ نوێژ ناکەیت.

پیرەمیژد: بە راستی منت تۆ قاندو زراوت بردم، وتم دەبی چی

قەومابی، ئایا ئەمە لە راست مندا دەوتریت؟

شیخ: بەڵێ.

پیرەمیژد: راستە من نوێژ ناکەم.

شیخ: تۆ لەوتەمەندە؟

پیرەمیژد: راستە من نوێژ ناکەم، بەلام دڵم پرە لەباوەر، سوپاس بۆ

خودا من باوەردارم، داوا کارم لەخوا رێنومایم بکات بۆ نوێژ کردن.

شیخ: کە دەتێی دڵم پر لەبروایە راست نییە، گەر دڵت لیوان

لیوانی باوەرپوایە ئەندامە کانت باش دەبوون، ئەوە ئەوەتا پیغەمبەر

(ﷺ) پێمان دەفەرمی: (لەلەشدا پارچە گوشتی هەیە گەرباش بوو

هەموو لەشت باش دەبی، گەر خراپ بوو هەموو لەشت خراپ دەبی،

ئەمەش دڵ).

بەلام تۆ بەهۆی کزی بڕوات نوێژ ناکەیت، بەوشتە ناراستانە خۆت

فریوداوه، تاکاتت بە دەستەوه ماوه تەوبە بکە.

پیرەمێرد: باشە گەر نوێژ نەکەم چی دەبێ؟ من باوەرم هەیە، خودا پەیمانی بە باوەرداران داوه، کە دەچنە بەهەشتەوه، گەر گوناھی زیشتیان هەبێ، ئەو بۆچی لە پەڕەمەتی فراوانی خوا، کە هەمووشتیکی گرتۆتەوه ناومیدم دەکەیت؟

شیخ: من نامەوی لە پەڕەمەتی خوا ناومیدت بکەم، بەلام نامەوی لەو کەسانەش بێ، کە لەپلان و تاکتیکی خودا (مکرالله) بێ باکن و زەرەر بکەیت.

بزانه نوێژ کۆڵەکە ی دینه، کێ ئەنجامی دا ئەوه کۆڵەکە ی دینی راگرتوو، کێ پوختندی ئەوه کۆڵەکە ی دینی پوختاندوو، بە نوێژ ئەهلی باوەرو ئەهلی بێ باوەری جیا دەکرێتەوه، خودا لەراست دۆزەخیه کان فەرموویەتی ﴿مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرٍ قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ﴾. ﴿المدر / ۴۲-۴۳﴾. واتە: چی ئێوهی خستە دۆزەخەوه؟ وتیان: کەسانی نوێژکەر نەبوین.

﴿فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهَوَاتِ فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ غِيًّا﴾. ﴿مریم / ۵۹﴾. واتە: وەچە بەدوای وەچە داھاتن نوێژیان چواندو شوێن هەواو ئارەزووکان کەوتن، داھاتوو دەچنە ناو دۆزەخەوه.

دوای ئەوهی ئەو چۆن نوێژ ناکەیت وتۆبە ناکەیت؟

پیرەمێرد: من دەمەوێ نوێژ بکەم بەلام...

شیخ: قسەکانی پێ دەبێ و دەلی: بەبێ بەلام، ئەو پیرەمێرد، تۆ گرتی تەمەنی خۆت بە دەست نییە، تەمەن بە دەست خودایە، گشت کەسێ چارەنوسی بۆ مردنە. ﴿كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ﴾!

چۆن پێ لەسەر دنیا دا دەگری و پەسلان بەرکەنار دەکەیت، چاکیش دەزانی دنیا چۆن دنیا زیندانی باوەردارە، بەهەشتی بێ باوەرد! تۆ لە تەمەنیکدا ئیت لە پەسلاندا پاساوت نەماوە، با لە پەسلاندا لە ناخۆشی و دۆراوان نەبیت.

پیرەمێرد: باشە، گویم بۆ گرتی و حالی بووم، تۆ ئەرکی خۆت بەجێ گەیاند، ئیستا لێم بگەرێ، پاشان رۆشت.

شیخ: ئامۆزگاریم کردیت و، تۆش ئارەزووی خۆتە.

شیخ: دواي دوو رۆژ دەنگی هات بانگی کردم: یاشیخ... یاشیخ..

شیخ ئاوپ دەداتەو، ئەو ئەو گەنجیە هەوالی پیرەمێرد دەکەو پێ راگەیانندوو، دەرواته پیشی و سەلامی لێ دەکات و دەلی: ئایا ئەو پیرەمێردەت لەیادماوە پێری قسەت لەگەڵدا کرد.

شیخ: بەلی چاکم لەیادماوە.

گەنج: مردوو.

شیخ: مرد، دلنیایت؟ گەنج: بەلی بەیانی دوینی مردوو.

شیخ: (سبحان الله)! چۆن مرد؟

گەنج: سەر لەبەییانی چوووە سەر زەوییە کە و پارچە کە
بەدەستەووە بوو، ئەوکاتە بەسەر سەریدا کەوت و پێک مرد، بەلام
یاشیخ شتی سەیرم لێ بینیوە.

شیخ: چیت بەرچاوەکەوتوو؟

گەنج: بێنیم لە زەوی خۆیدا خامۆش کەوتوو دوور لە پێگای
سەرەکی، داوای ئۆتۆمبیلی فریاکەوتنم کرد، تابیگوازیتەو، بەلام
ئۆتۆمبیلە کە بەهۆی کەندو کۆسپی رێگا دوا کەوت.

لەوێش سەیرتر برێکی (فرملە) ئۆتۆمبیلە کە تێک دەچی و خەلکی
پێستییان بە ئۆتۆمبیلیکی تر دەبی بۆ گواستەووە.

شیخ: خۆدایە ئەو چی تر پویدا؟

تەرمە کە زۆر خۆر لێی داو، هیچ درەختێکی لێ نەبوو سێبەری
لێ بکات، بۆیە تەرمە کە هەلاوسا بوو، وێنەکی ترسناکی دروست
کردبوو.

دوای ماوەیەکی ئۆتۆمبیلیکی ترهات بردی، بەلام لە پێگادا...

شیخ: چی پویدا؟

گەنج: مەکینە ئۆتۆمبیلە کە پەکی کەوت.

شیخ: بەراستی ئەو پوداوەکی گەورەییە، ئەو چی تر؟

گەنج: ئۆتۆمبیلیکی ترهات، تەرمە کە تاکاتی نیوەرۆ نەگەیشته
شۆرگەیی مردوان. دوای ئەو کە شوشترای بڕایە گۆرستان شتیکی

سەيرتر قەوما؟

شىخ: چى تر؟ گەنج: بىنيان كۈنى گۆرگە تەنگە، چونكە لاشەكە
زۆر ھەلاۋسا بوو.

گەرپان بەشۈيىن گۆرى تردا، بەلام نەيان دۆزىيەۋە، تەنيا دواى
نوۋىژى شىۋان نەبى. سەيركە قوربان چى بەسەر پىرەمىردەكە دا ھات؟
شىخ: (سبحانە اللہ) گەر ئەمەى زانىبايە تا دەمردو بەخوا
دەگەيشتەۋە تەرك نوۋىژ نەدەبوو، بەلام ھىوا بى ئاگايى دروست
دەكات و مەۋدە تەنيا بىر لەژيانى كەمى دنيا دەكاتەۋە.

چیرۆکی بیست و چوار:

نەو کچۆڵەییە

ویستی خائی رزگار بکات خۆی مرد

خوێن لە دەمی نەو کچە بچوکهییە دەپرژا، کەتە مەنی لە پێنج سال
پتر تێ پەری نە دە کرد، کاتی ئۆتۆمبیلی فریاکەوتن (الاسعاف)
گەشتە نەو دەقەرە تا بۆ نزیکترین مەلەبەندی تەندروستی
بیگوازیتەو، چونکە لەباریکی مەترسی دا بوو، دواى گواستنەو
بەپەلە بایە ژوری نەشتەرگەری، سێ کاری نەشتەرگەری گورجی بۆ
کرا، تا لە خوێن پژان (النزيف)ی دەرەکی و ناوێوە رزگاری بکەن،
کەبەو هۆیە خوێن لە بەردەمی دەرۆشت، بەلام هەموو هەولەکەن بۆ
سوود بوون، پزیشکەکان نەیان توانی گیانی لەمردن رزگار بکەن.

پزیشکەکان هەر سەرەتای هینانی مندالەکە بۆ نەخۆشخانە
زانیمان نەم رووداوە سەرەداویکی تاوانی تێدا، بۆیە بەرپێوە بەرایەتی
گشتی لیکۆلینەوێ تاوانیان ناگادار کردەو، بریکاری جیگرى گشتی
لەوئ نامادەبوو، سەیری راپۆرتی پزیشکی شەرعى کرد، بینى
مندالەکە دەرزیه کی پیسی خویناوی قوت داو، شوینەواری ماددەى

ھىرۆيىن بەملى مىندالەكەو ە ديارە، ھەركە باوك زانى كچەكەى
لەنەخۇشخانە مردوۋە، تىك چوو، شىتتەنە چوو ە سەربانى خۇى
ھەلدايە خوارەو ە قاچەكانى شكان، ديسانەو ە ئۆتۆمبىلى فرياكەوتن
ھاتەو ە، باوكەكە بباتە نەخۇشخانە، كەبارى تەندروسى شەپرىو
خراپە.

پاشان خرايە بەرچاودىرىيەكى توندەو ە، ھەرچى دايكەكەى بوو،
زۆر بەدژوارى دەپۆشت و زۆر خەمبار بوو، لىكۆلىنەو ە ھەندىكى پى
چوو، لەوى پرسىيارەكە ئەو ە بوو، كە سەريان سوپما بوو: ئەو مىندالە
بەچى مردوۋە؟ چۆن ئەو دەرزىيە پيسە گەيشتۆتە دەمى مىندالەكە؟
ئەفسەرى لىكۆلىنەو ە بانگى دايكى مىندالەكەى كىردو ەندى
لەخەمەكانى رەواندەو ە، ئەو لەنىوان دۈبەرداش دابوو، مردنى
كچەكەى و بارى خراپى مىردەكەى، كەلە ژىرچاودىرىيەكى توند دايە،
ئەفسەرەكە ماوہىي ەستا، پاشان وتى: كچەكەى تۆ بەمردنەكى
ئاسايى نەمردوۋە، بەلكو بەنىمچە تاوانى مردوۋە، بۆيە دەبى
ھۆكارى راستەقىنەى مردنى ئەو كچەيەت بزانى.

ئەفسەرەكە لى ي پرسى چۆن ئەو دەرزىيە گەيشتە دەمى
مىندالەكە؟ لەكوى كەوتۆتە بەردەستانى؟ ئەو ئەفسەرە بەشۈين
و ەلامى راستدا دەگەرا، ھەرچى دايك خۇى لەگىلى ئەدا.

لە کاتی ناخاوتنی ئەفسەرە کە لە گەڵ دایکە کەدا پیاوانی لیکۆلێنەو هاتنە ژورو پێیان راگەیاندا، کە باوکی کچە کە لە نەخۆشخانە بەدوشەقەوہ رایکردووہو پۆیشتووہ وباری تەندروستیشی خراپە، کاتی دایکە کە ئەو هەوالئە بیست هاواری کرد: دەچی دەیکورژیت.

کاتی ئەفسەرە کە لە مەبەستی قسە کە ی پرسیار کرد چی دەئێتی؟ وتی: لە داھاتوو هەموو شتیکت بۆ باس دەکەم، ئیستا خۆتان بگەینە میژدم تا نەچووہ براکەمی نەکوشتووہ. لەوکاتەدا پیاوانی لیکۆلەر رایان کردو چوونە ئەو جیگایە ی براپە کە ی ئەوی لی بوو، کاتی گەشتنە بەردەرگای مائیان پیرەژنی هاوار دەکات و جلەکانی بەری دەدرێنی: بیگرن ئەو پادەکات، نەکەن بەیئەن دەربچیت. کاتی لییان پرسى چی لەم بارەوہ دەزانى، وتى من ناگام لەهەموو روداوہ کە یە. بۆیە لیکۆلەر بانگی کرد بۆ نووسینگە ی خۆی و دایکى منداڵە کەشى لەگەڵدا بوو، ئەو پیرەژنە کە نەنکی منداڵە کە یە دانیشت و پەردە ی لەسەر روداوہ کە هەلماڵی و وتی: ئەو منداڵە قوربانى دەستى کەسیکی هیچ و نابوتە، کە مانای منداڵە تى نازانى، ئەوہ کورپە تى، ئەو لە پۆژی روداوہ کە نامادە بوود، ئەو لە ترسى راوہ دونانى لیکۆلەر خۆی لە ژوو رەکی سەرباندا حەشاردا بوو، دواى ماوہ یە ک دابەزى و

چووہ ئەو جیڭگایە ئەو منداڵە گەمە تی دا دەکرد، کە کچی خوشکی ئەو، دانیشتبوو تا سرغیڭکی ھیرۆیین لە باسکی بدات، دەرزێیەك دەچیتە ناو باسکییەو، ئەویش بانگی کچە خوشکی دەکات داوای لی دەکات بە ددانەکانی باسکی بگەزێ تا دەرزێیەکی لی بیتە دەروە. کاتی بەوکارە ھەڵدەستی دەرزێ دەرواتە ناو دەمیەو، ھەول دەدا دەرزێیەکی لەناو دەمی دەریڤی، بەلام ناتوانی چونکە دەچیتە ناو قورگی یەو، بەمە نەزێف دەبی، کاتی ئەو کچە من دەبینی خوین لە دەمی کچە بچوکەکیەو دیتەدەر، ھاوار دەکات و دەترسی و لەمال ڕادەکات .

لێرەدا ھێزێک لە ئەفسەرانی لیکۆلینەو ڕوو لە مالی خالی کچە دەکەن، کە بۆتە ھۆی مردنی کچە، لەوێ ھەندێ لەو کەل و پەلانی دەدۆزنەو، کە بۆ ھیرۆیین بەکار دەبرین، لە گەل چەند لاپەرەییەك، ئەفسەری دەبینی دوجار ژمارە تەلەفۆنی ناویکی: بەناوی (ابو احمد) لەسەر نوسراو. لاپەرەییەکی بچوکیشی لێیە بۆ بەکارھێنانی ھەشیش بەکار دی.

دوای گەران و پشکنین خالیان لەسەر بە لەمێک لە دەریای کەنداو گرت، پیاوانی ئاسایش ھەلیان کوتایەسەر ئەو کەشتییە گەشتوگوزارە (الیخت) خالەکی لەوێ دا خەوتبوو، بری ھیرۆیین و

کەل و پەلی خواردنی و ھەندی دەرزى لەلا بوون، ئەو گەنجەيە گيرا
 کەبە بەکارھێنانی ماددە سەرخۆشکەرەکان تاوانبار کرابوو، کچی
 خوشکی خۆی کوشتبوو، بۆ لیکۆلینەو بەرا گەنجەکە دەستی بە
 گریان کرد من مەبەستم نەبوو کچی خوشکم بکوژم من خۆشم
 دەویست، بەلام ئەو دەرزىیە لەباسکەدا شکا بوو، داوام لى کرد
 باسکم بگەزى تا لى دەربینى، لەئاکامدا قوتى داو مرد. دوايى بە
 (۲۰) سال زیندانی کرا، بەلام دوايى تیکدانی یەك خیزانی تەوا و
 ئارام، بەھۆی ئەوێ ئەم خالە جلەوی ئارەزووەکانى بەردا بوو، جەرگی
 خوشکی سوتاند، کەھیشتا (۵) سالى تەواو نەکردبوو.

چىرۆكى بىست و يىنج:

بەم شىۋەيە دەست درىژىم لەسەر پورم كرد !!!

(ن.م) لاۋىكى (۳۸) سالەيە، بەرلە (۲۰) سال لەگەل جىھانى بى
ھۆش كەرەكاندا گەشتى خۆى دەست پى كىردوۋە. لەگەل يەكەم
گەشتىدا لەدەرەھەى شانشىن دا لە (۱۸) سالى داسەر بوردەى خۆى
دەگىرپتەۋە:

كۆمەلە گەنجى بووين لەولاتى خورائاۋاداۋ ھاورىي يەكترى بووين،
لەكاتىك لەۋى بووم، لەگەل كچىكدا بەناۋى (جاكلين) دۆستايەتيمان
گەرم بوو، بە برەيەكى سەير ماددە ھۆشبەرەكانى بۆ نامادە دەكردم،
بەتايىبەتى لەكاتى كردارى سىكىسى لەگەلدا، بەخىرايى ماۋەيەك
پاۋىرد، كاتى گەپانەۋەم بۆ شانشىن ھات، تاماۋەى پشودان لەۋى
بەسەربەم، لەكاتى گەپانەۋەمدا برىكى زۆر ماددەى ھۆشبەرى بۆ
خستەم ناۋ جانتاكەمەۋە، كەبەشى ئەۋ ماۋەيەم بىكات، تا ئەۋ
كاتەى بۆ ۋلاتى ئەۋ دەگەپتەۋە.

لەولاتى خۆماندا پىاۋىكىم ناسى بەناۋى (ابو رعد) و پەيۋەندىمان
خۆش بوو، شارەزا بوو لەۋ جىگايانەدا، كەبرىكى زۆر ماددەى

سېركەرى يان تېدايە، لەھەندەران لەپىنگاي (جاكلىن) ەو ە ماددەى
ھۆشبەرم بەدەست دەھىنا، لەولائى خۆشدا لەپىنگاي (نەبو رەعد)
و، (۱۳) سال لەو دۆخەدامامەو، پاش ئەو خوم پىوگرت و ھۆگر
بووم، بەو ماددانەو دە خەوتم و بىدار دەبومەو.

خوشكىكم ەبەو زۆر بەخۆشگوزەرانىيەو دەژايىن، زۆرە نازو
خۆشەو گەورە كرا بووين. ەموو داوايەكمان بى ەستان ئەنجام
دەدا. بەتاييەتى لە لاين دايكى بەسۆزمانەو، كە دورى باوكمان و
گەشتى زۆرو دورى ەراسانى كرد بوو، چەند سال ئاوامايەو، دايكم
لەمن كەوتبوو گومانەو بەتاييەتى كە زۆرلە گەرمادا دەمامەو،
دەيوت: بۆچى كات ژمىرەكى تەواو لەویدا دەمىتتەو؟

بۆچى چاك خواردن ناخۆيت؟ بۆچى ەندە ماندووشەكەت دەبى،
بۆچى ئەو ەمووشتانە ئەى كۆرەكەم؟

لەبەر ئەو ەموو پرسیارە گوماناوى و بىزاركەراندە بە چاكم زانى
باربەكەمە مالى پوور (پلك)م، كە بىوژن بوو. دەلى: لەوى دا
بەھەو ەسى خۆم ئەو ماددانەم بەكار دەھىنا، بۆ ھۆگرى خۆم بى
ئەوى كەس بىزارم بكات. ئەوانەى لەوخانوودا بوون سى كەس بوون
(پورم كەسى سال دەبوو، خزمەتكارەكەى و شوفىرەكەى).

پورىشم ژورى جىاي لەو خانووە بۆ جيا كەردبوونەو.

کەس نەبوو لە مالتی پوورمدا لە ھەلس و کەتم پیرسیتەو، بە لکو پوورم زۆر سۆزی خۆی دەدامی، زۆر دەچومە لای. سێ پۆژ دەمامەو، پاشان بۆ مالمەو دەگەرمامەو. لەو ماوەیەدا لە زانکۆ دابرا بووم، زمانی ئینگلیزیم دەخویند، لە بەرامبەریشدا وەتەرۆ ژیتی وەرگرتنی ئەو ماددانەم زۆر ھەلسابوو، گەر نەخواردبایە توشی ھستریا دەھاتم. لە کاتی ھاتوچۆمدا بۆ لای پووری بێوژمدا ڕوداوێکی کت و پڕ لە مالد، کە دەنگ دەداتەو، چاوەڕێ دەکات، باوکم بە ڕاشکاوی بەدایکمی وت: ژنەکی تری ھیناوە سێ مندالی لێ ھەیە.

دایکم لە گرتەکی توندو زەبرەکی دەرونی دا دەژیا، نەدەھاتەو ھەسەر خۆی، بە لām وردە وردە کارەکی پەسەند دەکرد، بەو کارە ڕازی بوو، بە لām داوای لە باوکم کرد ژنەکی و مندالەکانی بێنیتە مالم، تا ئەو زۆرتر لە مالممان دا بەزری، باوکم بە داوای دایکم ڕازی بوو.

بە لām ئەو کارە لە بەرژووەندی مندا نەبوو، مانەوێ باوکم لە مالمەو دا بۆ ماوەیەکی زۆر، کە تەنیا بۆ بازرگانی تاییەتی پڕواتەدەر لە بەرژووەندی مندا نەبوو، وای لێ کردم لە ژێر چاودێری یەکی نیمچەیی دایم، باری لێ تەنگ کردم، بە لām دواي نەمانی ھەل، بێ ئەوێ باوکم پەي بە ھۆگر بوونی من بیات، بە لām ھەمیشە

سەرکۆنەمی دەکردم بەدۆراو تاوانباری دەکردم، کە توانای هیچ کاریکم نییە، لەهیچ کاریک سەرکەوتوو نیم. بۆیە بپریم دا مائی خۆم بەتەواوی بۆ مائی پوورم بگوازمەو، کە دەرگەکانی بۆ من لەسەرپشت بوون.

لەوی دا کەشیککی لەبارم دەست کەوت، دەیزانی من گەنجیکم پیوستیم بە ئازادی پتر هەیە، زۆر بەسەخواهت خەرجی منی دەکیشا، سەرباری پارەمی باوکم، کە لەکاتی لەمالێ نەبوونی دا دزەم بۆ دەکرد، تا هەمووی بۆ ئەو ھۆشبەرانی خەرج بکەم.

تا ئەوتراژیدیای کارەساتە هات، کەژیانی من و پوورمی کوشت، دەبایکەو بە ووشە گوئی بۆ ئەو رووداوە بگرین، کە لەوشەوێ لێلەدا قەوما، چۆن یاریزان گەمەبە تۆپ دەکات ناوا ئەو ھۆشبەرانی یاریان لەسەری مندا دەکرد، حەبیککی ھۆشبەر و سەرکەر (المخدر)م ھاورد خستە ناو شەربەتیک، کە لەدەرەوێ مالدای بۆ پوورم هینا، نۆشی پورم کرد، ئەو بوو کەوتە ناو خەوێ، لەوکاتەدا شەیتان لەکەللەمی دام ئەو کارە بکەم، کە هەموو لەشی دەلەرزێت. کاتی سەیری پوورم دەکرد، کە لەسەر جینگا دا کەوتوو.

لەخەوێکی قوڵدا، بەرگی خەوی تەنکی کردۆتەبەر، شەیتان خەیاڵی بۆ کردم، کەبوکیکە و مانگیکی (۱۴) سالانەوێ منیش ئەو

زاوايەم چاۋەپرى ي دەكات، كاتى كارى خراپم لەگەلدا كرد
شۈينەۋارەكانى كارەكانم لا برد تا ھەست پى نەكات. شەۋى يەكەم بى
ترس پۆيشت، بەداخەۋە دۋاي دۈرۈزى تر دۈبارەم كەردەۋە، ھاتم
شەربەتم بۆ ھىتاۋ ھەبەكى ترم ھەلدايە ناۋ، پوورم فېرى لى دا، زۆرى
نەبرد خەۋت، ھەمان دۋاين پىسىم دۈبارە كەردەۋە.

ئەم پىلانەش ھى خۆم نەبوۋ، ھى (ابو رعد) بوۋ، كەپلانەكى درىۋى
بۆزىيانى من كىشا بوۋ، ئەزمونەكانى لەبەر دەستى مندا دانابوۋ،
نەيدەزانى لەگەل نىزىكتىن كەسى خۆمدا تاقى دەكەمەۋە. (ابو رعد)
دەيوت ئەم ھەبەيە كاريگەرييەكى لەئاسايى بەدەرى ھەيە.

بەوشىۋەيە لەگەل پوورمدا بۆ كاسەيى شەربەت ھەبىكى سېكەرم
دادەنا، بۆ ماۋەيى پوورم ھۆگر بوۋ، خۆى پىرسىياري ئەۋ شەربەتەي
لېم دەكەرد، بەۋ رەنگە پوورم چوۋە ناۋ جىھانى ھۆگر كەرد بوۋنەۋە،
كەخۆم توشم كرد.

كاتى دلتيا بوۋم پوورم ھۆگر بوۋە بەۋەبە ترسناكەۋە، بى ئەۋەي
ھەستى پى بكات ومنيىش ئەۋ كارە داۋىن پىسىيەم لى دۈبارە
دەكەردەۋە.

ھەموو شتى بى ترس بەسەر چوۋ، شەۋىكيان پەرداخى
شەربەتەكەي لى دەرۋى، بى ئەۋەي من بزانم، داۋاي پەرداخى تىرىشم

لێ ناکات، چونکە سەر لەبەیانییە. من جلەکانم دانا وام زانی
خەوتوو و لێ ی نزیك کەوتمەوہ جلەکانی دابنیم تا ئەو کارە ی شەوانی
پیشو بکەمەوہ. بەلام کارەساتەکی گەورە ی لێ کەوتەوہ، پوورم
لەسەر جیگا راپەری و بەترسەوہ هەستاو هاواری دەکرد، لەو کاتەدا
نەم دەزانی چی بکەم، بەتایبەتی من هەستم بە قورسایی لەش و
سەرسوپکی دەکرد، چونکە حەم خواردبوو، منیش بەقەد پوورم ترس
دایگرتبوم، کەخەیاڵ ناکریت.

ئەوہ ی گرنگە پوورم بەجلەکانەوہ دەری کردمە سەر شەقام، لەباری
تاسان و هەستریادا بوو، حەپەسا بوو، چونکە هەرگیز ئەوہ ی بەخەیاڵدا
نەهاتبوو شتی ناوا رویدات.

گەر پامەوہ مائەوہ، ئەم کارەساتە لەپوورم گەورە بوو، بەستەزمانە
باری تەندروستی تیک چوو، رۆژنکیان نەزێف دەبی، لە نەخۆشخانە
چارەسەری وەر دەگری و دکتۆر پی ی دەلی ئەو خوین پژانە ھۆیەکە ی
مەندال لەبار چوونە، کەسی مانگە بوو.

پوورم ئەو راستییە تالە ی زانی، چونکە هەرگیز کەس دەستی لێ
نەدابوو داوین پیس نەبوو، بەو رووداوە بەتەواوی توشی داروخانی
دەماری (الانھیار العصی) هات و، مانگی چارەسەری وەرگرت و
ناوامایەوہ.

بەلام باری دەرونی تێک چوو، لەناو نازارو داخ لەمال گۆشەگیربوو. دەیوت: چۆن کۆپی برام ئاوا بەسوک و ئاسانی منی کردۆتە ژنی خۆی، چاکیش ئەزانئ من بەئەو ناشیتم، بەویڕ کردنەووە قۆلە تووشی زەبرەکی کاریگەر بوو، ئەو پوورە بەستەزمانەم لەمەراقاندا سەری نایەو، کە دەستی تاوانبار نەبجای داو لەبەرامبەر چاکەدا سپڵەییەم نواند.

لەگەڵ مردنیدا گێژەلۆیەکی دەرونی ترسناک گرتی، یەكەم جار بۆ دەرەوێ شانشین گەشتەم کرد، تا چارەسەری ئەو ھۆگریەو ئەو بارە دەرونییە سامناکە وەرگیرم. سالتیک لەھەندەران ئە نەخۆشخانە مامەو، وەکو دەمبینن خەریکی چاک بونەو، بەلام لیژەدا برینەکی قۆل ھەیە پزیشکان ھەرگیز زەفەری پی نابەن، کە ھەستکردنی قۆلمەبەو، کە ژیانی خۆم تێک داو وازم لەزانکۆ ھینا، ھۆگری ماددە سێکەرەکان بووم و، بەوێش نەوێستام ھەلسام ژیانی پوورە بەستەزمانەکەم پڕوخاند^(۴).

(۱) بەلێ پێغەمبەر —دخ— بەر لە شارستانی نوێ ناماژە بەکارەساتە ترسناکەکانی دواڤن ییسی و ماددەسەر خۆشکە رەکان کردووە: (عفا عن نساء الناس تعفو نساءکم). رواه الحاكم (صحیح. واتە: لەگەڵ ژنی خەلکی داوڤن پاک بن ژنانی ئیوێش داوڤن پاک دەبن. (اجنبوا کل مسکر). رواه الطبرانی- صحیح. واتە: لەھەموو ماددەبەکی ھۆشەر خۆدور بگرن. (وەرگێڕ)

چەرۆکی بیست و شەش:

بکوژی ژنەکەى

ئەو بە ژنەکەى راگەیاندا بوو من نەمێردم و توشى پەك كەوتنى
سىكس (العجز الجنسي) ھاتووم، كەچى دواى چەند مانگى منداڵەكى
پەيدا دەبێت.

بكوژى ژنەكەى بەدریژىيەكى وروژێنەر و تاوانى ئابروویى
گێڕاوەتەو، كە ئەسكەندەرییەى ھەژاندا. ئەو پیاوێ ژنە گەنجە
خزمەتكارەكەى دەخوایى و ئەویش دان (بەلاوازی سیکس)یدا
دینیت. كەچى ژنەكە ھەوائى دەداتى كەلەو دوگیان بوو.

پاشان دان بەوێ دا دەنیت، كە پەيوەندى ناسەرعى لەگەڵ كەسیكى
تردا ھەبوو. بۆیە منداڵەكەى دەخكێنیت، پاشان بەچەقۆ ژنەكەى
كەئە پاچە دەكات.

شارى ئەسكەندەرییە لەمیسردا بەروداوى ئەو پیرەمێردە ھەژا، كە
ژنە گەنجەكەى و شیرە خۆرەكەى دەكوژى و لەشیان كەلە پاچە دەكات
و دەبجاتە سەر ئاگر و دەكوڵینیت، دواى ئەوێ دان بەناپاكى دا دینیت
و ئەویش (پەك كەوتنى سیکس)ى خۆى پى رادەگەینیت وەكو

نەنگی یەك.

مێردەكە لەكاتی لێكۆڵینەوەكان دەری خست، كەئەو تەرمەییەى دووژان ھەلگرتن، ئەو ژنەییە بەر لەھینانی خزمەتکاری ئەو دەبێ، ھەرچەندە ئەم پیرەمێردە پێی دەلێ: من پیرم ناتوانم ئەرکی سیكسی ئەنجام بدەم، بەلام ئەو زۆربە زویى پیشنیاری ھاوسەریتی پەسەند دەكات.

ئەم تاوانبارە زۆربە كەمتەرخەمى لەم تاوانە دا ژنەكە ھەتك دەكات، كەچەند پارچەییەك لەگوشتى ئەوان فری دەداتە ناوچەى (الطارين) و، بەلام لەكاتى دا گوشتى بیلالی كۆپى ھەتك دەكات و دەيكۆلێنى لەناوچەى (العصافرة) دا لەگەرەكێكى خاویندا فری دەدات توشى بارێكى دەرونى توند دەبێت. بەلام لەپاست ژنەكەدا و كوشتن و ھەتك كردنى دا گوێى لى نابێت.

بەئاكامى لێكۆڵینەوە بە دەرکەوت، كە تاوانبارەكە ژنى یەكەمى لەدیۆە مردوو و كۆرپىكى لى ھەییە (۲۸) سالا، لەگەڵ كچێكدا (۳۵) سالا، بەھۆى ھاوسەرگیری لەودا براون.

خزمەتكارەكەى مێردى پى دەكات، پیرەمێردەكەش دانى پێدادیتى، كە (توانای سیكس)ى لاوازە. بەلێكۆلەرانی وت: ئەو كۆژراوێ ژنى دووھەمیەتى، كە وەكو خزمەتكارو خاوینكەرەوێ مالا و

خۆراك ئامادەكەر كاری کردوو، یەكی لەبرادەرانی بەرلە (٥) سالددا بۆ دەدۆزیتەو.

وتی: کاتی ئەو ژنە مێردی پێ دەکات (٢٥) سالدە دەبی، من پێم راگەیاندا بوو من (٦٠) سالدەم و توانای سێکسیم کەمە، بەلام ئەو زۆر گرنگی بەمە نەدا، بەلکو دانی بەوهدانا، کە پابردوو سی مێردی تری کردوو، دوایان عورفی بوون و یەکیکیان بەرەسمی و فەرمی بوو. من (١٩٩٩ز) ئەوم ناسی و لەگەڵی دا راهاقم و زۆر بەسەخواوەت خەرجم بۆ دەکیشا، کاتی هاوسەرگیریم لی پێشنیار کرد، زۆرە گەرمی ئاوپی لی دایەو، هەرچەندە نیتوانی تەمەنان (٣٥) سالد بوو. وتی: من دەمەوی ژیاڵەکی هیتور بەسەر بەرم، دواي ئەوێ سی مێردی ترم کردوو و دومانم لییان هەبوو و لێم دوورکەوتونەتەو، ئەمەش وای لی کردم بەزویی لەخیزانەکی داخواز بکەم و پارەیهکی زۆری پێ بدەم.

دواي چەند مانگی هەوایی دامی ئەو دوگیانە، منیش پێم سەیر بوو نەیاریم نەکرد و گومانم لەدەلدا هەلگرت، دواي ئەوێ جەختی کرد ئەو مندالی منە، من لەگەڵ پوداوەکە پۆیشتم تا دواي (٤) مانگ بیلام پەیدا بوو.

ئەنجا گومانم برو بەیەقین، چونکە چەند جاری بانگی بنکە

پۆلیس کرا، کە مالى من سەر بە ئەوێ بوو، رایگەیاندا کە ئەو
ساخەتەیی کردووە، چونکە کۆرە پینچ سالانە کە دابوو پال
دوو کەسان، یە کەمیان مێردی کۆنی، دوو هەمیان پیاوی، کە پە یە هەندى
لە گەلدا هەبوو، دو بە لگە نامەى منداڵ بوونی دەر هیتا بوو لە هەر
یە کە یاندا دابوایە پال باوکیکی جیا لە ئەوێ تریان دا.

کاتی چەند جارێ ئەم مەسە لە یەم بە پودا هیتا، وتی: ئەم شیرە
خۆرە، کە بیلالە کۆری تۆنییە، بە لکو لە پیاویکی ترە، کە بەر لە
تۆ پە یە هەندیم لە گەلدا هەبوو، من لەو کاتەدا شیت بووم، بۆ یە کاتی
ئەو ژنە خەوت بیلالم بێ بە زەیی یانە خنکاندا. بە لام لە خەو هەلساو
بیدار بۆو و سۆراغی منداڵە کە ی کرد منیش بە مردووی لە بەر دەم
دانا، ئەویش وەکو شیتان هاواری دە کرد، کە فریام بکەون.

منیش چوم لە چیشخانەى ماله کە مان چە قۆیە کەم هیتا، چەند
دانە یە کم لێ دا، پاشان کوشتە و دەم و چاویم شیواند و بۆ بانێوم
گواستەو، تا دو پۆژان من گوشتەم لە لەشی ئەو دە کردەو، بە
قە بارەى جیا جیا، گە دەو هەندى لە سمتەکانى لە ناو بە فرگردا دامنا،
تا هەر پارچە یە کە لە شوێنە کى ئە سە کە نە دەرییە فری بە دەم. ئینجا
مە غە لێکی گە و دەم هیتا گوشتی ئەو منداڵە ساوایەم تیدا پارچە
پارچە کردو ئاو کوئم کرد، ئینجا پارچە پارچەم دە خستە ناو حەوزی

گەرماو و هەو، سیفۆنە کەم بە خێرایی دەکرد و دە تازوو پزگارم بکات،
هەرچی ئیسقانی بوو بەسەگە کانی سەر شەقامە کاغدا.

پاشان پیل و رانی ژنە کەم کەل و پارچە کردو کولاندنم تا بەهەمان
رینگا خۆمی لی پزگار بکەم، پاشان قۆناغی پارچە گەورە کانی لەشی
هات، کە بەدژواری خۆیان لی پزگار دەکرا، پارچە دەکران و
دەکوڵینران، کە ناوچەی حەوزو ستمە کانی بوون، کاتی نۆرە ی سەرەهات
کە و قە ژێر دەستی پۆلیسەو.

سەرەتا هەولم دا نکوڵی بکەم لەو کە ژنە کەم بە مردنیکی
سروشتی نە مردبی، چونکە لەخزمانی دەترسام، بەلام درۆیە کەم
سەری نەگرت چونکە پاشاوەی جەستە کە لە مالمدا مابۆو. دوا یی
وتی: تیکە لاو نەبوونم لە گەل خەلکی هەلیکی باش بوو، تا ئەو ی
ماوە تەو لەم تاوانە تەواوی بکەم، بی ئەو ی کەس هەستم پی بکات.
بکوژە کە هیچ سیمای پەشیمانی پێو دیار نەبوو، کە ئەم تاوانی
کردوو، بەلکو دەلی: من نەم دەتوانی لە گەل منداڵی دا بژیم لە
نەژادی دا گومانم هەبی، هەلی ئەو دەم نە دەدا پیاوی تر فریو بدات.

چیرۆکی بیست و حەوتەم:

باوکەکی لاسار

ئەندامی کۆمەڵەی نیشتمانی مافەکانی مەرۆڤ لە (سعودییە) دکتۆرە (سهيلة زين العابدين) داوای کرد توندترین سزای ئەو باوکە بدرێ و بگاتە ئاستی تۆڵەی کەسانی ڕینگەر (حد الحراة)، لەشاری مەدینە پیرۆزدا کە جەستەی کچە بچکۆڵەکەی ملکەچی ئارەزوو ناژەڵییەکانی دەکات.

ئەم دکتۆرە وتی: (پێویستە سزای ڕینگری بەسەر باوکی ئەو کچە (۱۲) سالانەیەدا بسەپینرێ، کە کوشتنە بەشمشێرو لەدار دانێت.

هەروەها وتی: کۆمەڵەکە سەر قالی لیکۆلینەوێ باری منداڵەکەیە لەنزیکەوێ تابزانن چەندە ئازار بەر منداڵەکە کەوتوو، جەخت لەسەر ئەو کراوە سەرکەتوتورین چارە بۆ ئەو کارەساتە حاواندنەوێتەتی لە دەوری هەر پاراستنەکی کۆمەڵایەتی دا.

رۆژنامەی (الوطن) لەسعودیەدا لەچەند سەر چاوەیەکی پەیوەندبە پیاوێکەوێ رایگەیاندا، تاوانبار تاوانی تریشی لەسەر سوڕبۆتەو، رابردوو لەسەر بابەتی ماددە ھۆشبەرەکان و خواردنەوێیان حوکم دراوەو لەناو کۆمەڵگادا کەسیکی پشت گوێ خراوێو.

سەرچاوەکان رایان گەیاندا، سەرەتا ئەو پیاوێ لە (کویت) ژیا

بەسەر بردوو، پاشان بۆ شانشین گەراوێتەوێ تا سەرھتای منداڵی
لەوێ تەوا بکات و لەمەدینە ی پیرۆزدا بژی. بەلام خێزانەکی بەپەلە
هەستیانی پێ کرد، کە ئەو لایداوێ ماددە ی ھۆشبەر دەخوات،
ھەرچەندە باوکی ھەوڵی دا لەو تاوانە دوری بجاتەوێ ژنی بۆ ھاورد،
کەچی لەگێڕانەوێ دا سەرکەوتوو نەبوو.

ئەو باوکە سەرئەگەوتنی خێزانی و کۆمەڵایەتی و پێشەیی، بەو
قەرە بوو کردەو، کە پڕۆلە کچەکی بکات تا ئارەزوێ کانی بەو بەتال
بکاتەو، وەکو لیکۆلێنەوێ کان پراینگەیاندا ماوێکی زۆرە ئەم کارە
دەکات، ئەم کارە پڕۆتێ بوو لەبازنە ی مۆبێ خۆی چووێتە دەر تا
لەئاستی ئازەلی نزیکی بپێتەو. ھەرچی دایکی منداڵە قوربانیەکی
بوو، لەپەر پرا بانگی پۆلیسی (عەقیق) واقعی وەرماندا، کە بانگی
براکی کرد بێت خوشکەکی بباتەو، بەر لەوێ ئەو دایکە دوا
بیستنی ئەم پڕوداوە توشی دارمانی دەماری دەبێ، کەزۆر دەمیکی
بوو ئەو تاوانە کراوێ بێ ئەوێ بەمەسەلەکی بزانیت.

باس دەکات باوکەکی تەمەن (٤٢) سال بوو و ھاوسەری ھەبوو و
چەند کۆرەکی ھەبوو، ھەر گەورەیان (١٦) سالانە بوو و ھیچ
پێشەییکی نەبوو تەنیا چەند کارەکی سەرپێ یی و ئازاد نەبێ، کە
زۆرتی یاندا سەرکەوتوو نەبوو.

چېړوکی بیست و هه شتم:

نډه و که سه ی زینای له گه ل دایکی دا کرد!

جاریکیان له دادگا بووم، لای یه کی له قازیه کان بووم، که هاوړی
ی من بوو، ژنه کی به تمه من هات دهات و دهچوو، هاته ژووړو پاشان
چووه دهر.

وتم: ماموستا به سره هاتې نډه ژنه چی یه؟
وتی: (لا حول ولا قوة الا بالله). نډه ژنه کوړیکی هه بوو مادده ی
هؤشبه ری ده خوارد، گهر سرخوؤش ده بوو ده هاته لای داوای پاره ی لی
ده کردو هه پره شه ی لی ده کرد تا له ترساندا ده یدایه.

جاریکیان چه قوی به ده سته وه هه لډه گری ووا ده زانی پاره ی ده وی،
نډه ویش پی ی ده لی: باشه ده تده می، به لām نډه جاره پی ی وت له سر
جینگا بکه وه، له ژیر فشاری چه قو دانیازی له گه لډا ده کات.

قازی وتی: کوړه که مان ناماده کردووه و دادگامان بویه ستوو
حوکمی کوشتنمان بو بریارداوه، وه کو له فهرمووده ی
پیغه مبهردا (ﷺ) هاتووه: (من وقع علی ذات محرم فاقتلوه). رواه
الترمذي وابن ماجه.

چیرۆکی بیست و نۆیهم:

باوکه باوکه

ههردوو دهستهکان و قاچهکانم بدهوه

شوینەکی تازهیهو کهل و پهلهکانی نوێیه، ئەم پیاوه پارهیەکی زۆری خهرج کردون، تا کردوویه به گۆلێ له جوانی و رازاوهیی دا.

پاشان ژنهکهی برده سوێ و سهیری کردن زۆر دلێ پێ خوش بوو. دواي چهند رۆژێ بۆ ئەوێیان بارکرد، به ره به یانی رۆژی یه کهم ئەو پیاوه چوو هه رکارو ژن و مندالێ به جێ هێشتن، یه کێ لهو مندالانه کارهکی لاساری و خراب ته نجام ده دات، چه قۆیهك ده ست ده کاتێ، ده چی یاری به کهل و په لی ناوماڵ ده کات و قه نه فه یه ک و کورسی یه ک هه لده دریت. کاتێ باوک گه رایه وه ماله وهو بی نی ئەو منداله ئەو شهیتانییهی له ماله دا کردووه زۆر توپه ده بی، په ته کی ده ست ده داتێ ده ست و قاچی منداله گه وره که یان ده به ستی ته وه.

منداله که ده ست به گریان و پارانه وه ده کات، به لام له گه ل باوکی دابی سود ده بی، که توپه بوون و چاوی سوربوون و خوشه ویستی دنیا کویری کردووه. دایک هه ولێ دا پرگاری بکات، به لام پێ ی ده لێ:

گهروا بکهی ته لا قدر اوی. بهو شیوډیه منداله که گریا گریا تا له پهل و پوی خست و هیزی لی بړی و بورایه وه.

له پر را شین و مؤر بڼو، باوک ترساو دهست وقاچی کرده وه، به پهل گه یانډیه نه خوشخانه، چونکه بورا بڼو، دواي پشکیني پزیشکی دکتوره کان رایان گه یاند دهی هر چوار په له کانی بېرینه وه، چونکه خوینی توشی ژه هراوی بوون بووه و گهر خوینه که بگاته دل دهیکوژیت. نه وه بوو بریاریان دا بیانېنه وه، باوک ټیمزای کرد، فرمیسکیش له چاوی وشک نه ده بڼه وه، کاره ساته که له وه دا بوو کاتی منداله که له نه شته رگه ریه دا هاته وه هوش، سهیری باوکی کردو و تی: باوکه، باوکه دهست و قاچه کانم بده وه جاره کی تر نه و کاره ناکه مه وه.

چيرۆكى سيبه م:

ته له فزيون له مائي من ببه دهره وه

دوو پياو بوون له بهر خاتري خودا په يوه ندييه كي گهرميان
له مابه ينياندا هه بوو، يه كي له وانه هه لسا ته له فزيوني هيئا ماله وه،
بي ته وه ي هاوړيكيه ي پي بزاني، دواي ته وه ي فشاره كي زوري خسته
ژن و مندا له كانې.

خاوه ن ته له فزيون كه مردو دواي به خاك سپاردنې، ته و براده ره
خه مبارو خوړاگري روي له مزگهوت كردو له وي دا نوست، له خه وندا
بيني براده ره كه ي دهم و چاوي رهش داگيرساوه و ناسه واري ماندوبوون
و داهيژراني پيوه دياره، وهك بلي ي سزاي خواي له سهه بي،
پرسياي لي كرد هاجيته؟ وتي: نه ي فلان برؤ مالمان هم ته له فزيونه
له مالمان لابه، هه ره له وكات هوه هاتومه ناو گوږه وه به هو ي ته وه وه
سزا ده دريم.

ته نجا شويني نوستن ده گوږي و له بهر زور ماندوو بوون ده خه ويته وه،
جاره كي تريش براده ره كه ي ده بنيت ه وه دي به شق لي ي ددها هه لسه
راپه ره قسه ي نيوان من و خوت له ياد كردو وه. توخوا بچؤ مالمان

پێیان بلێ هەبوونی تەلەفزیۆن لەمەلەو ئەگەر کاتژمێرئیکش یان خولەکیئیکش بێت، خراپە و سزای من زیاتر دەبێت.

ئەنجا چومە مالیان، گەریینیم تەلەفزیۆنی لێ یە برۆام نەدەکرد، چومەلای مندالەکان داوام لێ کردن ژن و مندالەکان نزیک بکەونەووە تا گوێیان لەقەسەکانم بێ: منیش خەونەکم گیرایەو، ئەوانیش گریان و منیش گریام.

یەکی لەو مندالانە کە هۆشیار بوو باوکی خوش دەویست تەلەفزیۆنەکەی خراپ کرد، منیش سوپاسی خوام کردو گەرامەو، پاشان لەخەوئدا بینیم خوش حال و کامەران بوو وتی: خوا دەروت لێ بکاتەووە چۆن دەروت لەمن کردەو^(٥).

(٥) ییگومان تەلەفزیۆن و ئەتەرنێت و موبایل و هتد.... ئەم ئامێرانە بۆ خزمەت کردن بە مڕۆفە دروست کراون و زانست و هەوالەکان لەدنیادا لە کەمترین کاتدا دەگەیتن، بەلام ئەوەی ئەو دەزگایانە خەرام دەکات بەرنامەو پرۆگرامە لادەرەکانیانە، کە جیهان هاندەدەن بەرەو خراپەکاری بڕوات و لەرەوشت و بەها مڕۆیی یەکان دوربکەونەو. (سنریم اياتنا في الافاق وفي انهم حتى يتبين لهم انه الحق). هەروەها بۆمان دەردەکەوێ لەم بەسەرھاتەدا کە خەونی خوائی (الرؤيا الصالحة) بەشیکە لە (٤٦) بەشی سروشتی پێغمەبران و مژدەو ئیلهامیکی فریشتەیه (ذهب النبوة وبقیت المبشرات) رواه ابن ماجه (نامادەکار)

چیرۆکی سی و یەک:

تاوانبارەكە باوكمە

پاستە من ھێرویین و ماددە سەرکەرەکان دەخۆم، بەلام نامەوی ھۆکاری توش بووم بگێرمەو، چونکە ھۆیەكە باس بکەم زیاتر ئازارم دەدات، کەھەر خودا بزانی، لەگەڵ ئەوێشدا بەسەرھاتی خۆم بۆ دەگێرمەو.

سەر دەمی منداڵیم لەسۆزو خۆشەویستی نێوان باوان و براکاندا بەسەر برد، تا گەشتە (١٥) سالانە، ئەو کات لەقوناغی ناوەندی دەمخویند، پۆتیکیان چومە ژووری باوکمەو، بێنیم لەباری ئاسایی دا نییە. بێنیم ھەندێ تۆزی ورد کە (المسحوق) ھەڵدەگری لەسەر پەرپەکی فافۆنی دادەنێ و ھەڵی دەمژی، پاشان بەچەند جولەپەکی سەیر ھەڵدەستی شتی ناوام نەبێنی بوو.

نەمەدەزانی چی رویداو، ھەرگیز ئەو تۆزو وردەپەم نەبێنی بوو، ھەتا لەپاست ماددە ھۆشبەرەکان ھیچم نەزانی بوو، بەر لەھەموو ئەوشتانە، من دەمویست لەھەموو شتی دا وەکو باوکم، چونکە ئەو لەھەموو شتیکدا بەچاوساگی خۆم دەزانی. لێ ی چومەپیش، وەکو سۆراغ و یستم بەشداری بکەم لەگەڵی دا، بەلام منی دەرکردو ھەرەشە ی لێدانی کردم. لەژووور چومە دەر، بەلام ئەم دیمەنەم لەیاد

نەچۆو. دواى ماوھىەك چوومەو لای باوكم هەمان دىمەنم
بىنیهو. لەدڵمدا ئارەزوى لاسایی كردنەوێ ئەوم كرد، تا دووبارە
هەرپەشەى لێم كردهو.

بەلام دواى سوور بوونم بەشێكى لەو تۆزە پێدام، بەلام بەومەرجهى
نەبخۆم چونكە باوكم بوو بەزەبى بەمندا دەهاتەو و لەبەژەوێندى مندا
بوو. خۆزگە مەرجهى هەرئەو بوایە، بەلام بەداخەو و تى: دەبى
لەژورىكى تردا بىخۆى، منیش چوومە ژورى ترو بەكارم هینا، لەو
كاتەدا توشى زەبرەكى گەورە بووم و دڵم تەنگ بوو چومە دىناى
ئەندێشەو هۆگرێه.

هەرلەو هۆگرێه بەردەوام بووم، تا هەوائى من كەوتە بەرگوى
تاكێكى خێزانێكى دۆستمان و هاتەلام و نامۆزگارى زۆرى كردم،
خودا پاداشتى بداتەو، پاشان پێشنیازی كرد لەنەخۆشخانەى
(الامل) خۆم چارە بكەم، بۆ ئەمە پەيوەندى بە بەرپرسانیەو كرد، تا
لەو دۆزخەى كەوتومە ناویەو دەرم بێنیت. من خۆم هەلدەسوڕینم،
رەنگە ئیمپرو لەدوێنى باشتربم، بەلام شتى هەیه لەو دۆنییەدا لەیادنا
كرى، كە ئەوێهە من قوربانى بووم و باوكم تاوانبار بوو. برینەكى قۆلە
لەدڵدا ساریژ نابى. ستمى خزم و نزیکان بۆ سەر دەرون لەشمیشرى
تیژ پرنده تره.

جیڑوکی سی و دووہم:

بۇجى براژنى خۇي كۈشت ؟

له‌نیوه‌رۆیه‌یه‌کی هه‌واڵ به‌ژووری چالاکیه‌کان گه‌یشت، که ده‌ورییه‌ی ئاسایشی هه‌یه، چونکه ژنیك و دوو منداڵ له‌ گه‌ره‌کینکی (الریاض) دا کوژراون، لیكۆله‌روه‌ه‌ چوو ه‌ شوینی پووداوه‌که، گه‌یشته‌ شوینی ئه‌و تاوانه، کاتی چوو ه‌ ناو شوقه‌که‌و ته‌رمی ژنیکی بینی، فری درا بوو سه‌ر ریگای شوقه‌ی ناو خووه، شوینه‌واری لی‌دانی چه‌قۆ به‌ پشته‌ملی و گوێچکه‌یه‌کیه‌وه‌ بوو، پاشان لیكۆله‌ر چوو ه‌ ژووری ته‌نیشتی تا ئه‌و دوو دیه‌نه‌ دلته‌زینه‌ بیینی، که دوو منداڵ به‌هه‌مان ریگا کوژراون، که‌ته‌مه‌نی یه‌کیکیان (٤) و نه‌وێریان (٢) ساله‌یه‌.

لینکۆلەر دەستی کرد بەپشکنینی شوینەکه، بینی شوینەکه هیچی لای نەدزراوه، سەرباری بوونی پارەو زیڕ لەوژووره سەرەکی یەدا، لینکۆلەر بینی هیچ کونی نییه بۆ شوققەکه دەرگای دەرەو نەبی، وەهیچ شوینەواری شان بەدەرگاگەوێ ديار نەبوو.

ئەو بەلگانە بەدیاریان خست تاوانبارە که کهسیکی ناسراوی ئەو
خێزانەییە، پان خزمیانە، سەرەتا تاوانە که ئاراستەیی سی کهسان کرا

(مێردو دوو برای مێرد)، بەلām دوای سەلماندی بێ تاوانی ئەوان و دیاری کردنی شوینی کاریان لەکاتی ئەو پوداوەدا بەردران. بەلām برای دووێم گومانی کەوتەسەر، دوای لێکۆڵینەوە بینرا بڕایە کە خراپەکارە، لاسارەو بەدەرەوشت و شەپاب خۆرو، بێ کارە، ئەو گەنجە نەیتوانی شوینی خۆی دیار بھات.

دوای سۆرخ کردن دەرکەوت ناکۆکیەکی کۆن لەنێوان ئەو گەنجەو کۆژراوەکەدا ھەیە، پۆژێکیان کۆژراوە کە بەر لەچەند سالی نەخۆش دەکەوی، داوای خوینی بۆ دەکری، گەنجەکەش دەچیتەپیش خوین ببەخشی، بەلām ژنە کە قایل نەبوو و بە مێردەکە ی راگەیاندا بەھۆی خواردنەوە خوینی ئەو باش نییە، بەو ھەلۆیستە گەنجە کە رقی لەبراژنی داگرت.

دوای چەند پۆژی لێکۆڵینەوە لاوە کە دەری خست ئەو ژن و منداڵە بەخوینی ئەوان دەستی سوور بوون و ئەو ئەم تاوانە دزیوێ کردووە. گەنجە کە وتی: من زۆر ھاتووچۆی مائی براکەم دەکرد، گەر بەیانیان دەچووم براژنم خواردنی بۆ نامادە دەکردم و براکەشم لەنیش بوو، ئەو دەھات لەگەڵمدا دادەنیش. پۆژی کارەساتە کە چوومە مائی براکەم و شەیتان ئەو کارە دزیوێ بۆ شیرین کردم و داوای خراپە کەم لێ کرد، ئەویش بەتوندی دەستی خۆی لێ دورگرت، بە

شوقەكە دا راوم دەناو ئەۋىش بەتوندى نەى دەکرد، ھەلۋىستەكە توند بوو، دوايى چوومە چىشخانەكەو دەستم دا چەقۇيەك و دامە بەرچەقۇ تا مرد. بەھزى ھاوارو قىژە مندالتيكىان ھەلسا، بينى دايكى دەكوژم، ترسام ئاشكرا بىم بۆيە مندالەكەم كوشت، مندالەكەى ترىش بىندار بۆۋە ئەۋىشم ۋەكو دايكى لى کرد. پاشان پام کرد. ئەمەيە ئاكامى گوناھو خواردنەۋە ۋبى ئاگايى. سكالاً تەنيا بۆ لای خودايە.

چیرۆکی سی و سی:

ویستی میړده کە ی بکوژی مندالە کە ی کە وتە بەرەو

ئەم بەسەرھاتە ی دەگتپرایەو و فرمی سکی بەسەر کۆلمەکانی دادەھاتن و لەپشتەو ی دیواری شیشەکانی بەندیخانەو بوو:

میړدەکی دپندەم ھەبوو لە کۆمپانیایە کدا ئیشی دەکرد، تەنیا پینچ شەممە و ھەینییەکان دەمانبینی، گەرکاتی گەرپانەو ی نزیک دەبوو وام دەزانی کاتی مردنم نزیک بوو تەو، تەنیا کورپکی (۱۰) سالانەم لی ی ھەبوو.

ژیانمان زۆر بە ئێستەمی بەرپووە دەچوو، لەسادەترین شت دا لیی دەدام، جارێکیان ئەو نەو لێدام خەریک بوو گیانم دەرپچیت. من بەخۆم ھەلنالیتم لە گەل رق وتوندی ئەودا من کەمتەر خەمیم لەپراستدا نەدەکرد.

لەبەر ئەو رەقی وتوندییە، شەیتان وەسوہسە ی بۆ کردم، ژەھری بۆ بکەمە چایەو تەو کە لەبەر دەستی پزگارم بییت.

و کە جارێ پینچ شەممە بوو گەرپرایەو مالاو، خواردنم بۆ داناو، و کە جارێ داوای چای کرد، منیش چایەکم بۆ نامادە کردوو ژەھرەکی

خەستم تۆی کرد، پاشان بردم لەبەر دەمدا دانا لەسەر خوانەکەیی دا،
تا گومانم پێی نەبا چوومە چێشتخانە تا ئەرکەکانم جێبەجێ بکەم.
چەند خولەکیکی نەبرد کۆرە تاقانەکەم زیرەیی لێ هەڵسا، کە گوێی
کەپ دەکرد، منیش پام کرد بزاتم چی یە، بینیم میڤردم لەخەویکی
قوڵدایە، منداڵەکەشم چوو بوو ژوورەوێ بینیبووی ئیسکانی چای
لەبەر دەمدا دانراو، چوو بوو لەجیاتی ئەو خواردبویەو. ئای لەو
کارەساتە گەورە جگەری خۆم بینی، لەبەر دەم بکۆژی دا هاوار
دەکات، بەلێ من کۆپی خۆم کوشت، وشەکانی وەکو تریشقە لەگویم
دا دەزڕینگێنەو، وەکو گرمەیی هەور بەسەر دڵمدا سەدای دی، کە
دەیوت: دایکە، باوکە. بەلام چی بکەم، ژەهرەکە کوشتنە بوو،
هاواری منداڵەکەم بەرز دەبۆو و توند سکی خۆی گرتبوو، تا
لەدەنگ و هاوار کەوت، چەند ساتەکی برد گیانی بەکردگاری سپارد.
منیش ئیمڕۆ لە پشت ئەم شیشانەی دیواری زیندانەو، تا دەمرم
ئەمەم لەیاد ناچێ، قەت دیمەنی منداڵەم لەیاد ناچێ، کە لەبەر
چاومدا خۆی لولدا بوو، قەت لەیادم ناچێ، من کۆپی خۆم کوشت.

چیرۆکی سی و چوار:

تراژیدیای کچیک

کچیکە کلۆلیەکانی خۆی دەنوسیتهوهو، بەهۆی خوشەویستی یەوێ دەیچیژت، ئەم کچە دەلی: من نامەوی لەژێر هیچ ناوو نیشانیەدا تراژیدیایەکانی خۆم بنوسمەو، یان لەژێر هیچ فرمیسکیکی پەشمانی دا، بەلکو ناوو نیشانی بەسەرھاتی من بە بەسەرھاتی فرمیسکی پەشمانی و داخ بنوسنەو... ئەمانە فرمیسکیکی زۆرن ئازارو سوکایەتی زۆرم لەژێردا چیژتوو، هەموو ئەوانە بەهۆی ئەم تاوانەو، کە لەپاست خزمایەتی دا و لەپاست خۆمدا کردم من سوک و پيسوا دەکەن، بەرلەوان لەپاست خوام دا.

من کچیکم شایان بە بەزەیی پێدا هاتنەو نیم، من خراپەم دەرەق بە خێزنام و سەرچەم خزمەدا کردوو، چونکە من ناپاکیم بەوتمانەیه کرد، کە ئەوان بەمنیاندا بوو، بەهۆی ئەو موبایلە نەفرین لی کراوی بوو هۆی دروست کردنی پەيوەندی یەک لەنیوان من و کەسێکی بێ وێژدانداو، هەلی فریواندم و بەقسە شیرین و لوسەکانی لەخستە ی بردم و گالتهی بە سۆزو هەستی من کرد، تا

بەرپزگای هەڵەئە ئەودا بڕۆم، وردە وردە درێژە بەپەییوەندی نێوان خۆم و ئەو دەدەم، تا خورترین خراپە، ئەمەش سۆنگەکەئە خۆشەوێستییەکی خەیاڵی دروستی کردبوو، کەمنی لەپراست لێژایی راستەقینە کوێر کرد، لەکوێتاییدا بەپزترین شتم لەدەست دا کە هەموو کچان شانازی پێتوێ دەکەن، هەمیسان باوان لەکاتی گواستەنەوێ دا بۆ زاوا شانازی پێتوێ دەکات، کەدێ بەهەڵاڵی داخوازی دەستی کچەکیان دەکات ، ئەو ئابرووێ لەگەڵ کەسیکی بێ ئابروودا لەدەستدا، کە مرۆڤێک بوو، وێژدان و مرۆیی خۆی فرۆشت دوا ئەوێ هەموو شتەکی لەمن وەرگرت.

پاشان، منیش گرفتاری ئەوسات و کاتانەم کە ئەنجامدان، دوا ئەوێ دووگیان بووم لەناو کۆلۆی و گرفتارییەکی گەورەدا بەجی ی هێشتم.

لەخوا زیاتر کەس ناگای لەو مەرگەساتەئە من نەبوو، گەر دەموێست سۆراغی بکەم لەبەرم هەڵدەهات، پێچەوانەئە کاتەکانی بەر لەوێ ئەوێ بەسەر مندا بێنێت.

تا چوار مانگ لەناگری ئازارەکاندا دەژیا، هەر خوا دەزانێ چەندەم ئازارەکانی دووگیانی چەشت، بیرم دەکردوێ چۆن بەسکی پڕوێ، کە لەهەناومدا دەجولا بڕۆمە لای خزماتم. باوکیشم باوکەکی

لاوازه و موچهی که مه... دایکیشم ژنه کی داوین پاکه و هه موو شته کی بۆمن ته رخا ن کردوو تا خویندتم ته واکه بکهه، تا باشترین موچه به ده دست بێنم، به لام گومانی له راست مندا نه هاته دی و تاوانه کی وام رادهستی کرد، چاوپۆشی لی دا نه ده کرا، و تا ئیستاش ئیشه کانی ده چیژم.

له په یوه ندی کردن بهه کوپه وه ناو مید بووم، به لکو دلی نه رم ببی، نه وه دو گیانییهی خۆم پبی راگه یاند، کاتی نه وه وت وتی: من یارمه تیت ده دهه بۆ له بار بردنی کوپه له که، که له هه ناویدا ده جولا، من خه ریک بوو شیت ب، نه و پیری له وه نه ده کرده و بیه خوازیتم من له و کاره ساته رزگار بکات، به لکو منی له ناو دوو گاشه به ردا داناوو، یان نه وه تا لیم گه ری چی ده بی باببی، یان یارمه تیم بدات بۆ له بار بردنی نه و مندا له، تا له ناپرو چوون رزگارم بییت. چه ند رۆژه کی پی چو نه هاته داوام، بۆیه پۆلیسم ناگادار کرده وه نه و کاره ی نه و به سه ری هینا بووم له ده ستم نان، دوا ی دوو مانگ پشکنین دۆزیانه وه دوا ی نه و دی ناوی خۆی بۆمن به ناوه کی تر دا بوو.

پاشان که وته به رده ستی پۆلیس و ده ستگیر کرا، ده رکه وت که ژنی هه یه و چوار مندا لی لی هه یه، کاتی به ندی کرا، منیش له ژووری ژناندا به ندی کرام، له به ندیخانه دا هه والی دامی، گه رلای قازی نکۆلی

له و بکهم داهاتوو دیته خوازینیم و ده مگوازیته وه، به لام من
پیشناری کهم بایه خی تهوم وه لانا، چونکه عقل نایرې جاریکی تر
بکه ومه وه داوی. من کاتې تهوه دهنوسم که له زیندانی پولیس هوه بو
زیندانیکی گه وره تر ده چم، که مالی منه، ئیستا من له وی دا
که وتووم، نه کهس ده مبینی، نه کهس ده بینم، چونکه نابروم له که دار
بووه، ئیستا شهوو رۆژ ده گریم و له خواد دپاریمه وه لیم ببوری له دوا
رۆژ داو داوی پارانه وه له تیوهش ده کهم خوا لیم ببوری و نازاره کانم
کهم بکاته وه.

چەرۆکی سی و پینج:

مردو ئەم قسانە ی دەگوتەوہ: (بەشەکان وازی لی مەهیئن)

ئافەرەتیک نووسیویەتی: جەنابی شیخ بەرپرسیار لەجیگای (یا لەمن دین) لەسەر تۆپی ئەنتەرنێت، خوا پاداشت و بداتەوہ. من ئەم نامەیە لەجیات ی خوشکیکدا لەسوریاوہ دەنێرم، کە سویندی پیّ خواردوم، ئەم نامەیتان بۆ بنێرم، لەوتاری هەینی دا باسی بکەن و لەشوینی خۆتاندا لە ئەنتەرنێتدا بلاوی بکەنەوہ، تا بەدلی پیاوان لەباوک و میردان بگات.

ئەم بەسەرھاتە ھاوڕێیەکەم بەدلیکی سوتاوہو. لەکاتی دا مامی لەسەرە مەرگدا یە دەنوسیّت. دەلی: مام نوێژیکی پووالەتی دەکرد، تەنیا بۆ لاچوونی فەرز بەسەریەوہ، پەمەزان پەمەزان نەبەوایە قورئانی نەدەخویند، بەلام بەبی ئەوپەندی لی وەرگری، وە لەگەڵ بانکی سوودخۆر، سەودای دەکردو برپای وانەبوو قازەنجانی سوو ریبایە.

بەر لەمردنی بەسالیک چووہ ناو بازرگانی بەشەکانەوہ (الاسهم)

بۆرسەو، کە بانکەکی سوود خۆر بوو، ئەمەیی خەمی سەرەکی بوو لەژیاندا.

ئەو تراژیدیایەیی ئەو خوشکە باسی دەکات ئەوەیە، کەمامی توشی پوداوی دیو بوو نەخۆشخانەیی دەگوازنەو. دەلی: کاتی چوینە سەردانی، لەسەرسەری وەستام تا شایەتمان بهیئنی، بەلام شەیه قمانی نەوتوو، وتی: دواي من بازرگانی به بەشەکان (التجارة بالاسهم) وازلی مەهینن و مەیفروشنەو.

بەداخەو، مردو دوا وشەیی ئەم قسانە بوو، بەشەکان مەفرۆشنەو...

کاتی گیانی سپارد دەم وچاوی خوینی تیزاو رەش ھەلگەرا، داواي ئاکامی خیر بوو خۆم و سەرچەم موسلمانان دەکەم.

چەرۆکی سی و شەش:

مردو ڤیمۆت کۆنترۆلی کە نالەکانی بە دەستەوہ بوو

یەکی لە مردوو شۆرەکان دەگیرێتەوہ، کەسیک ئاگاداری کردمەوہ، کورەکە ی مردووہ، وەرە ببە لەشۆرگە ی مردووان بیشۆ، چووم لەبەر دەرگا وەستام و دەرگایان کردەوہ، لە مردووہ کەم پرسیار کرد؟ وتیان لەنھۆمی سەزەوہیہ، چوومە سەری ئەو کورە لەژورە کدا بوو، جۆرەھا ئامیری کات بەسەر بردنی تیدا بوون: تەلەفزیۆن، دیجیتال، کۆمپیوتەر. کاتی چوومە ژوری گەنجە کە کاریکی سەیرم بینی، بینیم ئەوہ گەنجە کە لەفافەکی سپی لە دەستی ھالاوہو خوینی لی دی، منیش سەرم سوپما. دەربارە ی مردنی لەباوکی ئەوم پرسی چۆن بووہ؟

لە وەلامە کە زۆر بەگومان بوو... پاشان وتی: ئەم کورەم ھەواداری کەنالەکان، بوو شەونخونی بۆ دەکردن، پیمان وت: وەرە خواروہ نان بخۆ، ئەویش ھەوالی ناردبوو باخزمەتکارە کە خواردنم بۆ بینیت. ئەوہ بوو یەخزمەتکارە کەماندا خواردن بۆ ناردو لە دەرگا کەیدا نەیکردەوہو وەلامی نەدایەوہ، ئەویش ھاتە خوارو گیرایەوہ، منیش چووم لەدەرگام داو نەیکردەوہو وەلامی نەدایەوہ، کە لەکونی دەرگاوە سەیرم کرد شتیکی سەیرم بینی، بینیم وەکو کورە کەم مردویی وایە،

بۆیە هەلسام دەرگاگەم شکاند، بینیم کۆپەگەم مردووە، پێوتی
کەناله کانی هەر بە دەستەوێه و تەلەفزیۆنیش فیلمەکی سیکی
لەسەرە. لەوتەکاذا حەپەسام و لەو مردنە و پەشووم و پەشیمانی و داخ
دایگرتەم، یەگەم شت کە هەولمداویستم پێوتەگە ی لە دەست دەریستم،
بەلام بەخودا نەمانتوانی ئەو پێوتە لە دەستی دەریستن و بە دەستییهو
گیربوو بوو.

تەنیا ئەوەندەمان بە دەستەوێ بوو کە پێوت و کۆنترۆڵە کە
بشکینین، کۆنترۆڵە کە شکا بەلام دوگمە وایەرەکانی و تەلەکانی
هەربە دەستەوێ مابوو، وتمان گەر دەستی بپێن لەو ئابوو چوونە
رزگارمان دەبی، بۆیە مشارمان هیناو دەستمان بپێهەو خوینی لی
هات، بۆیە لەفافمان لەسەر داناو.

مردوشۆر دەلی: بەباوکیمان وت دوا ئەوەی شۆشتمان: بێبە با
لەمزگەوتی نوێزی لەسەر بکری، بەلکو خودا لی ی ببوری. بەلام
باوکی پەتی کردەو، منیش پێشتم بەجیم هیشتن.

سبحان الله! چۆن مرد، کاتی مرد کە لەسەر کەناله کان بوو پێوتی
بە دەستەوێ بوو، بەخرا ئەوە کارەساتە، ئەمە کۆتایی ئەوانەیه
هۆگری کەناله خراپەکان. ﴿لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ إِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ فَلَا
يَسْتَخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ﴾. ﴿یونس / ۴۹﴾.

چیرۆکی سی و جهوت:

من و خه سووم

(نه ته لاقه و نه عید دهیه ، ته نیا جیا بوونه وهیه)

نهم کچه وتی: به سهرهاتی خۆم وه کو په ندی بۆ هه موو
که نیشکه یی ده گیرمه وه:

بۆ ئازاردانی خه سووم به پیی توانا زۆر ریگام به کارهینا، له میرد می
دور بجه موه، به ئازاردانی زۆرم دلخۆش ده بوو، شهو مافانه ی خودا
به سه رمانی دا فهرز کرد بوو، له یادم کرد بوو. تۆله ی خودای
په روه ردگاری جیهانیان له من وه کو په رچه کرداری زۆر سه خت بوو
له بناغه وه ژبانی ویران کردم.

نهو کاته نهم نایه ته قوربانیم هاته وه یاد ﴿وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ
غَافِلًا عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ
الْأَبْصَارُ﴾. ﴿ابراهیم / ۴۲﴾.

واته: وامه زانن خودا لهو کارانه ی سته مکاران ده یکه ن بۆ ناگیه،
به لکو بۆ پۆژی دوا یی دوا ی ده خات، که چا وه کان تی ی
داده چه په سین.

فرمیسکە کانم وە کو دەریا دەهاتن، ئەوێ پوی دەدا کێشەکی خامۆش بوو، یان بەناشکراییی بوو، لەنیتوان خەسوو بووکدا، لەپاست مافی هەریەکی لەو دووانە، خەسوو مافەکانی بەلەپیشتر دادەنا، بووکیش مافەکانی لەپیشتر دادەنا، بەلام بووک ئەوێ قبول نەبوو، مێردی بەمولکی تایبەتی خۆی دادەناو بەسەر خۆی دا تاپۆ کردبوو، لەپاست ئەودا کەسی بەخواوەن ماف نەدەزانی گەر دایکی ئەویش بوایە.

زۆرجار ژن کارتی یاریەکی بەدەستەوێوە وادەزانی هەمیشە ئەو دەبیاتەو، سەری بەسەری دایکییەو دادەنیت، بەلام حیساباتەکی هەر چۆنی بێ جەنگی یەکلایی کراوە بۆ بەرژەوێندی دایک دەبیت، لەبەر پەچاو کردن، تالی دوژمنکاریە کە هەندێ جار والە ژنە کە دەکات بەتەواوی لێی حالی نەبێ، بایە کە بەپی ی حەزی کەشتییەکان هەڵنەکات.

بەسەرھاتی من زیاتر لەخەیاڵەوێ نزیکە، ستەم کردنی من لە خەسوو و وروژاندنی هۆی بەدبەختی من بوو، کە پێنامە ناکری، لەناکاودا هەموو شتێ هەرەسی هینا، بۆیە سەرگۆزشتە ی خۆم دەگیرمەو.

ئەو مێردە کەم نامۆزام بوو، هەر لەمنداڵییەوێ هۆگری یەکتەری بوو

بووین، هەتا لە کاتی کدا گەورە بووین لە ناوەرەستی ناھەنگی خۆشی
خێزانی دا بەیەکتەری براين، لەژیانەکی ئەوەندە کامەراندە بووین، کە
زۆر لە ئەفسانە دەچوو. تا خەڵکی لەروی تەبایی خۆشەویستی نمونەیان
پێمان دەھێنایەو. دیسان خودا دوو مندالی پێ بەخشی بووین،
کۆرەکە بەناوی باپیرە ی خۆی کرابۆو، کچەکەش بەناوی دایکی من
کرابۆو. مێردم ئەوەندە خۆشی دەویستم ئێرەیی پێ دەبەم، خۆشم
بەپرای ھەموویان زۆر جوان بووم و شۆخ بووم، خۆشم زۆرم بایەخ بە
خۆدەدا، ئەو جوانی و ئەو خۆشەویستی یە میرد بۆمن ھانیاندا
لەگەڵ خەسووم دا ئەو نەیارییە دروست بکەم.

من بەشیوازەکی سارد دڵنەوازی رق ھەستانی ئەوم دەکرد، چونکە
ھەموو سەرە داویکم گرتبوو، من لەدلی خۆمدا دەمزانی ئەمە
ھەلەییە، بەلام ئەمە کاری تێم کردبوو، کە گوی بیستی رق لی
بۆنەوێ خەسووم و بووک دەبووم. بەھەرا وام لەمێرد کرد پەییوەندی
لەگەڵ دایکی دا زۆر ساردی، چەند پۆژی بەردەوام بووم لە سەر رق
ھەڵساندنی، ئاوا یاریەکە دەوامی کرد، کاتی مێردم گوی پرایەلی
سکاڵای دایکی نەدەبوو، لەپراست مندا ھەست بەزۆرزانییەک دەکرد
لەسەروی ئاستی ژنانی میسرەوہ بێ لەپراست یوسفدا (ع)!!

تا ئەو پۆژە پەشە ھات، کە خەسووم لێدانەکی وای لێدام

هەلەستەستەو، هەمووشتەکی لەژیامدا لە چەند ساتیکدا لێ
هەلەکاندم، من نازانم راست دەکات، یان راست ناکات و پێ هەلسانی
وای لێ کرد، ئەم هەلۆیستە وەرگری؟ بەهەر حال من زیان مەندو
پەشیمان بوومەو.

لەو پۆژە پەشەدا خەسووم نەخۆش کەوت و هاتم سەردانی بکەم،
کاتێ لەتەکیدانیشتم بەهەموو جۆری خۆم ئارایشتم دابووم پێم
وت: (پاسپاردە دواى مردنت بنوسە). بەلام ئەو هەلساوو بەچاوی
پێ لەفرمیسک وتی: کچم مردن حەقە، ئەنجا بەپەلە گەرامەو مالى
خۆم. وەکو جارێ کاتێ میردم گەرایەو بانگی منداڵەکانی کردم و
لەگەڵیاندا کەوتە گالته کردن، باسی یادداشتە خۆشەکانی دەکرد کە
بەسەرمان بردوو، وتی: نازانم چۆن بێ تۆ هەلبکەم، هەموو کەس
ئێرەییان پێ دەبات. وتم: منیش هەروەها.

پێم وت: دایکت نەخۆشە، بەلام مەچۆ. بەلام ئەو چوو، چەند
خولەکیکی نەبرد بە رویەکی گرژ گەرایەو و سەری دانەواند بوو،
منیش وتم: مردوو؟ وتی: نە.

وتی: بەلام! وتم: بەلام چی! هەرچی ئەو بوو قسەى نەکردوو چوو
دەرەو.

لەو کاتەدا زانیم دایکی قسەیهکی لا درکەندوو بێزاری کردوو،

منیش چووم زۆر بە گالتە و فیزو خۆبادانەو و تم: ھاپەرەژن چیت بە
مێردم گوتوو؟

بەساردییەو بە دەنگەکی پچر پچر وتی: مردن ھەقە، من بێ
ئاگام لە رابردوو، تۆ ئامۆزاکەت شیرتان پێکەو ھەواردوو.
گویم لەمەلایەک بوو لەسەر ویستگە ئیمڕۆ وتی: نابێ برای شیر
خوشکی شیرى بخوازیت، منیش پرسیارم لەزانایان کردوو و تویانە:
ھاوسەر گیرى کوڕو ھووکەکەت بەتالە.

منیش بەرویدا ھاوارم کرد: تۆ ژیاوت وێران کردم؟ ئەمە گوناھە،
تۆ کینە لەدڵیت، ئەوکاتە دنیا لەبەر چاومدا سوڤاو کەوتم. کارەساتی
رویداو ھوو بەدەنگ و دۆی سەرزمانی خەلکی. لەپراستی شیردانەکە
لە دایکم پرسى؟ وتی: چەند قومى ھوو لەقامکەکانى دەست تى
پەرى نەکردوو. بەلام ئەو ژنە سویندى ھوارد زۆر لە مەپتر ھوو، بەم
شێوھە دادگا پیتی تەلاقدان و بەدانەوێ مندال لیکی جیا کردینەو،
بەمە ھەموو شتەکی جوانم لەژياندا لەدەست چوو، من ھانم دا دەست
بەگیرانەو شیردانەو بگرێ، بەمە دلمى تێک شکاند وەکو چۆن من
دلى ئەوم تێک شکاند بوو، سزایە لەپەرگەزى کارەکەيە. بەلێ من
لەمەدا تاوانبار بووم. ھەر لەوساتەو دەگرێم و ئەو تاوانە گەورەم
دیتەو یاد کە لەپراست ئەو ژنە بەستەزمانە کردوو.

چیرۆکی سی و ههشت:

خۆشه‌ویستی تەمەن

ئەم بابەییە ئەم شیوەییە سەرگۆشتەیی خۆی دەگیرێتەو

من منداڵ بووم، کە باوکم مردو، دایکم مشۆری منی گرتە ئەستۆ، دەچوو خزمەتکاری مالاڵانی دەکرد، تابژیوی ژیاانی من دەریبینیت، من تاقانەیی ئەو بووم، منی نایەبەر خویندن تاقوونایە زانکۆم تەواو کرد، من چاکەم لە راستدا دەکرد. هەوالی چوونە هەندەراخ پێ گەیشیت، دایکم بەفرمیسک مال ئاواپی لێ کردم و دەیگوت: کورم وریای خۆت بەو هەمیشە بە هەوالەکانت بەسەرمان بکەو و لەنامەکانت واما مەبەرە، تا لەتەندروستیت ئاگادارم.

ئەو بوو چوومە خۆڕاوا تا خویندەم لەوێ تەواو بکەم، دواي ماریەکی زۆر بۆ ولاتی خۆم گەرامەو، بەلام وەکو کەسیکی تر گەرامەو، بەتەواوی شارستانی خۆڕاوا کاری تێم کردبوو، ئایم بە دواکەوتویی و کۆنەپەرستی سەیر دەکردوو، خواپەنامان بدات بەس بڕوام بەژیانی ماددی هەبوو.

کاتی گەرانەوێم پیشەییەکی بەرز بەدەست هێنا، دواي ئەو

سۆراغی ژنم کردوو، ھاورد، دایکم ئافەرەتییکی دینداری دواڤن پاکی
بۆ دەست نیشان کردم، بەلام من سووربووم لەسەر هینانی ژنەکی
جوانی دەولەمەند، من خەونم بەژیانی ناسراو بە (ئەرستۆکراتی) یەو
دەبینی.

دوای ئەوەی ژنم ھاورد، دوای (٦) مانگ ژنەکم پلانی بۆ دایکم
دەکیشا تاوام لی هات لەبەر دلی خستم. پۆژیکیان چوومە مالهو
ژنم دەگریا، منیش لیم پرسی بۆچی دەگریت؟ وتی: سەیرکە یان من
یان دەبی دایکت لەو ماله دابن و لە مەزیاتر ئارام نەماوە.

منیش شیت بووم و دایکم لەوساتە تورەییەدا بەدەرنا، شەیتانی
رەجم کراو هزری داگرت، دایکم پۆیششت و دەگریا و نزاوی دەکرد: کوڕم
خوا چاکت بکات، خوا بەختیار بکات.

دوای چەند کات ژمیری چووم سۆراغی بکەم، بەلام نەم دۆزییەو،
هەرچی ژنەکم بوو توانی بەفیللی خۆی ئەو دایکە چاکەییەم
لەبیرباتەو.

کە هەموو تەمەنی خۆی لەپەرورەدەیی مندا خەرج کردو،
شەوئوئونی بۆ کیشام و، ئەو برسی بوو منی تێرکردو خۆی روت بوو
منی جل و بەرگ کرد.

ماوەیەك هەوالتی دایکم نەما، لەو ماوەیە دا دووچاری

نەخۆشییەکی پیس هاتم و لەنەخۆشخانەدا کەوتم.

کاتێ دایکم هەواڵ دەزانێ دەگریی و دێتە سەردانم
لەنەخۆشخانەدا، بەلام ژنەکم، لەلام بوو بەرلەوێ بیتهلام دەری
دەکات و پێی دەلی: کۆرەکەت لیڕە نییە، بۆیە بەرپێگای خۆیدا
دەگەریتەو.

لەنەخۆشخانە چوومە دەرەو، پاش ماویەکی زۆر باری دەرونی
زۆر خراپ بوو، پیشەو مالم لەدەست داو قەرزێ زۆرم کەوتەسەر،
ئەمەش بەهۆی ژنی خراپەو، کە داواکاری قورسی دەخستە سەر
ماندوی دەرکردم.

لەکۆتایی دا ژنە جوانەکم پێی وتم: مادام پیشەو داراییت
لەدەست بۆو. لە کۆمەلگادا پایت نەماوە بەراست و پەوانی من
تۆم ناوی و تەلاقم بدە.

ئەو هەواڵە وەک تریشقەیی بوو بەسەر مەو و لەژێرباری فشار زۆری
لێ کردنی دا، خۆی بەمن تەلاق دا: تا دواي ئەو لەو خەوی بی
ئاگاییە بێداربمەو. هەڵسەم سۆراغی دایکم بکەم و بە دەنگی بەرز
هاوارم دەکرد: دایە تۆلە کوێ... من ستمم لێ کردی، لەراست
چاکە کانتدا سپلە بووم.

لەکۆتایی دا دۆزیەو، بەلام لەکوێ؟ بینیم لەیەکی لەقوربەنەکانەو

خەڵکی خێری پێ دەکەن. کە چوومە لای شوێنەواری گریانێ پێو
دیار بوو کاری تێ کردبوو روی کال و زەرد بوو بوو. هەر کە چاوم پێ
کەوت بە گریان خۆم بەسەر قاچەکانیدا دادا و ئەویش هاوبەشی گریانێ
کردم.

کاتژمێری ئاوا ماینەو، پاشان فرمیسکم سڕیەو و بۆ مائەو و
بردەو و سویندم خوارد، کە هەمیشە گۆی رایەلی بم، بەرلەو و گۆی
رایەلی خواو حەلّال و حەرامی ئەو بم. من تائێستا ژیانەکی کامەران
لە گەڵ خۆشەویستی تەمەنم دا بەسەر دەبەم، کە دایکەم.

چىرۆكى سى و نۆ:

ھىندو دايە ئىك

ئەم بەسەرھاتە تان پېشكەش دەكەين، كە فرمىسك بەچاۋە كاندا دىئىتتە خوار، چونكە كەمتەرخەمى و دزىۋى لەلايەكى ترەۋە تىدايە. باوك پىۋىستە ھەموو بەيانىيان پىرواتە سەركار، لەسىي ئىۋارەدا بەتەۋاۋى شەكەت دەبوو لەپەلۋېۋ دەكەوت. كە پۇژ بەسەر دەچوو كە ئەو ھەموو ئارەقەيەي پىشتوۋە، پەنجىكى زۆرى داۋە، ھەموۋشى بۆ ئەۋەي پارۋىكى ژيان بۆ خىزانە بچوۋكەكەي دابىن بىكات دايكىش بەرۋلى خۆي، دۋاي چەند كاتىزمىرىكى كەم، پاش دەرچوۋنى مىردەكەي دەچوۋە سەركارى خۆي.

بەۋىي و دانانەي ھاۋكىشە ژيانى لەسەريان پىۋىست بوو كە دايەنىكى بيانى ھەبى مىندالەكەي سەرپەشت بىكات، كەھىشتا پىنج سالانەي نەپرىۋە.

كچەكە مىندالەكەي خىنجىلانەۋ جۋان بوو، زىرەكى لەچاۋەشىنەكانىيەۋە ۋەكو بىرىسكە دەبرىسكاىيەۋە، كە ئاۋىتەي بى تاۋانى ئەۋ مىندالە شىرىنە بوو.

ئەوھ بوو باوک دایەنیکى ھینا، تا لەو چەند کات ژمیرەى پوژدا مشورىان بخوات تا ئەوان دەگەرینەوھ، وھ تا ئەوکاتەى یەكی لەوانە زووتر لەسەرکار دەگەریتەوھ.

ھەریەكە لەو باوانە پێش برکى زووگەرەپانەوھیان دەکرد، تا ھەریەكەیان زوتر لەووتریان شەرەفى لەباوھش کردنى منداڵەكەى پى بپریت.

لەوماوھىەدا دایەنەكە بەكارو ئەرکەكانى ئەو مائە ھەڵدەستا، پوژىكیان ئەو دایەنە ھەلەكەى گەرە دەكات، كە شایانى ئەوھ دەبى دایكى ھىند لى تۆرەبى، دایكى ھىند ئەم مەسەلەىە لەیاد دەكات، بەلام دایەنە لەیادى ناكات و كارەكى شەیتانى لى لەدلى خۆى دەگریت.

كە بەیانى داھات وىستى زللەكە بكات بەدوو زللە و بۆ ئەمەش پلانەكى شەیتانى تايبەتى بەخۆى دارشت. ھەلسا پارچە گوشتىكى لە یەخچال (بەفرگەر) دەرھیناوە لەشوینىكى ژوورى چىشتخانەكەدا شارەبیەوھ تا بۆگەن بوو كرمایى بوو، كاتى باوان چوونەدەر لەمال ئەو منداڵە بى گوناھەى ھەلگرت، یەكی لەكرمەكانى دەرھینا خستى یە ناویەكی لەكونە لوتە بچوكەكانى و كرمەكى تریشى خستە ناو كونە لوتى تریەوھ. ھەموو پوژى ئەمەى دوبارە دەكرەوھ. دایك

هەستی کرد منداڵەکی تەواونییەو سستەو حەز بەیاری و خەندە ی جارێ ناکات و بەلکو هەر خەو دەبیاتەو.

(هەرکە بیدار بۆو دەپواتەو بەری پێشوی)، دایک وای زانی کچەکی پۆژانە لەگەڵ دایەنەکی دا لەگەمەو یاریەکاندا ماندو دەبێ، بەلام سستی و بێ تاقەتی لەو دانهبوو، پۆژیکیان گوی ی لەمنداڵە بچوکەکی بوو لە دایەنەکی دەپارایەو سبە ی تەنیایەک دانە ی بخاتە ناو لوتەو و لەلوتەکی ترمی دا مەنی ، دایکەکە لەمەبەستی هیندی کچی تی نەگەشت چی وت؟

دەبێ ئەو دایەنە چی بخاتە کوونە لوتیەو؟

دایک بریاری دا ئەو مەسەلە یە بزانی کە لەکاتی لەمەڵ نەبوونی ئەودا پرۆدەدات، دڵە راوکی دلی داگرت و گومان دایبۆشی، بەرە بەیانی سبە ی دایک خۆی وانیشاندا، کە لە مەڵ چۆتەدەر، بەلام دوا یی بە دزییەکی تەواو هاتەو و لەسەر قامکەکان دەپۆشت، تا گوی ی لەتەپە ی پێیەکانی نەبێ، جوان بۆی وەستاو گۆیکانی بەتەواوی هەلخست... لەوکاتەدا گوی ی لەدەنگی هیند بوو لەچێشتخانە لەخزمەتکارەکی دەپارێتەو کرم نەخاتە ناو لوتیەو، بە پارانەو دیەکی تەواو هاواری کرد ئەو نازارم دەدات. بەلام کارەکەرە دڵزەقەکە گۆی، بەسکالا بێ تاوانەکانی نەداو لەژووری دا دایناو

ویستی کرم بختەوہ ناو لوتی وەکو پۆژان، لەوکاتەدا دایکەکە ی وەکو بروسکە بەھاوارو پۆ پۆ ھەڵی کوتایە سەر دایەنەکە تا منداڵەکە ی لەبەر دەستانی بفرپنێ، ئەنجا پێ ی وت: ئەومنداڵە چی لی کردویت، خۆھێچ لەژیان تی ناگات؟

ئایا ھیچ ستەمیکە لەبارە کردووی تا ئەو کارە ی لەدژدا بکەیت؟ بەھەر حال ئیستا کاتی لی پرسینەوہ نییە، چونکە ھیند داھیزراوہو پوی زەرد بووہو بەحال نوزە ی دی، دایک لەوکاتەدا وەکو شیتان دەرچوو منداڵە جگەر گۆشەکە ی تاودایە بە ئۆتۆمبیل بەخیرایی گەیانیدیە نەخۆشخانەو داخ و کەسەری و پەشیمانی دلی رادەپازنی و دەیگوشی. بەخیرایی بەتیشک (الأشیعة) وینە ی میشکی گیرا، کاتی نوژدار وینە ی تیشکەکە ی دایە بەرووناکی، ئەوہ ی بینێ واقعی ورماندو ترساندنێ، بینێ کرم بەمیشکی ھیندا دەروات. ئەوکاتە پزیشک بە دایکەکە ی وت کە کوئمی بەفرمیسک تەرکردبوو: بێ سودە!

ئیستا ھیند لەگیانە لا دایە. دایک گەرایەوہ مائەوہو ھیندی لەباوہشدا بوو، تالە مائەوہ گیان بسپیری، دوا ی یەک پۆژ تەواو بوو. ئای لەو کارە دزیوہو ئای لەو کەمتەرخەمی یە. راستە خزمەتکارەکە بەسزای خۆی گەییەنرا، بەلام ھیند بۆ باوہشی باوانی ناگەرپتەوہ.

چىرۋىكى چل :

ئەحمەد

دايىكەكەي ناوى (ام احمد)ە و خافىكە لەگەل شوفىرئىكدا
بەئەزمونەكى تالدا رەت دەبى ، كە ھەستى مەۋىيى مردوۋە ، ئەو
شوفىرە زۆر بەسادەيى كچە بچوكەكەي تىرۆر دەكات و دەبى بەھۆي
كوشتنى . ئەحمەد چوار سالانەيەو ھەموو بەيانىيەك لەگەل ئەودا
دەپواتە قوتابخانەي تايبەتى ئەو ، ئەو شوفىرە ئەو ھەلەيە
دەقۇزىتتەو چەند جارى دەست درىژى دەكاتە سەر ، جارىيان ئەحمەد
لەقوتابخانەكەيدا دەبورىتتەو ، دواي بردنى بۆ نەخۇشخانە پاش يەك
ھەفتە گيان دەسپىرئىت . ھۆيەكەشى ئەو بوو شوفىرەكە چەند جارى
دەست درىژى سىكسى دەكاتە سەرى . راستە شوفىرەكە بەسزاي خۇي
گەشت ، بەلام ئەحمەد ناگەپتتەو باۋەشى باۋانەكەي .

چیرۆکی چل و یەك:

هەیفە

هەیفە بچووك بوو، بەلام ئیستاكه گەنجەکی (٢٠) سالانەیه، كهچی هیچ دلی شادمان نییه و دلی بهقهدهسەری دەرزی کونی تێدانیهو، پۆژانی مندالی لهچاوهکانی دا دەرناکهوی، (کچه قولەغیکی کوژاوهیه لهئایندهو داهاووی نییه). له (٦) سالی دا له گەل شوفیرهك و خزمهتکارێك و باوکهکی سهرقال و دایکهکی كه متهرخمهدا ژیاوه. کاتی شوفیره که دهبینی له گەل خزمهتکاره که دا له باریکی ناشیریندانه هەردوکیان بریاراندا تۆله لهو کچهیه وەرگیرن، ئەوکچه شەش سالانە دهبەن. له ژوردا بهیارمهتی خزمهتکاره که شوفیره که هەلده کوتیته سهەر کچه که و له چەند خوله کیڤکدا له کچی دهکات، ئینجا هەردوکیان رادهکەن.

چیرۆکی چل و دوو:

موحه مەهد

نیشه‌کان به‌رده‌وام ده‌بن، سێ پۆژی په‌به‌ق نه‌و منداله (موحه‌مه‌د) له‌ که‌لاوه‌یه‌کی کۆندا بێ نان و ناو ژیان ده‌باته‌سه‌ر، له‌نێوان مه‌رگ و ژياندا ده‌بێ، دواي نه‌وه‌ی شوفیره‌که‌ له‌گه‌ڵ هاوڕێیه‌کی دا پایدیه‌کیشت، موحه‌مه‌د منداله‌کی مه‌له‌وان بوو، له‌گه‌ڵ شوفیره‌که‌یدا ده‌چووه‌ یانه‌ی وه‌رزشی و، ته‌ندروستی یه‌کی ساغ و باشی هه‌بوو، گورج و چالاک بوو، پۆژیکیان شوفیره‌که‌ تکای لی کرد له‌گه‌ڵیدا بپرواته‌لای براده‌ریکی نه‌خۆشی و سه‌ردانی بکه‌ن و دواي پینچ خوله‌ک ده‌گه‌ڕێنه‌وه‌ ماله‌وه‌.

موحه‌مه‌د له‌گه‌ڵیدا باش بوو وتی: باشه به‌سه‌رچاو.

چووه‌ ماله‌که‌و موحه‌مه‌د له‌ناو ئۆتۆمبیله‌که‌دا چاره‌پێی ده‌کرد. چهند خوله‌کی به‌سه‌رچوو شوفیره‌که‌ هاواری کردو به‌ موحه‌مه‌دی وت: نه‌و هاوڕێیه‌ی بوراوه‌ته‌وه‌ وه‌ره‌ یارمه‌تیم بده‌ بیه‌ینه‌ نه‌خۆشخانه‌، موحه‌مه‌د بپروای کرد، به‌لام به‌داخه‌وه‌ تا سێ پۆژان له‌ویدا نه‌هاته‌ ده‌ره‌وه‌، له‌و ماوه‌یه‌دا له‌جه‌سته‌و ده‌روندا پوخینرا، چونکه‌ شوفیره‌و براده‌ره‌که‌ی ده‌ست درێژی ده‌که‌نه‌ سه‌رو زۆربه‌ گه‌وجی به‌جیان هێشت. (نایا که‌سیک هه‌یه‌ په‌ندی لی وه‌رگیریت).

چیرۆکی چل و سی:

نـوـرـا

ھەر چەندە دایکی سور دەبی که لەو تەمەنەدا، که شەش سالانەییە لە گەڵ شوفیرە کەیدا بەتەنیا بڕواتە قوتابخانە و بێتەو، بەلام نیازی ناپاکی شاراو بەزەیی بە نوپای چکۆلەدا نەهاتەو، که بەسەختترین و تالترین ئەزمونی تەواوی ژیانی دا گوزەر بکات.

پۆژیکیان دایکە کە ی نەخۆش دەکەوی و دوای ناچار کردن منداڵە کە پێگا پێدەدات لە گەڵ شوفیرە کەدا بڕواتە قوتابخانە، تا داھاتووی لە دەست نەدات، لێرەدا شوفیرە کە کە نەناسراو ئەم ھەلەییە دەقۆزیتەو،.

کاتی دەرفەت ھات لە دەستی نادات و، کچە کە دەباتە شوینەکی دورو چۆڵ تا بە شیوازیکێ درندانە کارە کە ی بکات، پاشان دەییاتە شوینەکی نزیک لە قوتابخانە و لەو ی بە جی ی دیلی و بو خۆشی رادەکات.

پاشان بەرپۆدەبەری قوتابخانە پەیوەندی بە دایکییەو دەکات بەپەلە بگاتە قوتابخانە. کاتی دایک دەچی دەبینی کچی لەخوین گەوزاو و لەلایەن شوفیرە کەو دەست درێژی سیکسی کراو تە سەر و فرێنراو.

چېرۆكى چل وچوار:

هەتان

سەرەتاي داستانەكە ئاوايە، باوك هەندى هەلس و كەوتى نامۆى
لە مندالەكەى دا دەبينى، كاتى لەگەل دايكى هەتاندا دەريان
دەخات، بينى مندالەكەى، كەسى سالانەيە زۆر هۆگرو مپودەى
دايكيەتتى و جۆلەى سەير لەگەل دايكى دا دەكات. هەرچەند سەرەتا
گالتە و پىكەنينيان بە بارودۆخەكە دەهات. بەلام دوايى گوماني
خستە دلى باوكەكەو، بۆيە چاودىرى بە پەنھانى خستەسەر
مندالەكە، پاشان بەسەر ئەو روداوەدا گەيشتەجى، كە خزمەتكارەكە
ئەو مندالە سى سالەيەى قۆرغ كردوو بە كارى سىكسى لەگەل
خۆيداو بەزەيى بەو تەمەنە زويەى دانە هاتو تەو، هەلساوە
مندالەكەى فىرى پەيوەندى سىكسى ناپەوا كردوو (خودا پەنامان
بدات).

چیرۆکی چل و پینج:

وەلید

ئەمەش خزمەتکارەکی ترە دەتوانی منداڵەکی وەکو وەلید، کە (١٥) سالی دەباتە ژێرباری ھەواو ئارەزووەکانی بکات و بیکاتە کۆیلە ی ھەوێسەکانی خۆی و خۆشی بکاتە کۆیلە ی ھەواو ئارەزووەکانی . وەلید لەپڕی کۆمەڵایەتیەو ھەرکەوتوو بوو، ژیان و خەلکی خۆشیان دەویست، بەلام ھەرکە خزمەتکارە کە ھاتە ناو مائیانەو، تا بۆ چوونە دەرەو، بۆ بۆنەو یادەکانیش لەگەڵ خێزانیدا پازی نەبوو، لەقوتابخانەشدا ھەر بەرەوداوە دەگەڕایەو، باوان نەیان دەزانی چی رویداو، تەنیا رێکەوت باوکی بەسەر بارودۆخەدا راگەیانند و لەپراستی یەکە ی ھاتی کرد، لەگەڵ دایکدا بۆ نەوێک چوونە دەرەو، وەکو جارێ وەلید نەچوو لەگەڵیاندا بەو پاساوی نەو دەوران دەکاتەو، لەپڕا باوک شتەکی لەمەلەو لەیاد کردبوو بۆی گەڕایەو، لەمەلەو یاندا حەقیقەتە شاراوەکە ی بینسی، کۆرەکەو خزمەتکارەکە ی بەرچاو کەوتن، شەیتانی شە ی یەمیان بوو. ئەو پۆژە باوکە کە وەلیدی دایەبەر لێدان و خزمەتکارە کەش چوو شارو وولاتی خزی. بەلام ئایا کێشە کە برایەو؟

چیرۆکی چل و شەش:

سارەو سەماھەر

دایک تێبینی کرد کچۆڵە جەگەکانی ھەرکە بانگی خزمەتکارە دەکات، ئەوان ھەڵدەلەرزن، چونکە ھیشتا (٤) سالانە بوون، زۆر ئاوێری لە مەسەلەکە نەدایەو، بەلام جاریکیان لەھاواری یەکتیکیان بێدار بوو، لەژوری خزمەتکارە کەیدا، بینى یەکی لەوکچانە پوت کراوەتەو ناچاری دەکات بۆ خراپە کردن و ئەو کە ی تریشی چاوەپێی یە. ئای لەم بەلایە!

چەرۆکی چل و جەوت:

عەبیر

دایکەکی تر لە گەڵ عەبیر دەدوێ و گەمەیی لە گەڵدا دەکات و قسەکان وەک دەلێن دڵگیر بوون، لەپرا کچەکە لەخۆوە، کە پێنج سالانە دەبێ باس لەشتی بێ ئابروویی دەکات، کە لەگەڵ خزمەتکارە کەیدا ئەنجامی داوە، داوا لەدایکی دەکات ئەویش وابکات، دایکەکەش لەو قسانە سەری سووڕ دەمیێ و دەحەپەسی، بۆیە خزمەتکارە کە دەر دەکات و خۆی بە پەرۆردەیی منداڵە کەیی هەڵدەستێت.

چیرۆکی چل و هەشت:

جادو لی کراویک

شیخ (وحید البالی) دەلی: نەخۆشیک هاتەلام دواى نوشتە کردن زانیم جادویه کی گەورەى لی کراوە، لەخەون و بیداری دا تارمایی وشەبەحی بۆ دەنێردریت. چەند کاسیته کم دایە دەنگی قورئان بوون، داوام لی کرد بەردەوام گوێیان لی بگری، جادوووەکە بەتال دەکاتەو (انشاء الله).

کەس و کاری کچەکە وتیان: هیچ رێگایەك هەیه شوینی جادوووەکی بدۆزینەو؟

وتم: بەلی. وتیان چیه؟ وتم: پارانەو لەسی یەکی دواىی شەوداو لە کاتی کورنۆشدا. ئەو نەخۆشە بە پارانەووە کورنۆش ولانەو هەلەدەستی، وەکو بۆیان گێڕامەو شەوی خەون دەبینی کەسیک دی دەستی دەگری دەبیاتە سەر ئەو شوینەى مالهەیان کە نوشتەى جادوی تیدا حەشاردراو.

بەیانى نەخۆشەکە خەونەکە بۆ خزمانى باس دەکات و ئەوانیش دەچنە ئەو شوینەو سىحرەکە دەدۆزنەو بەتالی دەکەنەووە کچەکە

چاك دەبیتهوه (سویاس بۆ خودا). (ئەم جۆره پارانهوه پێی دەوتری
 نوێژی (الاستخاره) که بهر لهخهوتن دوو رکعهت دهکری، شایه
 تهوهی مهبهسته ئایا دهبی یان نابێ، ئایانهو شته لهکوێیه؟ بهخهونی
 خوابی ببینیت (جابر) دهفهرمووی: پیغه مبهەر (ﷺ) ئەم نوێژهی وهکو
 ئایهتیکێ قورئان فیڕی ئیمه دهکرد) (بوخاری گیرایهوه / نامادهکار)

چیرۆکی چل و نۆ:

تۆرە بوون

(سولەیمان بن صرد) دەگێڕێتەوە: لە گەل پێغەمبەردا —دخ— دانیشتبووم دوو پیاو جنیویان بەیەکتری دەدا، یەکیکیان سور ھەڵدەگەڕی و دەماری جووت دەبن و دەردەپەرن، پێغەمبەر —دخ— فەرمووی: من یەك پرستە دەزانم، گەر بیلێ ئەوەی توشی بووہ لی ی دەرپەوتتەوہ گەر بلێ: (اعوذ باللہ من الشیطان الرجیم) هیچی لەبەر دل نامیئت.

ھاوہلەکان پێیان وت: پێغەمبەر —دخ— فەرمووی با (اعوذ باللہ من الشیطان الرجیم) بکات. (بوخاری گێڕاویەوہ).

چيرؤكي په نجا:

(احمد) له (مسند) دا گيړايه وه: عه لي (س) گيړايه وه پيغه مېهر —
دخ- له عه رڼه وه ستا، نافرته تېكي گه نج له (خشع) هاته لاي، وتي:
باوكم پيره ميړده كي خه له فاوهو حه جي خوي كهوتو ته سر نايـ
حه جي له بريتي بكم دروسته؟
فهرمووي (ص) به لي: بېكه بو باوكت. نه نجا ملي (فضل) ي
وه رچهر خاند، عه بباس (ر) وتي: بوچي پوي ناموزاكت سوراند؟
فهرمووي: بينيم كچ و كوره كي گه نجن، ترسام شهيټان زده ريان پي
بيات.

(کۆتایی)

ئەم بەسەرھاتانەى خۆیتەتەو بەشێك لە پلانیەکانی شەیتان بۆ دەردەخات، كە هەول دەدات مەروڤى موسلمان لە ناين و پەوشتە جوانەكەى دوربجائەو، بانگى دەكات بۆ خراپەكارى و بى دینى و بەدپەوشتى یەكان، تا لەداهاتوودا ببێتە یاوهرى ئەو لە دۆزەخدا.

شەیتان بى پىچ و پەنا دواى نەفرین لى کرانى مەرجى کردو بەخوای وت: ﴿وَلَا تُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُخْلِصِينَ﴾. ﴿الحجر/۳۹-۴۰﴾. بۆیە خوا مەروڤى لەو دوژمنە سەر سەختە و ریا کردۆتەو: ﴿إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا إِنَّمَا يَدْعُو حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ﴾. ﴿الفاطر/۶﴾.

بۆیە ئەكەى هاوڕى باوەردارم بڕۆیە ناو جوغزى شەیتانەو و بەكەویە ژێركاریگەرى تێفرۆسماندنەكانى ئەو وەسەسەكانى، لەرێگای راستى لایەتات و دنیاو رۆژى دواى لەدەست بەدات.

با ئەم دەستە بەسەرھاتە پەندىك بن بۆ خۆپاراستنت لەپلانیەكانى شەیتان، خوای گەورە ئیئەم و ئیئەش پەنابەدات.

تێبینى: ئەم بەسەرھاتە واقیعی و پر لەپەندانە لە كتیبى (ضحايا الشيطان / يوسف الحاج) وەرگیراوە.

چاپوێ سەرۆ ۲۰ / ۹ / ۲۰۰۸

ناومرۆك

لاپەرە	بابەت
۵	پیتشەکی
۷	چیژکی یەكەم قاییل
۱۲	چیژکی دووهم: فیرعەسون
۱۶	چیژکی سێهەم: راسپاردەئە منار
۱۹	چیژکی چوارەم: كچه كەت دوگیانە
۲۶	چیژکی پێنجەم: كچێكە بەرپووتی دەمرئ لە (البال ترك)دا
۲۹	چیژکی شەشەم: نەرهەتا داوین پاكیم لەنەخۆشخانەدا لەدەستدا
۳۵	چیژکی حەوتەم: بێتەرۆنە كسە
۴۰	چیژکی هەشتەم: خۆشەویستی ساخە
۴۲	چیژکی نۆیەم: بۆچی خۆی سوتاند؟
۴۴	چیژکی دەیەم: شوێنێکی بەرەلایی
۴۶	چیژکی یازدەهەم: كچێك لەرەمەزاندا
۴۸	چیژکی دوانزەهەم: پیرەمێردێکی بیس و نەگریس و مندالێکی بێ تاوان
۵۴	چیژکی سیازدەهەم: نكۆلی كردن لەمافەكانی خەلكی
۵۵	چیژکی چواردهەم: تاوانبار كردنێکی ناپاست
۵۷	چیژکی پازدەهەم: وێران بوونی كێلگەكەم (الزرعە)
۵۹	چیژکی شانزەهەم: بێ ئابرویی قوتابی یەك
۶۱	چیژکی حەفدەهەم: لە زانكسەدا
۶۳	چیژکی هەژدەهەم: ناخارتنێکی تەلەفۆنی شەیتانی
۷۰	چیژکی نۆزدەهەم: سەر شۆری و ئابرو چوون
۷۲	چیژکی بیستەهەم: بەكام تاوانە كوژرا ؟!
۷۶	چیژکی بیست و یەك: ئەي مێردەكەم سەرت تیا چواندین
۸۲	بەسەرھاتی بیست و دوو: سەرگۆشتەكەم لەگەڵ كچۆلەكەمدا
۸۶	چیژکی بیست و سێ: مەردو كورنۆشێکی بۆ خودا نەبرد
۹۲	چیژکی بیست و چوار: ئەو كچۆلە یەویستی خالی رزگار بکات خۆی مرد
۹۷	چیژکی بیست و پێنج: بەم شیوایە دەست درێژیم لەسەر پورم كرد !!!

په نند وړگره له (۵۰) به سره والي نورانياني شيعيان

۱۰۴	چيزکي بيست و شەش: بگوړی ژنه کەي
۱۰۹	چيزکي بيست و ههوتەم: باوکە کي لاسار
۱۱۱	چيزکي بيست و ههشتم: نهو کەسەي زيناي له گەن دا يکي دا کرد!
۱۱۲	چيزکي بيست و نۆهەم: بارکە بارکە هەردوو دەستە کان و قاچە کانم بدەرە
۱۱۴	چيزکي سيهەم: تەلە فزيون لە مائي من بيه دەرەرە
۱۱۶	چيزکي سي ويەک: تاوانبارە کە باوکە
۱۱۸	چيزکي سي و دوو هەم: بۆچي براژني خۆي کوشت ؟
۱۲۱	چيزکي سي و سێ: ويستی ميترە کەي بگوړی مندا له کەي کەوتە بەرەرە
۱۲۳	چيزکي سي و چوار: تراژيدياي کچينک
۱۲۷	چيزکي سي و پينج: مردو ئەم قسانەي دەگوتهو: (بەشە کان وازی ئي مەهينن)
۱۲۹	چيزکي سي و شەش: مردو پيمۆت کوته زلي کەتاله کانئ بە دەستەرە پور
۱۳۱	چيزکي سي و ههوت: من و خەسووم (نەتە لاقەو نە عید دەيه، تەنيا جيا بوونەرەيه)
۱۳۶	چيزکي سي و ههشت: خۆشەويستی تەمەن ئەم بابەيه ئەم شيرۆيه سەرگۆشەي خۆي دەگيرتەرە
۱۴۰	چيزکي سي و نۆ: هيندو داينه نينک
۱۴۴	چيزکي چل: نەحمەد
۱۴۵	چيزکي چل و يەک: هەيفکا
۱۴۶	چيزکي چل و دوو: موخەمەد
۱۴۷	چيزکي چل و سێ: ناسرپا
۱۴۸	چيزکي چل و چوار: هەتکان
۱۴۹	چيزکي چل و پينج: وەليسد
۱۵۰	چيزکي چل و شەش: سارو سەماهەر
۱۵۱	چيزکي چل و ههوت: عەبيسر
۱۵۲	چيزکي چل و ههشت: جادو ئي کراوینک
۱۵۴	چيزکي چل و نۆ: توپە بوون
۱۵۵	چيزکي پەنجاب:
۱۵۶	کوژتايي
۱۵۷	ناوڕۆک